PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

PL 248 N54A65
Nigâr binti Osman
'Aks-i sada

3910
18/563

نگار بنت عثمان

عکس صدا

Nigâr binti Osman

ʿAks-i ṣadā

معارف نظارت جلیله‌سنك رخصتیله

شركت مرتبیه مطبعه‌سی

١٣١٦

PL
248
N54A65

LIBRARY
MAY 30 1972
UNIVERSITY OF TORONTO

طفل خیالمه

طفل عالم

برحس لطيف ايتمه‌ده كيم قلبمى املا ،
تويلر ايله اوقشار كبى هر عضومى كويا ،
برطاتلى حرارتله بنى ايتمه‌ده سكران .
هپ شوخ فكرلر ايدييور بيتمى اشغال ،
هپ پنبه بتون قلبمى لبريز ايدن آمال !
روحمله تماس ايليه‌رك روح تزيهك .
هرسوده بكا عرض ايدييور وجه وجيهك .

❊

معصومنه مربوط نصل مادر اولورسه ،
هر حسى نصل شفقت ورحم آور اولورسه ،

ایشته بوکوکل اویله سنك اوستکه تیترر ؛
هر لحظه امانت ایدرم صون خدایه .
مستقبل وماهیتمی شمدی فدایه
بن حاضرم ، ای مایه‌الـهـم ، یولکه هپ
ای طفل خیالم بنم ، ای جسم مذهب !

امید ایده‌بیلسینمی دل ، ای طفل کمالات ،
برحس تقابل کبی قیمتلی مکافات
بورابطهٔ حبه که قلبمده حکمران ؟
دوشدم سکا برمادر مشفق کبی ، سن‌ده
معصوم کبی بول بتون آمالکی بنده .
بربویله امل اولسه پذیرای حصول ، آه . . . .
تسعیده بویالکز بنی کافی ایدی بالله !

هیچ کورمه‌دن ، ای طفل محبت ، سنی الآن
پیشمده خیالك کزییور ، محرم ونازان ؛
تنویر ایدییور چشممی برجبههٔ پرفر ؛
برنغمهٔ هاتف کبی الحان محبت
کوشمده ، خیالمده‌ده انوار دهائت
عکس‌آور اولور ، بن‌سنی هیچ کورمه‌دن...اغرب؟
ای محض امل ، نور دها ، جسم مؤدب !

کوکلم سنی هپ بویله تصور ایدر ایشته :
بر نور سماوی کبی یاخود که فرشته ؛

میال معالی اولان آزاده خیالم
بر خارقهٔ خلقته پابند اسارت ؛
ای جسم مکمل ، سنك ، ای شاذ طبیعت ،
آفاقمی تنویر ایدییور نور خیالك ،
حیرترس افکارم اولان حسن وکمالك .

— نشان طاشی . ٣٠ تشرین اول ١٣١٣ —

ایک نامزد

ایکی ناصیه

بیاض ومائی ایله ایلیوب ترکب نور ،
شباب ونشوه ایله ممتزج ظرافت حس ،
بتون او آفته اولمش کمال حسن جمال .
جمال ، کندیده بو اقتران ایله مسرور ،

اولور کبی ، اوقدر چهره‌سنده خنده‌نما !

او سرکه جلوه‌گه فکر پر جیددر
تتوج ایلیه‌رك نور عشق ایله ناگاه
ببون سرائر سودایه اولدی هپ آگاه ؛
ابدن او سرده تجلی نه خوش محبتدر ،

قرارگاهنه البت اوده اولور حیران .

طبیعتك او كوزل شام نو بهارنده ،
نشیمن ایلیه‌رك ساحلی او روح بشر
محبت ایتدیكی سودالی دختری بكلر ؛
بو انتظاری یازارده دكز كنارنده

ورود یاره ترقب ایدر ، تك وتنها .

ایدوب شو عاطفته كسب اطلاع دختر
آثار كبی قایادن كندینی شتاب ایدییور ؛
او كوكسنی خلجان بی‌توان وتاب ایدییور ؛
نه شانلی ، نشئه‌لی ، سودالی ، آه ، سیر وسفر!

بوحاله بلكه سر وشان سرور ایله نكران .

او پر صفا وسعادت دم تلاقیده
ید محبه‌یی تعظیم ایله ایدوب تقبیل
تأثراتی ایلردی شوق ایله تفصیل ،
نه خوشدی او كورونش مقدم تلاقیده .

اولوردی حس تقابل بداهةً منظور ،

جمال رقت وصفوتله امتزاج ایتمش
اوكنجه اولمش ایدی صانكه ستره‌ٔ پرنور ؛
اولوب هویتی ذوق غرام ایله مسحور
او جسم نازینی موقوف اختلاج ایتمش

اوقور لسانی فقط خوش ترانهٔ سودا .

نه خوش بولوحهٔ علوی ، بوحزن شوق آور :
خفیف پردهٔ ظلمتله مستتر آفاق ،
سکوت حال ایدییور روح عاشقی انطاق .
سما مکوکب والطف بو لیلهٔ اسمر ؛

نه وارسه جمله محاسن صراحةً منظور .

او دم که ساحلی بوس ایلیوب کوچك امواج
ایدردی دللری آهنك زمزمه تهزیز ،
بو حالی صانکه طبیعت ایدر کبی تعزیز
تنفس ایلیوب ، نفحه ایتمیوب اخراج

بشارت ایله‌ده ایدی سکوت ایله ایما .

اوت ، سکوتی دلالت ایدردی تبریکه :
او یار چونکه اولوب نیت عزیمتله
سوار زورقنه حزن ایله ، مرارتله
ایدنجه کندینی تسلیم لیل تاریکه ،

دکلدی فورطنه خوفیله دیکری لرزان .

— ۹ نیسان —

ایلك تأثر [*]

نەدر او نور محبت ، نەدر او نور جمال ،
نەدر او ناصیەدە لمعەپاش اولان اوكمال ،
نەدر او جاذبە كیم یادی ایلیور لرزان ،
نەدر او شدت تأثیر چشم مست غزال !
آمان ، او جسم لطیفك خیال وخاطرەسی
تنفس ایلدیكم شو هوامیدر ، بو نە حال ،
كە احتیاجم اوكا هر دقیقەدر لابد ،
دوشونمەدن یاشامق چونكە اولدی امر محال .
او دم نە حال ایدی ، یارب ، او عالم علوی ؟
دیدم ، نمونۀ جنتمی كوردیكم احوال ؟
خیال اولنسە بر عالم خیال فوقندە
ینە او بزم لطیفی تخیل ایتمە محال .
بوكونمی باشلادی عمریم ، نەدر بو بندەكی حال ؟
كچن زمانمی محو ایتدی وعد استقبال .
زمان ، قیلمە تغیر ! جهان ، ایتمە حسد !
توجە ایلدی زیرا بوكون بكا اقبال .
فلك ، مساعدە ایلە اونك تكررینە ؛
جهاندە بجە اودر چونكە اقدس آمال .
فقط تصور وتعریفە صیغمایان بو زمان
كچن زمانكبی بولمامق كركدی زوال .

---

[*] بو منظومە وتعقیب ایدنلر بالمناوبە نامزدلر اساننددر .

تسلسل ایلیه‌رك ، اولدیکم زمانه قدر ،
زواله ایرمه‌ملیدی او آن صاف وصال .
آمان ، بوقمی نهایت بو انتظاره ، آمان ؟
بو حاله قالمادی صبر ایتمکه دلمده مجال .
سرمده آتش سودا ، کوکسه پر خلجان ،
کزر المده قلم ، ایلرم بو یومی خیال .
اله اولسه‌م اکر بر دقیقه‌جق شو زمان ،
اونك ورودینی تعجیل ایدر ایدم فی‌الحال .

امید

قرائت ایلرکن نامه‌کی بو شب ، ای یار ،
بنی کوره‌یدك ، اولوردك برابر اشك نثار .
نه نامه کیم بکا وعد ایلیوردی هر حرفی
صداقت ابدی ، لایعد نشاط ومسار ؛
نه نامه کیم اونی ایلر ایکن مطالعه بن
چیقاردی عالم بالایه صانکه روح نزار .
دل ایلدکجه او دم ، اعتلا سعادتدن
ایندردی اشك ترم زبره مثل ابر بهار .
بزه مکدر ایکن آغلامق طبیعیدر ،
بکا سرورده اشك ایتدیرر فقط ایثار ؛
نه طاتلی کوز یاشیدر او سرشك شکرانم ،
نه خوش او رحمت قلبم که سعد ایدر اظهار .

جهان خنده‌سنه ویرم ، اوح ، قطره‌سنی
که ایلیور اونی ایجاب شفقت دلدار .
وفای محض ایسه قلبم ، رحیم او یارمده ؛
دلم پر آتش ایسه ، چشم یار سودا کار .
شباب خنده‌ور وکائنات پر نشوه ؛
سووب سویلمه‌ده ، یارب ، نه‌چوق سعادت وار!
براقدم الدن او مکتوبی ، دسته آلمق ایچون ،
بو دفعه ، شوق ایله بر دسته زلف زرین تار ؛
قیپوبده دستم ایله کسدیکم او صیرمه‌لری
جنانم اوستنه وضع ایلمکده‌یم هر بار .
اوپوب او دسته‌یی هردم « بو صیرمه‌لر تکمیل
بنمی ، آه ، اوله‌جقدر ؟ » مقالنی تکرار
ایدوبده فرط نشاط ومحبت دلدن
تکلم ایتدم او دم ، کندی کندیمه ناچار .
دیدم : « خزینه‌لره مالك ایلیور خالق ،
بنم کبی بولنورمی فریح اهل یسار ؟ »
او دمکی حالمه مضحك دیسه‌مده لایقدر :
کمال شوق ایله جام حیات اولوب سرشار
سحابه ، ماهه ، سکون شبه ، او دم زیرا ،
مسار وشوقمی جهری ایدر دم استبشار .
تجنن ایتمه‌مکه وارمی چاره شادیدن :
« امید ! » لفظنی دنیالر ایتمه‌ده تذکار .
سنکله عمر کچیرمك خیال مسعودی
مواجهه‌مده بنم پارلامقده ، پر انوار .

تصویر و نامه

تنهائی٘ فرقتده بنم مشغله‌م ، ای ماه ،
اوراقکی بیك کره قرائتدن عبارت .
گاه اونلری تکرار ایشم ، حسرت ایله گاه
آه ایلیه‌رك رسمکی رؤیتدن عبارت .
دنیایی فراموش ایدرم اونلر ایچون بن ،
اونلر ایدییور چونکه دل ودیده‌می روشن .

※

ای زینت بالینم اولان نامهٔ دلدار ،
محزون دلی ایتمك ایچون صانکه تسلی
هر برکلمه‌ك نور ایله ایتمکده تجلی .
زیب سر وسرمایهٔ عمرمدر او گفتار
زیرا اوکا وابسته حیاتم شو زمانده ،
ذوقم بنم اوندندر عبارت بو جهانده .

※

ای شاهد اکدارم اولان سوکیلی مکتوب ،
زیرگده وورور هر کیجه بو قلب رقیقم .
آتشزن جان اولدی او تأثیرلی اسلوب :
پر تهلکه‌در شمدی او معصوم رفیقم ،

وحد تكهمی نار ایله طولدوردی سراسر ؛
هر بر سوزی عندمده بنم دانهٔ اخکر .

اخکر نه دیمك ؟ هر بریسی روح مصور
کیم جانلانیور پیش نکاهمده شبانکاه .
حیرانیٔ تصویری‌ده ایتدکجه مسخر
بر آهمی ولی ایتمه‌ده بیك نالهٔ جانکاه .
نردن کلیور حسمه بیلم که بو شدت
طبعمده‌می مرکوز بنم، آه ، بوحالت؟

صافیت عشقم‌می او کوزلرده هویدا .
آیینهٔ شوقم‌می او چشمان حزینك ؟
سوزمکده‌میدر اونلری شدت ایله سودا ،
آتشلیمی تأثیر محبتله جبینك ؟
محکومی‌میسك ، سویله ملك ، سن‌ده غرامك ؟
اوندن‌می مؤثر عجبا بویله کلامك ؟

سنکله برلکده

او ابتدای بهار ، او روایح ازهار ،
کلیرمی خاطرکه ، سودیکم ، او درت نیسان ؟
او بر باقیشله ، او حیرت ، او یوم نشئه مدار ،
او جذبهٔ متقابل ، او پر صفا سیران ؟

※

اوت ، او کون ایدر ایتمز تعاطیء انظار ،
اویاندی قلبلریمزده بتون حظوظ غرام ؛
او طاتلی ، طاتلی اسن باد سرسریء بهار
«سوك ، سوك!» دییه صانکه ایدردی هپ ابرام.

※

بچن بهاری نه خوش ایلدك ، کوزم ، اصرار
او زمردین اووالرده سنکله برلکده .
شو دور عالمه ویرمك دیلردم استقرار ،
کزر ایکن اوورالرده سنکله برلکده .

※

کوزلدی ، خوشدی او نشو ونمای مشجر وبار ؛
نه طاتلی ، طاتلی ایدردك او عالمی تعقیب .
هنوز طومورجغه میل ایتمه‌مش ایکن اشجار ،
طبیعت ایلدی تدریج ایله بتون تهذیب ؛

※

او نو چمنله مذهب زمین شوق آثار
هبوب ریح ایله ایتدکجه موجه‌لر پیدا ،
اولور لسان شعرده ، ایدردی هپ تکرار
سنك رفاقتکك ویردیکی حظوظی بکا . . :

⁂

بهار کچدی‌ده ، روحم ، صارارددی هپ کهسار ؛
سنکله بز ینه کویده کزر ایدك تنها ؛
ویرردی ذوق دیکر بو تلون ادوار .
بهار کچمش ایکن پایدار ایدی سودا . . .

⁂

سنکله ، آه ، او تماشای عالم کلزار ،
نه خوشدی ، سودیکم ، او کیاه زمرد فام ،
او قوشجغزلر ، او الحان ، او جوی زمزمه‌دار ؛
بنم نه اولدی او جنتده کزدیکم ایام ؟ . .

⁂

بوکون هوی تمز باد زمهریر ایله زار ،
بهاری یاد ایده‌رك ، کل سنکله ، کل کوزلم ،
قلوبی ایلیه‌لم غشی آرزوی مسار ؛
کلنجه موسم کل ، سودیکم ، ینه کزه‌لم .

— ۷ کانون اول —

عطر یار

بو شب ینه نه قدر مست و نشوه‌دار ایتدی
بنی او رایحه‌ك ارجاع ایدوب‌ده ماضی‌یه ؛
زمین عمرمی مفروش نو بهار ایتدی :
چیچکلر اوستنه بر نفخهٔ غرام اسه‌رك
بتون هویتمی صاردی ، بیقرار ایتدی . . .

✧

یکن بهاری بکا آندیران بو عطر خفیف
بو شب ینه نه قدر مست ونشوه‌دار ایتدی ؛
بتون جوارمی صارصان شو زمهریر عنیف ،
خیال ایمش کبی ، بن ، موسم ربیعده ؛ بو شب ،
سنکله هپ یاشادم ، سربسر ، لطیف ، لطیف .

✧

بتون هویتمی ایلیور بو شب اشغال ،
بنی او رایحه‌ك ارجاع ایدوب‌ده ماضی‌یه ؛
شو نازك عطره صارلمش خلاصهٔ آمال
کبی کتیرمه‌ده پیش نظاره‌مه ، بر تاب ،
سنی رحیم وشفیق ، عالم وسیع خیال .

✧

سنك بهاركی مخطر شو بوی نشوه مدار
زمین عمرمی مفروش نو بهار ایتدی ؛
انك ، انك بنی شمدی محاط اولان ازهار
ایدوبده خاطرهٔ نو بهار ایله سکران
برر اسان کبیلیر ، چمشی ایدر تکرار .

معطر ایلدی شمدی زمین خولیامی
چیچکار اوستنه برنفخهٔ غرام اسه‌رك ؛
آچیق کوزمله بو شب کوردیکم شو رؤیای
منیر وشعشعه‌دار ایتدی یاد عاطفتك ؛
نزاکتك ، کرمك ، زنده‌دار سودامی .

اوت ، نزاکت بی‌مثالك بو شب یادی
بتون هویتمی صاردی ، بیقرار ایتدی ؛
بو عمر زار وحزینك شو غملی بنیادی
تنور ایلدی برلمهٔ سعادتله ؛
او لمعه‌نك سكا اولدی میسر ایقادی .

— ١٥ تشرین ثانی —

آچدیغك قلم

ای خامه ، کل سنکله اولوب شمدی یکزبان
احوال روحی ایلیه‌لم حزن ایله بیان ،
مادام انیس قلب الم پیشه‌سك بوکون
بن سویله‌یم‌ده دردمی یاز سن یکان ، یکان .
لکن بیان حاله کوکل مقتدر دکل
اولسه‌ك‌ده ، ای رفیق ، صداقتلی ترجمان .
تعریف ، احتساسمی ممکنمیدر بنم ؟
بیك حس ایدرده دل، ینه برسویله‌مز لسان ؛
عجزمله بن نصل ایدرم دردم آشکار ؟
توکیل ایتدم ایشته سنی ، ای انیس جان ،
بیلدیر اوکا شو چکدیکمی درد هجر ایله ؛
سنسك بکا بو دور فراقده حالدان .
ساربی آه ، آه ، پریشانلغم سکا ؟
ویرمکده چونکه فکرتك اول حالدن نشان . . .
ای یادکار محترم ، ای خامهٔ عزیز ،
ای محرم سرائر دل ، قیمتك کران . . .
اعجازه قادر اولسه ایدی طبع بی‌هنر
الهام ایدردی خصلتك ای خامه ، بی کمان :
بر نازنین دست ایدی قطع ایلین سنی
کیم رقت وطراوت وحسنی دکر جهان .
مودوع او دسته ایشته بوکون رشتهٔ امید ،

هر حس وانتظار دل زار وناتوان .
كوكلم سكا پرستش ايدر كرچه ، اى قلم ،
لكن نصيبك اولمه‌ده غايت خراش جان ؛
بكزتمسين اميدمى بر وجهله سكا ،
قطع ايتمه‌سين او رشته‌يى زنهار او مهربان ؛
زيرا او دمده باشمه زندان اولور جهان ،
زيرا او دمده ايشته اولور حالتم يمان .

خاطركده‌مى ؟

سوكيلم ، خاطركده‌مى حالا
او تنزهله ، آه ، او درت نيسان ؟
« بونى بن حافظه‌مده قيد ايدرم . »
ديه ، تعزيز ايله بو تاريخى
بنى غشى مسرت ايلردك .

او كونى ياد ايدرميسك عجبا
كه بزه بخش ايله سرور جنان ،
ديه‌رك صانكه « بن كچر ، كيدرم »

ایدییوردی قلوبی تفریحی
بزه اخطار ؛ اطاعت ایلمردك ٠

❀

ایکی کون صکره‌کی او شام بهار ،
او نسیم پر اهتزاز ربیع ،
سنی زورق سوار عزت ایدوب
تهلکه ، هائله کوزتمیه‌رك
ساحله سوق ایدن او حس عرام ،

❀

قوملر اوستنده انتظار وقرار ،
او مناظر ، او حال ، او شعر بدیع ٠٠٠؛
بنی ساحل کزین وحدت اولوب
بکله‌مکدن شکایت ایتمیه‌رك
مترقبدك اوبله ٠٠ ؛ خوشدی اوشام ؛

❀

سودیکم بن طولاشدم ایشته ینه
اوراده غریب وسرکردان ؛
هر حجر پاره ، هر صولوق یاپراق ؛
نه‌یه باقسه‌م ایدردی هپ اخطار
بکا کچمش بهار مسعدتی .

❀

بو تأثر ، بو عشق دیرینه
یکیدن ایتدی مغزمی سکران ؛

زیر پایمده صارصیلوب طوپراق
قالمادی قابلیت رفتار ؛
کچن عمرك بو اولدی محنتی . . .

— ١٢ کانون اول —

یادکار

دائما یادکزله‌در مشحون
دل زارم خرابه حالنده ؛
صانیرم بر انیسه‌در مقرون
سزی بولدقجه دل خیالنده .

اسمکز ، یادکار قیمتدار ،
سورم بن تذکر ایتدیکی .
بیلیور طاتلی مشغله دل زار
سزی دائم تفکر ایلدیکی .

خیلی دمدرکه ایلمشدم امل
سزه تقدیم یادکار ایتمك ؛
بکا کلمزدی مطلبمجه کوزل ،
نه دوشونسه‌م صانیردم ادنی پك .

سبب یادنامم اولمق ایچون
سزه لایق تخطر ایلدیکم،
هر زمان نزدکزده قالمق ایچون
بودر آنجق تصور ایلدیکم :

بنجه برشی جهانده یوق مادام،
اسمکزدن عزیز وبالاتر؛
بنی اخطاره بر وسیله مدام
نام نامیکز اولسون، ای دلبر!

موسکیانتیس

درت بش احباب ایله گزرکن، او شب،
سویله‌شوب شوق ایله بشوشانه،
غبطه‌آور کبی سروشانه
کولیوردق، فراریء مکتب
کبی پرنشئه، پرصفا، پرشوق.

بریمز برتصوری اتیان
ابدر ایتمز کورووردی حسن قبول،
شاعرینه جمله‌مز مجبول

ایدك؛ اوندن بو اتفاق لسان
آرەسزدە اولوردی حکم آور.

❊

اولدی کرمیٔ صحبت افزونتر.
سنسە بردنبرە سکوت ایتدك،
صانکە بزدن اوزاقلرە کیتدك؛
بزم عیش ایلمش کبی مغبر
قمر اندیشەیە دوشوب قالدك.

❊

بکا بوحالك ایتدی پك تأثیر.
باشلادم سوزمکە خفیجە سنی؛
اونودوب ماهتابی، خلقی، بنی،
آکلامق ایستدم ایدن دلگیر
نە کبی برسببدی، آه، او کیجە.

❊

سنی مهتابە قارشی بن اقعاد
ایدەرك سایەزارە کیرمشدم،
عکس اشجار تارە کیرمشدم؛
دستکی ایلدك او دم اصعاد
او بیاض مندیلکلە کوزلریکە.

❊

شمدی بندە او اینجەجك مندیل
کە کتیرمش کبی ریاح اثیر

ایلشدی جوارمی تمطیر ؛
ایدرم بن او نفخه‌یی تبجیل،
موسکیانتیس دی، آه، او عطر خفیف!..؛.

— ۲۱ کانون اول —

آنارم

موسمك صبح نفخه‌دارنده ،
کیجه‌نك سایه‌زار تارنده ،
عمرمك هردم مسارنده ،
هردم شوق واغبرارنده،
کوکلمك حال بیقرارنده ،
آنارم ، سودیکم ، سنی آنارم !

کیجه وقف سکون اولور دریا ،
برلسان بلیغ ایدر پیدا ؛
متکلم کبی بتون اشیا ....
دره‌دن عکس ایدن او طاتلی صدا
دله ویردکجه میل حزن وبکا
آنارم ، سودیکم ، سنی آنارم !

او سکونت شبك مألیمیدر ؟
خلقتك یا لسان حالیمیدر ؟
کیزلی سودالرك ملالیمیدر ؟
حسنك برزبان لالیمیدر
دیده‌رك ، عکس انفعالیمیدر ؟
آنارم ، سودیکم ، سنی آنارم !

شو مزرکش ستون پرانوار
— که بتون جانبینه شعله نثار —
اولیور موجه ، موجه لرزشدار ...
اونده مضمر معانیٔ ابکار
ایدییور نامکی بکا تکرار .
آنارم ، سودیکم ، سنی آنارم !

اوسیه سایه‌لرله عکس جبال
ساحلك حسننی ایدر اکمال ؛
بو محاسن ، بونورلر ، بو ظلال
روحه ویردکجه وسعت آمال
اولورم یاده چشمکی میال ،
آنارم ، سودیکم ، سنی آنارم !

آنارم حاصلی سنی هرآن ،
سنی ای مونس دل ووجدان ،

سنی ای نور دیده ، نشوهٔ جان ،
سنی ای مقصد حیات جنان ...
زیر وبالایه بن اولوب نکران
آنارم ، سودیکم ، سنی آنارم !

— ٣ تموز —

تأوه

مفکره‌مده پریشانیٔ الم حاکم ؛
کوزم طالار کبی بر نقطه‌یه اولوب مرکوز ،
باقار، اولوحه‌ده کورمم نه‌در اولان مکنوز؛
بوحال وجده بدل دلده‌کاه اولور قائم

بر اضطراب‌که مشبوع درد حسرتدر .
ایدر تأوهمك هر زمان توالیسی
قرینی حمه آکه ، نصل محبتدر ؟
بومی محاسنی عشقك ، بومی معالیسی ؟ ...

وسیله جزی اوله‌رق اکترابی تمدیله
کتاب آلیر الە ، خلقه امتثال ایدرم ؛

کوزم قالیر ایلیشیك هپ نقاط تمثیله ،
طورر دیزمده اثر ، بن سنی خیال ایدرم .

❀

سنی خیال ایدرم دائما ، غریب وحزین ؛
ایدر تأوه دلسوز بربرین تعقیب ،
او آه فرقتیده ولی ایدر بر اسم کزین ...

❀

تفوهاتم اولور یاد نامکله محصور ؛
بکا بو عادتی هجر کیدر ایدن ترتیب؟
نه لذت آلمده بوندن بو خاطر مفتور ؟

❀

دله کسل وریبور هپ شئونی دنیانك ،
سنی دوشونمه‌در آنجق بوقلبمك املی ؛
کوزمده قیمتی یوق شمدی جمله اشیانك .

— ۱۲ تموز —

تسهر

خوابه حسرتله مرور ایلر لیال حسرتم ؛
آتشین آلام ایله کچمکده وقت فرقتم .
منحصر کن کونلرم یاد ایتمکه هر آن سنی ،
اکتفا ایتمز کبی کوبا دل پر رقتم
عالم تنهائیٔ لیلی موافق عد ایدوب
یاد نام لطفکه حصر ایلیور هر ساعتم .
زار وبیتاب ایتدیکندن دائما درد سهر
بو تأثرله پریشاندر بنم هر حالتم .
خوابدن محروم ایدن عندمده خصم جان ایکن
سن نه دن جانم کبی قیمتلیسک ای آفتم ؟
قلبمی تخریب ایدن تأثیر سودا دائما
خوابدن البت ایدر ایجاب مهجوریتم ؛
بونده ده بر ذوق روحانی طویار کوکلم فقط ؛
بکزدمز بر کیمسه یه سودا بولنده حالتم :
هم محبت ، هم ده هجرانك دوام اندیشه سی ،
بویله مسلوب اولمامق ممکنمیدر هیچ راحتم ؟
خواب وراحتدن سنکچون آیریلق برشی دکل
آه ، آنجق اولماسه سندن شو محرومیتم !

— واپورده —

كوجنمه

کوجنمه ، مضطربم ، ناشکیب هجرانم ،
کوجنمه ، منکسر الخاطرم ، پریشانم ،
کوجنمه ، مرحمت ایت بی نصیب وصلتکه ،
کوجنمه ، یاره‌لی‌یم اصلی اشتیاقکله ،
کوجنمه ، اصلی خرابم سنك فراقکله ...

*

دوشون ... قچارمی‌یم ، ای یار ، اختیارمله ؛
مجاهد اولمه‌ده‌یم قلب بی قرارمله
تحمل ایتمك ایچون اضطراب فرقتکه .
بو خسته قلبمه دنیاده تسلیت یوقکن
کوجنمه ، قیرمه بنی برده اغبرار ایله‌سن .

*

توحشمله مسبب بن ایم بو هجرانه ؛
بو اضطراب ، مشابه عذاب وجدانه ،
تخطریله بونك صیزلیور جریحه‌لرم .
نیچون بو یاره‌لری آچدك التفاتکله ،
مروتکله ، اوکوستردیکك ثباتکله ؟

*

عمیق حزن ایله پرورده قلب رنجیده‌م ،
خیال وخاطره‌م آرتق سیاه رنك الم .
بتون جوانبه نافذ کبی بوکون کدرم :
سنك کوروندیکك یرلر ، آه ، پك مغموم ....
کوجنجه ، اصلی یتیشدی بوطالع مشئوم .
— نشان طاشی ، ١٤ مارت ١٣١٤ —

استدعای عفو

بتون سعادت عمری سکا ایکن مدیون
تصادف ایتدی بنی افتراقکه محکوم ؛
بو حاله سن آجی ، بن کریه‌لرله محو اولایم .
بو بر معقب مدهش ، بوطالع مشئوم ؛
غرابت ازلیتله صانکه او مشحون .

ذکا وتربیتك ، حسن ذی وقارك ایله
مسخر اولمش ایکن ، ای خلاصهٔ آمال ؛
مباعدت نه قدر مشکل اختیارمله .
بوقدرتی نره‌دن ایله‌یم بن استحصال ،
اسیر ایلر ایکن سن بو انتظارك ایله ؛

وظیفه امر ایدییور ، سودیکم : فرار ایده‌یم .
کوچمه ، مرحمت ایت ؛ خاطره‌ك مؤبددر .
کریمسك ، بنی عفو ایله ، عفویکی سویله .
عذاب قلب ایله چونکه غمم مؤیددر .
تلفظ ایت‌ده تشفیٔ قلب زار ایده‌یم .

⁂

اوت، عفو دیله‌مك‌ده بیوك سعادت ایمش :
برنجی دفعه بو ، عمرمده ایشته واقعدر ،
بیوکلکله بکا شمدی اولدی بو محسوس .
کوکل سکینت عمره شو آنده قائلدر .
آمان ، او قلب اوزرنده عظیم ثقلت ایمش .

⁂

سکا ظرافتی فطرتمی ایلدی تعلیم ،
نه در بو سنده‌کی حالت ، بو رأفت ونصفت ؟
بو کون عفو دیله‌مك ایچون اوزاتدیغم دستی
او وضع بهتر وخالصله، ای ملك خصلت؛
نزاکتکله ینه سنسك ایلین تلثیم . . . .

⁂

ینه بو سوزلری شمدی بن ایلرم تکرار :
بتون بر عمر حزینك شو غملی بنیادی
تنور ایلدی بر لمعهٔ سعادتله
او لمعه‌نك سکا اولدی میسر ایقادی .
الی‌الابد ایدرم بن بو لطفکی اقرار .

— ١٩ شباط —

قطعه

قلبم خیال چشمك ایله بی قرار ایکن
حیرتله شمدی ایتمه‌دەیم رسمکه نکاه؛
ساعات ایله باقارده اوکا ایلرم بن آه
کوکلم فراق ودرد ایله بی اصطبار ایکن .

دیکر

روحسك ، روحم سنی سومکله شمدی بختیار ؛
عکس وجه تابدارك بك معزز یادکار :
دیده حیران اولمه‌ده تصویر حسن وآنکه ؛
جان ویرر ، ویرمز اونی مجبور اکر اولسه نکار .

قلبم

وحدتكه درد وغمده ، تنها ،
محزون وشكسته حال ايدم بن ،
كمكشته وبيمجال ايدم بن ؛
مجبوریٔ اشتياق وسودا
ايتمشدی بكا بو حالی ايجاب ؛
الحاصل ايدم حزين وبيتاب .

يتمشدی كوزل تخيلاتم :
كورمكده ايدم غم زوالی ،

کوکلم کبی بن جهانی خالی .
محو اولمش ایدی تأملانم :
یوقدی بو کوکلده بر تأثر
ایتمش کبی خیلیدر تحجر .

*

نم خندهیه آشنا دکلدم ،
نم آغلامهدن ده بی خبردم ،
نه شاد ایدم ، نه بی کدردم ؛
هیچ بر شیئه مبتلا دکلدم ،
انسان دکل ، جماد ایدم بن ،
غیرت شکن عباد ایدم بن .

*

اك سوکیلی لوحهٔ طبیعت
تأثیرینی ایلمشدی غائب ؛
افکاره جلا ویرن غرائب
ویرمزدی شعورمه حیادت ؛
اولمشدی سکون اعتیادم ،
بیلمزدی امل نهدر ، فؤادم .

*

دونمشدی کوکل یتیمه کویا ،
مهجور محبت ومودت ؛
بیتمشدی او سوکیلی اسارت ،
اول طاتلی ، اول آتشین خولیا ،

سومك دينيلن بلای مبرم ،
سودا دینیلن بلای اعظم .

✲

لکن بکا لازم اول مشقت :
اونسز بنی بنده بیلمز اولدم ،
هر حالمی بشقه درلو بولدم ؛
هیچ آکلامادم عمرده لذت .
سودا بکا احتیاج ایمش بر ،
بیلدم که او ابتهاج ایمش بر .

✲

چوق سورمدی بو تفکراتم .
سوق ایتدی بنی نصیب خودکام
بر عالم حب وحسه انجام .
خوابیده اولان تأثراتم
ایتدی او زمان بنه تیقظ .
کوشمده او هاتفی تلفظ

✲

بحث ایلر ایدی صفای دلدن
رنکین وکوزل ترانه‌لرله ،
قلبی ، حسی فسانه‌لرله ،
بر شوق ایله ابتلای دلدن
کیم عشق مقاومت بر انداز
اولدی بنه بو دلله دمساز .

ای دل ، ینه بیقرارسك سن ،
بك نالەیه مستعدسك ، افسوس !
هر شی سکا بك الله محسوس ،
حیفا ، ینه زار زارسك سن ؛
تمکین ایله سو ، نەدر بو جنت ؟
بیلمزمیسك اعتدال رقت ؟

آیا ، نه بو انتظار سنده ؟
دلدارکی بکلەمزسك البت ،
پیغامنەمی عجب بو حسرت ،
هیچ بوقیدر اصطبار سنده ؟
بدبخت ، نەدر بو اضطرابك ،
محرق اوقدرمی اکترابك ؟

هیهات ! نه سود اولورسه‌ك عاشق ؟
آنجق المین چکرسك عشقك ،
آلام وغمین چکرسك عشقك ؛
هیچ کیمسەیه اولمیور مطابق
سودازده‌لکده‌کی شمارك .
عزرائیلیسك کبی نکارك .

مؤثر

حزين ، پك متكلم ، فصيح ومعنيدار ،
منور ومتأثر ، مؤثر وبی تاب ،
نفوذی روحی ایدر لرزه‌دار ومست وخراب ،
رقيق ، پرشفقت ، شعله‌ور ، تأثریاب ،
نكات روح اولیور صانكه اونده شعله‌نثار ؛
تأثرات ، تبسمله امتزاج ایتمش .
اولان بو حكمتی جامع نگاه مستكدر ،
بو نوز وحزن ایله لامع نگاه مستكدر .

⁂

مديد ، مهتز وسودانثار وشوق آور ،
عميق ، جلوه‌نمای فراست وعرفان ،
حزين ، نافذ و وجد آور دل و وجدان ،
رحيم ، مضطرب ورحم ورفق ایله نگران ،
او پر ذكا ، او مؤثر دو چشم دلپرور ،
صانیرسك ــ آه ! ــ كه قالمش ليال ايله بيخواب .
بنم او ماهم اشعار وسانحاتمدر ؛
بعيد اولسه دخی حاكم حیاتمدر .

تاکی ؟

ای عمرمی بلع ایدن جفالر ،
ای وقتی هدر قیلان بلالر ،
تاکی بکا بو غم واذالر ،
تاکی بو قیود وابتلالر ؟
آیا ابدیمیدر بو هجران ،
اولمازمی عجب قرین پایان ؟

ای دل ، ینه پیچ وتابه دوشدك ،
آلام ایله اضطرابه دوشدك ،
دوزخده کبی عذابه دوشدك ،
حیفا ، ینه اکترابه دوشدك !
هیچ قالمادی طاقتك ، شکیبك ،
آرام وسکوندن نصیبك .

هجران المیله خاطرزار
ـ ایواه که ـ اولدی وقف آزار .
تاکی بکا جور بخت غدار ؟
جانمده الم ، دلمده دلدار ،
روحمده رفاقتکده هر بار
بندن سکا یادکار ، ای یار .

دردكنه سنك غريب ودلخون ،
آغلار کزرم ، مثال مجنون :
کشت ایلدیکم بو دشت وهامون
آهم اثریله اولدی مشحون ؛
هر بر نظرمده ظلمت آور ،
هر شی بنی ایلیور مکدر .

حزن والمم جهانه ساری ؛
خفتمی عجب بو عقله طاری ؟
کوکلمده‌کی یأس وبیقراری
بیلدیرمدی نشئهٔ بهاری ،
فرق ایلمز اولدم ، آه کیم بن
ذوق سحری سواد شبدن .

آتشکده اولدی قلب ناکام ،
سلب اولدی رفاه وذوق وآرام ؛
سودا یرینه کوروندی آلام ،
محو ایتدی نشاطی فکر انجام .
نومیدیء استراحت بال
آسایشمی ایلمکده اخلال .

بیلمم که بو قلب زار ومجذوب
بویله نه‌دن اولدی حزنه مغلوب ؟

آرامی او رتبه‌در که مسلوب
مقبردن اوکا سکون مطلوب ؛
منفوری اونك بو دار محنت ،
موتی بیلیور بو جانه منت .

ای دل ، نه بو عمر ایله نزاعك ؟
ذوقه ابدیمیدر وداعك ؟
هیهات ! سنك بو امتناعك ،
بیك درلو شکایتك ، صداعك
کوتاه ایدییور بو عمرمی بالله ،
بیزار حیات وجاندن آه !

بالله چکلمز اولدك ، ای دل ،
سنسك بو حیاته سم قاتل ؛
مخفیسك اما چومرك هائل ،
نسبت اوکا سنسك اس مشکل :
بر کره‌جك اولدورر او زیرا ،
هر دمده سن ایلیورسك امحا .

تقویم

نشئه‌دن واردر نصیبم بی ریا بر لحظه‌جك
رفع ایدرکن هر سحر بر برکنی تقویممك ؛
ایلیورکن چشم جانی روشنا بر لحظه‌جك
بکلرم اما ینه بن مرکنی تقویممك .
بر فلا کتمند روزك چدیکندن هپ خبر
ویردیکیچون بن اونی تعزیز ایدرکن هر سحر ،
محوینی بیلم نیچون محزون کوکل دائم دیلر ؛
غایت ، سال اولدیغنده بنجه وارمی بر امید ،
کولدورورمی قلب مأیوسم بنم یوم جدید ؟

ای کچن ییللر ، بنم آلامی تذکار ایدك ،
لطفکزدن استمانه ایتمکه کلدم بو کون ؛
لایمد درد دلم اخلافه اخطار ایدك ،
کوردیکز سز چکدیکم آلام و احزانی بتون .
ای سنین ، ابکمسکز ؛ ماضیمیدر یا اسمکز ؟
یادکز وارده سزك یوقدر دیمك که جسمکز .
صحفهٔ تاریخه‌می مرقوم آنجق رسمکز ،
ایلەیم من بعد اول قانونه بنده امتثال :
خامهٔ ناچیزم اولسون ترجمان بی همال .

ای انیسم ، ای رفیقم ، ای وفادارم قلم ،
آکلایان بر وار ایسه ، سنسك ، بنم وجدانمی ؛
سعی ایدرسك شرحه کر اولسه‌ك دخی عاجز رقم
نقل ایدوب قرطاسه قمر دلده‌کی احزانمی .
انحراف ایتمه صاقین عزمکدن ، ای عالی ضمیر ،
ترك ایله یأسه دوشورمه ، ای انیس بی‌نظیر ،
چونکه اولدم بن سکا قید حیات ایله اسیر ؛
ملجأ ومأوای خاصمسك ، پناهمسك بنم ،
استنادگاه دلم ، حال اکتناهمسك بنم !

تماس روح

غریبدر ، بونی سن ده ایدرسك استغراب ،
فقط غریب ایسه‌ده بر بیوك حقیقتدر
که بتجربه الك خوشی هر اشتغالمك شمدی
سکا خطاب ایده‌رك دائما کتابتدر ؛
یازار قلم : سکا روحاً بن ایلدکجه خطاب .

...

« بنم شو عمر حزینم، حیات ایچنده ممات ،
بو جسم زنده ایچنده جنان بر میت . »

دییه شکایت ایدرکن ، نصیبه نفرتخوان ،
تحرك ایلدی ، اولدی بو میت ثابت
تماس روح نزیهکله نشوه‌یاب حیات . . .

تماس روح نزیهك نه خوش ، بو حس نه لطیف !
او کیزلی ، طاتلی رفاقتله شمدی دلسیرم ،
غم واللرم اوواش کبی بو کون نائم .
قیاس ایله اوکا باردسه‌ده بو تصویرم ،
بتون هویتی اوقشایور او ، نرم وخفیف !

— نشان طاشی، ۲۰ کانون ثانی ۱۳۱۳ —

انفراد

بو انتظار مؤبد ، بو انتظار الیم
ایدر متاعب افکار ایله خراب وحزین ،
نه‌در بو سر خفی ؟ آه ، ذوالجلال کریم
نیچون انیس حیات ایتمیور بکا تعیین ؟

بیلنمیور نه‌یه منجر اولور دوامیله
بو انتظار مؤبد ، بو انتظار الیم .

بو قلب پر الم حسلری ، غرامیله
نیچون بو وحدته محکوم بی رفیق وندیم ؟

بو اضطراب خردسوز وانفراد لئیم
بنم دکشدیریور مایهٔ طبیعتمی ؛
بو انتظار مؤبد ، بو انتظار الیم
ازاله ایلیور آسایش وشطارتمی .

فلکده یوقمی عجب یوقسه بنی بولیورم
وفا ایله متخلق بر اهل حال رحیم ؟
بیتیردیده بنی ، حالا خلاص اولمیورم
بو انتظار مؤبد ، بو انتظار الیم ! . . .
— واپورده ، ٢١ تموز ١٣١٤ —

کچیکمش آقاصیا

کوچك کوچك اووریقات اخضره بورونوب
کهی عیان اولیورسك ، زمان زمان مخفی ،
او شکل خاص ایله بو چشم حیرته کورونوب

كیدن رفیقه‌لری یاد ایدر کبی محوی
بر اهتزاز اولیورسك او طرز ایله کویا .

✱

نیچون چیکدك ای اشکوفهٔ رقیق وحزین ؟
نسیمه بر دهامی انتظار ایچون بو قرار ؟
بو احتیاج مبرهن ، بو افتقار کزین
اونك شو بوسش زمیننه بتون درکار ؛
سوین نوازشنه ؛ چونکه صوك تجلیدر ،
زواله دوشدیکك آنده بیوك تسلیدر . . .

— بیوك آطه ، ۲۲ حزیران ۱۳۱٤ —

کلال

بیهوده بر تعبله کچر عمر بی نصیب ،
بیزار ونا شکیب ؛
قلبم شکایت ایتمه‌ده هر دم حیاتدن ،
کویا مماتدن
امداده مفتقر کبی نالان وبی‌قرار ،
ایلر انتظار . . .

✱

هر اختلاج که سینه‌می یارمقده آن بان
بر ضربهٔ شدید ایله، بی رحم وپر الم،
شمدی حکمران
قلبم کبی مفکره‌م اوستنده، دمبدم؛
ایلر بنی زبون تحسر، خراب عشق،
وقف یأس وغم.

❊

بی‌فائده بو عمره غرامك نه سودی وار؟
زار و دلفکار
چکمکده کونلرم. اوده بر بشقه اکتراب،
فضله بر عذاب.
بن استه‌مم محبتی، دنیایی، کندیمی؛
کس شو بندمی....
— بیوك آطه، ١٦ آغستوس ٣١٤

یاد غمکین

امواج دمی جاذبه قانونه تابع
کیم چارپیور اطرافه بلا فاصله هر آن
بر زمزمهٔ خوش جریانله اوه خروشان؛
اطراف سپهرنکی مغربله غم آلود،

دریانه قیزیل بر بلوطك عکسی‌ده لامع ،
بر نفخ بهشتی‌ده مشامده حکمران ،
کوشمده طنین ایتمه‌ده بر نغمهٔ ممدود . . .

❊

اول نغمهٔ خوش زمزمه‌نك مصدری دریا .
امواج کف افشان اولیور ساحله هر دم .
سودالی کوکللر کبی طغیان ایده‌رك هم
فریاد ایدییور ؛ هم‌ده ، خروشان والمناك ،
مکتوم کدرلردن ایدرمش کبی شکوا
بر ولوله عکس آور اولور ، مغبر ومبهم ،
اول دم که سیاهه بورونور صمت ایله افلاك .

❊

ویرمکده‌سك ، ای یاد معقب ، دله حرمان
بر شکل معزز کتیروب پیش خیاله .
ای یم ، سکا چشمانمی ایندکجه اماله
بر یأس جکرسوز ایدییور قلبمی بیخود .
اولکی او اذواقه بدل شمدی بو خسران
اك سوکیلی بر وارلغی قلب ایتدی زواله .
مشمول نکاه ایتمکه طاقت سنی مفقود . . .

— بیوك آطه ، ۲۹ تموز ۱۳۱٤ —

ترانهٔ خزان

سنكله ديكليه‌لم ، كل طبيعتی ، تنها ،
شو نغمه ساز اولان اشجاری ، روزكاری ، يمی ،
بتون ترانهٔ سودابی ، نغمهٔ المی
كه عشقه اولمه‌ده هر دم نشانهٔ غرا ،
بو بر انين تحسر كبی ملال آور . . . .
بو بر يمين محبت كه دمبدم ايكلر . . .

سنكله سويلشه‌لم ، كل ، مناقب عشقی
جبلده ، يان يانه ، مهتابه قارشی ، ای دلدار ،
بيتيرمه ، سويله ، ملك ، سويله ، سويله ، ايت تكرار
بتون او عهد غرامی ، ترانهٔ شوقی ،
شكايت ايت بكا بندن ، وفاسز عد ايله ،
بنی تظلمك اوزسون ، فقط ينه سويله!

سنكله بكليه‌لم ، كل صباح اختريني
غرام پرور و وحشت فزا شو اورمانده ؛
ظلامه دوشكون اولان قلب زار ودرمانده
رفاقتكده كوروب آفتاب يالديزينی
او نور طالعی رؤيتله شادكام اولسون . . .
اوصاف نشئه ايله نائل مرام اولسون

— بيوك آطه ، ٢٣ آغستوس ١٣١٤ —

غروبده

بو کون شو منظره‌نك پیشکاه فکرتمه
بتون غرام و تحسر شو آچدیغی الواح
بو شبده کیردی عداد لیال حسرتمه
غموم وحزن ایله قلبم بکا ایدر الحاح:
شو سنسز کچردن آرتق فراغتی ای یار،
بکا محبتکی سن ایدر ایکن اقرار.

جهان بك متلون، زمان خود اندیش:
ادامه ایلمز، ای یار جان، شفقتکی؛
شو یاد ماتمی بن ایلینجه بر دربیش:
زوال لطفکی، یا انتهای رغبتکی،
اوت، فدای حیات آرزوسنه دوشرم،
ممات نرده دیه کندی کندیمی اوزرم....

— واپورده، ٥ ایلول ٣١٤ —

ایلول صباحی

٣

هر شب بو سواحل، بو یرلرده بتون کون
دلداری تفکرله کچر وقت حزینم؛
قلب غمینم
بك بروکا دوشکون،

ایتدکجه شو ایلول صباحنده‌کی رقت
هم قلبمی، هم فکرمی، هم روحمی تهییج
هپ بو طراوت
عشقمی ترویج

ایلر کبی، اوندن بکا هر لحظه‌ده بر بو،
بر بوی محبت کتیرر مهتز وپران
کوکلمه دارو
نفحهٔ جانان..

وقتا که طالار روحنی تدقیقه خیالم
بر نشئهٔ پرحزن ایله سرمست اولوردم بن؛
اول دمکه ملالم
قلبی ایدر شن

دل عمق نگاهنده آرار شدت سودا
دوشکون، مترددد، متألم، متحسر؛
خاطر شیدا
یك متأثر..

ویر قلبه سکونت.. یتیش ای یار دل آرا،
ای سالب آرام دل، ای نشوهٔ خاطر،
ایت بنی احیا
قلبمی شاطر!

— بیوك آطه، ۷ ایلول ۳۱٤ —

تقابل حسیات

ینجه بویله ایدی؛ اونك ایچون « دنیـاده الك قورقدیغك شی نه‌در؟ » دیه اوكا صورمق ایسترده‌م:

شو خسته قلبمك الك گیزلی نقطه‌سنده طورور
بر اهتزار مبرهن، الیم خوف نهان؛
زمان زمان بو خیالتله زار وپر هیجان
شکسته تاب تحسر اولان فؤادم اورور.

سكا سؤالمی ایراده جان آتارده ینه
کمال خوفله اصلا جسارت ایلیه‌مم؛

مراق ییرده بنی، بن بو حالی سویلیه‌مم؛
کوکلده کیزلی قالیر هپ بو خوف دیرینه.

شو مضمراتمی سن آکلامش کبی، بر کون،
بتم سؤالمه امکان براقمه‌دن کلدك،
«سنك محبت قلبیه‌نك زوالی، دیدك،
بنی اخافه ایدن خاطرات شمدی بتون.»

لبمده بویله قالان، ایشته بو سؤال ابدی هپ.
جواب لطفنی ویردی ظرافتك، کوزلم.
سنك‌ده شمدی اکر بو ایسه خشیتك، کوزلم،
دیمك که آکلاشیرز، حاصل اولدی بو مطلب.
— نشان طاشی، ۱ کانون اول ۱۳۱٤ —

کوزلرك

بنی محاط نکاه ایتدیکك زمان، روحم
تهیجات ایله تیترر فضای عشقکده.
غمکله منبسط اولمش بو درد مثمر وهم
آرار سکونی ینه ابتلای عشقکده.

※

گوكلده گيزلی بر انديشه وار ، عميق وحزين ،
كه چشم مستكه باقدقجه اشتداد ايلر .
« بنم شو روحمه تأثير ايدن نگاه بهين
كيمی بو حال ايله آتيده ، آه ، شاد ايلر ؟ »

⁂

ديرم ؛ بو خوف ايله قلبم آجير ، يانار ، صيزلار .
اوكا ، بنی كيم ايدرسه يانكده استخلاف ،
صاقين بو غملی نگاهكله باقمه ، ای دلدار .

نه بی نصيب تمنی ، نه بوش بر استدعا ،
غرابتيله اولنسه سزادر استخفاف :
سنك گوزكده طبيعی او حال مستثنا .

— نشانطاشی ، ٢٢ كانون اول ، ١٣١٤ —

بر دها سویله

یکانه سودیکك عالمده بنمی‌یم شمدی ؟
صحیح بنمی‌یم آرتق مخاطب عشقك ؟
بتون او حس عمیق فؤاد پر شوقك ،
او ابتلای ازل ، او علایق ابدی
بنمی شخصمه محصور ؟ . . . بر دها سویله .

٭

او سانحات حزینك ، او بینات غمك ،
صحیح ، ملهمی هپ بنمی‌یم ، بو کون ، سویله ،
تحسساتکی ، افکارکی بتون سویله .
کثیر شو قلبمه دولاٰ وارسه ، سودیکم الملك
ایدن نه‌در سنی رنجور ؟ ... بر دها سویله .

— نشان‌طاشی ، ٢٦ مارت ١٣١٥ —

ازدواج غریب

زوج

بیگانه ایکن بن سزه ، ای شوخ فسونکار ،
بیك واسطه‌لرله بنی رام ایتدیکز انجام ؛
بیسود اوله‌مازدی اوقدر کلفت وابرام ،
دوشدم ره نارفتهٔ سوداکزه ناچار .
بالجمله مواعیدکزه قاندی بو کوکلم ؛
ایتدکجه نوازش ایله ابذال محبت ،
سزدن بکا یاغدقجه او باران مودت ،
صاندم که دوام ایلیه‌جکدر او صداقت ،
اوالکی صمیمیته آلداندی بو کوکلم .

هیهات ، اودونك مشربكز اولدی نمایان :
ایردی اونوازشلره سرعت ایله پایان .

❀

بیلممکه نه‌در ؟ ملعبه‌می سزجه تأهل ،
کیم فسخه رضا ویردیکز آزاده‌ٔ کلفت ؟
زوجیته هیچ سزده اکر یوق ایسه رغبت ،
لازم ایدی اولجه بواحوالی تأمل ؛
شدتله حصول امله ایلیوب اقدام ،
صکره بوتلون نره‌دن ایلدی ایجاب ؟
بیلسه‌م نه ایدی ذاتکزی ایلین اغضاب ؟
کافی بوقدر ، قولمی بن ایتمیه‌یم اطناب ....
آنجق شو ایکی سوزله اونی ایله‌یم اتمام :
قانون مقدس دیمه‌در رسم تزوج ،
هر فرده کرك ایتمك او عصمتله تتوج .

❀

زوجه

هب آلدانه‌جق جمله‌سزی سزمیسکز یا ؟
همجنسمك اخذ ایتمك ایچون ثارینی سزدن ،
کلسین دیه بر کره‌ده سزدن بزه شیون ،
بو نیتی بن شاذ اوله‌رق ایلدم اجرا ،
محتاج ایدی کوکلم او تظلمره چوقدن .
بن سومیورم ؛ ایشته سویلمکلکه چاره
کوسترمه‌مه‌در هیچ سزه آثار وامارە

وار اولسه بیله دلده محبت ایله یاره ،
هر جاذبه‌لك ایجاد ایده‌رك وار ایله یوقدن .
زیرا سزی جلب ایتمکه چارهٔ مطلق
لاقید اوله‌رق سومه‌مه‌در ، سومه‌مه آنجق ...؛

❊

برده‌ن بوکا ایشته بزم حالتمزدر :
بن ایسته‌مدکجه بنی سز سومکه میال ؛
نوعیتمز اولمه‌ده بو ضعف ایله پامال ؛
مقهور ایدن جمله‌مزی رقتمزدر .
لکن نره‌ده اوله متانت؟ بزی ، هیهات ،
سوق ایتمه‌ده بر جاذبه قانونکه مبرم :
سزدن یانه بر شدت مزداد ایله ، هردم ،
چیقسین‌ده بو قایم کبی بر عضو مکرم
چکمکده محال اولدیغین ایسین اثبات ؛
ایلر او زمان قیمت نسوان تظاهر ،
مردان کوررلر نه ایمش میل تکبر .

❊

آیرلملی‌یز ، نافله هیچ ایتمه‌بك اصرار .
ترك ایلیورم بن سزی ، بیچاره ، پریشان ،
قالسین دییه تك خاطره‌م آزادهٔ نسیان ؛
زیرا بو فعل ایلیه‌جکدر نی اخطار ،
بالجمله سونلر سزی متروك بو کون هپ ،
بی شبهه بنم یادم اولور سزجه مؤبد :
بو خاطره بر چونکه حقارتله مؤید .

ذلت ایله سودای رجال اولمه‌ده مشتد،
بر تجربه کافی بونی اثباته بتون هب.
بر سایه‌یه تشبیه ایدییورلر بزی اما
بطلانی بو فکرك اولیور شمدی هویدا. [*]

— روم ایلی حصاری، ۲٦ ایلول ۱۳۱۴ —

سعاد

«آمان، آنه‌جکم، کلدیمی بزه او خانم؟
اونی ایچم سوییور بك، نه‌دن بنم، آجانم؟
سویندم، اوخ سویندم؛ عجب قالیرمی کیجه؟
جانم صارلمق ایستیور کیدوب اوکا دلیجه.»

صدای پست ایله سویلردی مادره بو صبی
شو طاتلی سوزلری، پرشوق، شاطر وعصبی؛
موافقتله جواب آلدیغی زمان چوجیجق،
اوروح پرشفقت، او نزاهت مطلق،

---

[*] شو ماجرایی تعریف اولندیغی کبی تصویر ایتدم؛ طلب مفارقت ایدن زوجه چوقدن عالم فانی‌یه وداع ایلمشدر. زوجك حالا تدبیسندن بحث ایتمسی ایسه مرحومه‌نك اثبات مدعاسنه دلیل عد اولنه‌مازمی؟

کیدوب کشاده طوران قوللره آتیلمشدی ،
بر اختلاج صفا زائره صارلمشدی .
یتیشمیوردی فقط قیرلجغزلری کوچوجك ،
آصیلدی بوینه؛ بو وضع حسن ایله او ملك
او اسکی لوحه‌لره بکزییوردی کیم ساکن
طورر، بنه نه‌لر احساس ایدر دله‌لکن.....

چوزلدی ساعد نرمینی، قوشدی مادرینه،
او کیزلی زمزمه بدأ ایلدی صبیده ینه:
«بزمله آرتق اوطورسون بو کیچ خانم، نه اولور؟
أونده صانکه کیدوب شمدی بنسز او نه بولور؟
بتون بتون بزه قالسین، کیدوب أوندن بز
سکز، طقوز عربه ایله نه وار ایسه آلیرز
اکرچه کندینه لازمسه جمله البسه‌یی.»
دیه فیصیلدادی بو سوزلری او طاتلی سسی .
— کیدوب‌ده سویله‌سه‌که کندینه، آ یاورروجغم،
هادی، قوشوب ینه کیت، شیچ صیقلما، یاورروجغم .

— سعاد، کل، بکا کل، آرزوکی اتیان ایت؛
بنی او طاتلی، کوزل سوزلرکله حیران ایت .

ترقب ایلمه‌ده ایمش بو دعوته معصوم ،
بو حسی اولدی او مشی سریعدن معلوم؛
ایکی وجود ممزز یانندە پرنده،
شتاب ایدوب قوشیوردی او جسم نازنده .

— سعاد، سن بکا کلسه‌ك دها قولای اوله‌جق.
— فقط پاشا بابام آننه‌مله یالکز قاله‌جق.
کیجه کیمکله یاتار والده‌م بنم صکره؟
بنی‌ده کیم هله یا قوینئنه آلیر اوراده؟

بو قلبی حس معالی ایله اولان لبریز
چوجقجغز ایدیپوردی شو قلبمی تهزیز؛
او قول شفقت اثر، او ذکای پرتوبار،
او ابتسام بهین، او جبین معنیدار
بو خسته روحمی اوقشاردی بر حرارتله
بتون هویتمی صانکه، معنویتله.

سعاد، بنجه سنك خاطره‌ك مؤبدر،
بو رابطه‌م‌ده مرور زمانله مشتددر؛
سعاد، جانم اولور لرزه‌دار یادکله،
اورعشه دارالك، لرزش فؤادکله
دله خیالکی عرض ایلمکده‌سك هر بار؛
کوزل سرودکی یادك بکا ایدر تکرار.

— نشان طاشی، ۲۷ تشرین اول ۱۳۱۳ —

قارلر یاغارکن

هر طرف برفپوش؛ لیل سفیدِ
عکسِ نور قمرله پرتوبار؛
یکسر اولمقده بو فضاده بدیدِ
هپ بهشتی لوایح نوار.

❊

ایلمشدی تزین اسمر خاك
ابیضیتله یکسر ویکرنك؛
ارضي ایتمشدی عصمت استملاك،
غصن اشجاری هب سفید آونك.

❊

نه قدر صاف اولور شو لوحهٔ برف:
روح عصمتله صانکه نسبتی وار؛
نه منور بو شب شو صفحهٔ برف
صانکه مهتابه بر رقابتی وار.

❊

بر بیاض، هپ بیاض سقوف بیوت؛
اووالر هپ بیاض ایله مستور؛
حاکم اولمقده ارضه شمدی سکوت:
بو تزینله صانکه او مغرور ....

❊

ناگهان اولدی آشکار اوته‌دن
بر صدای غریب انسانی ؛
اویله مزعج، مخوف بر شیون
که ویرر خاطره پریشانی.

❊

«بو نه؟ تخریش گوش ایدن بو صدا
نه قدرده ذلیل ومستکره ؛
بر صدای بهیمه‌ی عجبا،
رهگذار اولدیمی بهایمه ره؟»

❊

دیه‌رك، قوشدی، گیتدی روزنه
بر قادین؛ گوردی یولده برقاچ باتر،
ایکی حیوانله برده گردونه،
جمله‌ٔ‌ی وقفه گیر درد وتلاش:

عربه شویله صاپلانوب قالمش؛
ایکی حیوان زمینه زانوزن؛
قارلره آرقه اوستی یاصلانمش،
بری فریاد ایدر طورر یردن.

❊

قارلر اوستنده او یاتان بدمست
«آمانك، آه، آما!» دیه نالان،

پك محقردی بی کمان بدمست :
اوته ده اوغراشیردی اوچ انسان

چونکه تخلیصه آتلری اول،
اونلری سوق ایدنجه شهراهه
دوندی ده صکره اولدی بر محمل
ایچلرندن بری او کمراهه.

بر قویون یوکلنیر کبی فی‌الحال،
کلدی؛ بدمستی آلدی آرقه‌سنه ؛
ثقلت جسمی صانکه اضمحلال
بخش اولوردی؛ اونك شهاقه‌سنه

هله پك کوچ تحمل ایتمسی .
نه آجیقلی بو حال بدمستی !...
چیقیوردی بوغوق، بوغوق‌ده سسی،
ایتمش بی مجال بدمستی ....

اونی حمل اولان غریب آدم
قوشیور، دیکران اوکا پیرو
قاچیورلردی، جمله‌سی ابکم ،
صانکه بولمش کبی خزینهٔ نو ،

اوچی‌ده ایلیوردی شمدی فراز
وقف خشیت طوتوله‌دن کویا؛
کلیوردی کران او اثقل بار،
مقصد ایتمکدی مالی بر اخفا!

۞

نه قدرده کوزلج ایدی حالی،
آه، او مظلوم خلقتك بو کیجه؛
کورسه بیدار اولوب بو احوالی
اوده محجوب اولوردی بی شبهه.

— نشان طاشی، ۱ تشرین ثانی ۱۳۱۳ —

قوتیلیون یادکاری

صالونده یوز کیشی رقصان، پرسرور ونشاط؛
هواده نشوه‌لی آهنك موسیقی لرزان؛
بیوك بیوك کلبکلر اوچار کبی اوینات
بیاض اتکلرینی صارصوب اوله‌ده پران؛
بوزمه‌ده تولار ایچنده اوچوب کیدییور.
بتون حیاتنی شمدی سروره ترك ایدییور.

۞

بو هرج ومرج نشاط وسرور ایچنده نقط
باقاردی برکوشه‌دن بوشباب وشوقه بری
که در دعشق ایله معلول فکری، قابی سقط؛
بتون طولاشمه‌ده اطرافی بی طرف نظری ؛
او، کندی عالمنك نغمه‌سیله مست غرام،
اوطاتلی زمزمه‌نك نشوه‌سیله بی آرام.

❊

زمین پاینی قیمتلی بر نشیمن ایدوب
حظوظ عشقنی تحریك ایدردی کنج قادینك،
شهاق دمید میله خفیجه شیون ایدوب
صورارادی خاطره هیچ وارمی کندیکی آدینك،
ایدردی بر رجلی شوق ایله اوکنج اخطار
برر برر او کچن دملری ینه تکرار.

❊

اوت، بر عمر گذشته، صحایف سودا،
بتون اوسال غرامك بو صانکه تاریخی،
اوقور، اوقوردی اونی هپ او دلبر ترسا؛
او اسکی هیکل عشقك بوکونکی تشریحی
بیله او کنج قادینی ایلیوردی پر اشواق،
بتون بو عالمه بیکانه، وقف استغراق...

❊

بو اسکی نامزدیله نصیب خود اندیش
مساعد اولمیه‌رق امر عقدی اجرایه

ایدردی بو ایکی قلبی عذاب ایله تحریش؛
توافق ایتمیه‌رك برزمان تمنایه،
بو چاره‌سزلك ایچنده تباعده مجبور
قالان بو کنجه تصادف بو کون ایمش مقدور.

❋

سنین دور ایده‌رك برزمان، تهی وخراب،
اوبوشدورر کبی اولمشدی هپ کدرلرینی؛
فقط جریحه براقمشدی بو غرام شباب،
کدر کچر، براقیر یادکار اثرلرینی....
بو کونده تازه‌لنوب ده او عشق دیرینه
بتون او دور حیاتی کتیردی یاده ینه ...

❋

او دم که رقصك او کرمیٔ تام زماننده
بتون او هیأت ایدردی تعاطیٔ اشیا،
کوروب او کنجی‌ده اسکی انیسی یاننده
کتیردی پیر زنك ایلدی بری اهدا
یالانجی ساعت ایله بر معطر اشکوفه
«ویرك سزه بری کر نامزد اولورسه» دییه.

❋

آلوب بو ساعتی بردست رعشه آور ایله
او یارك ایتدی کوزل قلبی اوستنه تعلیق.
قادینسه شمدی او قلب شباب برور ایله
دیدی؛ بو حالی ایدوب کندی کندینه تعمیق:

داوت، یالانجی بو ساعت، بو نشوه‌ده حتی،
فقط یالانده بو صورتله پك سویملی بکا...»
— نشان طاشی، ٢٥ شباط ١٣١٣

انفعال

ایلشکن حرکات ایله شبابی اصرار
نیچون اولدم بو سکونتلی حیاته دوچار؟
یاد ماضی اولیور جالب حزن واکدار؛
بو تفکرلر ایدرده بنی بندن بیزار
صورارم هپ سبب خلقتمی بالتکرار
بنی وار ایلین اول قوته، گریان اوله‌رق.

بو جهان اولمش ایکن مجمع ارباب تضاد
آرانیرمی اونك اهلنده هیچ آثار وداد؟
بری ایلر برینی اوج اعلایه اصعاد
اوته‌کی زیر ترابه صوقوب ایلر برباد؛
نه ستملر، نه الملر، نه‌لر ایلر ایجاد،
گورمه‌سین چشم فلك کیسه‌یی خندان اوله‌رق.

چکیلن قهر بشر ایتسه‌ده کوکلم تکدیر،
کندی حالم کبی وجدانمه ایتمز تأثیر.
کوردیکم ظلم دمادم — که اولنماز تقریر —
ایدییور خلقتمی، آه، بنم‌ده تغییر؛
بنی نفسمده تبدل کوروش ایلر دلگیر
متوالی بو اللرله پریشان اوله‌رق؛

☙

بر ملك زمره‌سی ظن ایله بو نوع بشری
حس تعظیم ایله عطف ایلر ایدم هر نظری.
آه، حیفا که اونك چال کراهت اثری
کینه قلب ایلدی اول حس دل پرکدری؛
شمدی شیطان کبی کورمکده‌یم اول کیمسه‌لری
ایتدیکم حرمت وتعظیمه پشیمان اوله‌رق.

— روم ایلی حصاری، ۱۷ نیسان ۱۳۱۱ —

غائب

نه ایله اسکات ایله‌یم بن قلب زار ومغبری،
نه ایله تسکین ایله‌یم ریزان اولان اشك تری؟
درد ایچون ایلر تولد بعض مخلوق خدا،
بنجی‌یم بیلمم‌که او بیچارکانك سروری؟

هر نه یه ایتسه‌م تشبث یأسه منجر اولمه‌ده؛
خاکه قلب ایتمکده بختم طوتدیغم سیم وزری،
حسن اعمالك مکافاتیسه امید نجات،
راحت قلبك اولنجه استقامت رهبری،
یا نه‌دن بیك درده یارب مبتلا قیلدك بنی
روح ووجدانم ایکن ژنك ملامتدن بری؟
الك بیوك دردم بنم عالمده، صد افسوس، آه،
یأسه مغلوب اولدیغمدر بونجه ییللردن بری.
اولسه استردادی ممکن محو اولان امیدمك
کشت ایدردم بن تحریسی ایچون بحر وبری.
بر بیوك نعمتدر امید فلاح ومسعدت،
یأس ونومیدی ایسه بیتاب ایدر جسم وسری.
بن اولورسه‌م چکدیکم دردی بیلن یاران دیسین،
«بك‌ده دوشکوندی شو بیچاره نکارك اختری؛
وارلغندن اولمادن عالمده بر دم مستفید،
اول ملاکتدیده‌نك خاك سیاه اولدی یری.»

— شیشلی، ١٦ تموز ١٣٠٨ —

زوال امید

امیدم ایردی زواله تخیلات کبی.
یاقان شعورمی واهی تفکرات کبی
نه‌در جوانب حزن آورمده‌کی بو سکون؟
نه‌دن، الم ویرییور قلبمه ممات کبی؟ ...
بجر کونمله کیجه‌م متصل کدر آلود
عذاب ایچنده کذار ایلین حیات کبی.
نه‌دن تجسم ایدر منظرمده هر لحظه
الم بنم عجبا هیکل ثبات کبی؟
نه‌در عجب سببی؟ بردقیقه ذوقه بدل
فلك سرشکمی آلیر فدیهٔ نجات کبی.
تبدل ایلمدی بخت دون ذره قدر
ازلده حکمی ویرلمش مقدرات کبی.
نه سودی وار بن ایدرسه‌م مکانمی تبدیل
بنمله کیتمه‌ده بختمده مشکلات کبی.

اضطراب

بتون بر عمر حزينك شو عكس فريادى
طنين آور اولور كائنات اوستنده :
بو گيزلى يأس و ألم حيات وسننده
كميرمك اوزره طورر عمرى، ايشته معتادى .

هبا اولان شو عمر هپ سياهرنك الم ؛
مدار تسليتم يوق زمان حاضرده،
بتون فتور وكدر حكمران خاطرده ؛
غموم وناله‌در آنجق بو قلبمه محرم.

تأمل ايلرم احوال پر ملاللى بن،
الم يوزمده، بو تنهايئ مشقتده .
جليسم اوله‌ده ماتم بو كنج وحدتده ،
مخاطبمسه بنم گيزلى بر شيون.

دريغ، گچدى حياتم بو عالم غمده ؛
يازيق. يازيق هدر اولدى بتون بر عمر عزيز؛
تهاجم الم ايتدكجه قلبى تهزيز
تظاهر ايتمه‌ده يأسم بو چشم پرنمده .

بو حزنی مقتدر اولسه‌م‌ده باری تصویره
بونکله ایلسه‌م آلام و یأسمی تخفیف؛
شو عجزم ایته‌ده شمدی ملالمی تضعیف
که قادر اولمیورم اضطرابی تقریره ....

— نشان طاشی، ١٢ تشرین ثانی ١٣١٤

تأثر نهانی

ویررمی حزن جبینم نشان ملالمدن،
او دلپناهی ایدرمی خبیر حالمدن ،
هوائیلکمی بنم، عشق بر حقیقتمی
نه آکلایور عجبا سوکیلم مألمدن ؟
یاقوب شو خانهٔ قلبم خراب ایدن سودا
عیان اولور صانیرم حال بیمجالمدن.
اولورمی، آه بیلامم‌که، هیچ تأثر یاب
بو زخمی حزن ایله تفسیر ایدن مقالمدن؟
ایله آچدیغی بر یارهیه دوا البت
دیلر بو قلب حزینم او نونهالمدن.

— اسیر ایدن دلی اولجه التفاتیله
تأثر ایتمه‌مك اولماز بو حزن بالمدن.
بن اویقوسز کچیردکن لیال حسرتی، آه،
نه لوحه‌لر، نه المر کچر خیالمدن....
ملال فرقت ایله ترك جان ایدرسه‌م اکر
نه سود اولور اوکا بیلم بنم زوالمدن.
بنمسه بکاه‌دیکم مرحمت، عنایتدر
بو حاله قارشی او دلدار بی همالمدن.
نه لذت ایلیه‌جك اکتساب اومه زیرا
حیاتدن بنی بیزار ایدن کلالمدن؟
دموع حسرتی ایثار ایله غیابا، آه،
نیاز مرحمت ایتدم اومه جمالمدن.
اینانمیورسه اکر چکدیکم بو درد وغمه
دیمك‌که فائده یوقدر بکا او ظالمدن؛
ترحم ایتمیه‌جکسه بو درد جانسوزه
خلاصمی دیله‌یم بن‌ده ذوالجلالمدن؟
غریب دل بونی‌ده ایستمز حقیقتده
توحش ایتمه‌ده قورتولق احتمالمدن،
رضای خالقی تحصیله بلکه چاره اولور
شکایت ایتمیه‌یم حس بی زوالمدن

— استانبول، ۲۰ نیسان ۱۳۱۲ —

معنویتمی عجبا ؟

تداوی ایچون بر درد مشکلی
سزا تشخیص علت ایتمك طبیب ؛
بیلمزسه اسباب درد دلی
نصل قورتولور برخستهٔ غریب؟

❊

بو قلبم نه مدهش مرضله علیل
که تشخیصی اولمشدر امر محال .
طبیبمی یوق، طالعمی بخیل ؟
که تخلیصه یوق جانمی احتمال .

❊

سنین ایتمکده‌در بو بولده گذار؛
زمان ایله چکمز بو درد درون.
تحرّیء اسباب ایله بیقرار
اولور عقل دونمله، قلب زبون.

❊

بوکا بولدیغم علتلرك بری
جمال با کمالك اولسه گرك؛
بنم سودالی قلبمده دیگری !
فقط کافیمی بونلر، آه، ای ملك ؟

❊

سنك معنویاتکده بر کمال،
دیرم واردرکه مجبور ایدر قدر؛
بو درلو مفتون ایتمز بنی جمال:
دکل کوکلم بو رتبه سطحی نظر....
— نشان طاشی، ١٦ تشرین اول ١٣١٣ —

« نه وار، نه یوق؟ »

«نه وار، نه یوق؟» دییه صوردك حیاتمك کونشی
جانده هرنه که موجود ایسه بو کون نابود.
بن بو عشق عنودمله برده سن وارسك ....

رحیمسك، کوزلم، همده صکره غدارسك:
اوزر، اوزرده ایدرسك بنی ینه مسعود.
نه طبعکك اشی واردر، نه قلبمك براشی!

«بنی هیچ آکلامیور.» خوف جانخراشیله
کمال یأس وکدردن اولور ایکن دلکیر
کلیر صیانتمه بغتةً ینه کرمك،

گیده رخیالی بیله او کچن آجیقلی دمك ؛
سن ایلدکجه بنی التفات ایله تسریر
دوشر غرامکه روحم بتون تلاشیله.

سویلیور، دیمه‌در برسیاق اوزره حیات:
قلوب نوع بشر هپ تبدله میال ،
تبدل اولمه‌ده‌در باعث حظوظاتی ؛

بونك حقیقتنی حالك ایلیور اثبات.
فقط بنی بو قدر اوزمه، روحم، ایت اکمال
ینه شو بذلنه بدأ ایتدیکك عنایاتی

درت شرقی

— ١ —

رحم ایله بنم حالمه سوزانم، افندم؛
دردکله سنك شمدی پریشانم، افندم،
بر خندهکه، برلطفکه قربانم، افندم،

دردکله سنك شمدی پریشانم، افندم.

اول باقیشك کوکلمی ضبط ایلدی، ای ماه،
آتشکده اولدی غم هجرکله جکرکاه،
رحم ایلسین احوالمه، رحم ایلسین الله؛

دردکله سنك شمدی پریشانم، افندم.

— ١١ نیسان ١٣١٢ —

— ٢ —

یاندی درد هجر ایله جانم، یتیش،
انتظار اولدوردی، جانانم، یتیش،
بر تأثر، بك پریشانم یتیش،

انتظار اولدوردی، جانانم، یتیش.

جویباری نیلسین سنسز کوکل ،
عمری، حق، یار کلتنسز کوکل ؟
دوندی خارستانه کاشنسز کوکل ؛

انتظار اولدوردی جانانم یتیش .

— ٥ تشرین اول ١٣١٢ —

— ٣ —

سنسز بو حیاتم بکا اشکنجه‌در، ای ماه ،
کوکلم کبی جانم‌ده فدار اهکه، بالله!
یادك دله ایتدیرمه‌ده برلحظه‌ده بیك آه ؛

کوکلم کبی جانم‌ده فدار اهکه، بالله !

دل مفتقر مرحمتك، وقف رجادر ؛
وجهاً کوزلك قلبی رحیم اولسه روادر .
بر لطفکه عمرم‌ده حیاتم‌ده فدادر،

کوکلم کبی جانم‌ده فدار اهکه، بالله !

— ٥ تشرین ثانی ١٣١٢ —

— ٤ —

طوتولدم چارەسز بر دردە، ایواه :
اسیرم سنگدل بر دلبرە، آه !
حیاتم اولمەدە هجریله کوتاه؛

خلاص ایتسین بنی عشقندن الله !

یولنده چکدیکم محنت هدردر ،
سرشك ونالەلر هپ بی اثردر؛
محبت بویله اولماز، بو کدردر؛

خلاص ایتسین بنی عشقندن الله !

— ۷ کانون ثانی ۱۳۱۲ —

الحاصل

تبخر ایتمشه دونمش کبی بو کون عشقم:
دلمده آتشه بکزر نه وار ایسه بیتمش،
سیلنمش، آه، سیلنمش‌ده هپ بتون عشقم
کوکلمده جوف تحیر مخوف یر ایتمش....

بر بوشلق ایچنده‌در بو قلبم،
بر بوشلق ایچنده مغز عاجز؛
بوشلق هر سوده پك معجز...
آنجق بو اولور حیاتی موجز.

ایدرسه آتشه بوزلر تماس البت اریر؛
سنکسه طوکدی بوز پارچه‌سی اولان قلبك.
یورکمی، طاشمی، بر آهنمی ایتملی تعبیر،
نه‌در، سنك نه‌یه بکزر عجب یمان قلبك؟

آتش اوکا ایلمزسه تأثیر
اطفا ایدر آتشی بوز البت؛
سوندوردی برودتك نهایت،
قلبمده‌ده قالمادی حرارت...

— نشان طشی، ۷ تشرین اول ۱۳۱۴ —

قارشیکی ساحل

مغموم لیالمده بکا شعله نمادر
قارشیده‌کی ساحلده یانان بر، ایکی قندیل ؛
امیده ایدر یأسمی تدریج ایله تحویل،
تنویر ایدر افکارمی براوبله ضیادر.
شایان پرستش او محل، مسکن دلدار؛
باقدقجه دل ودیده‌می قاپلار بتون انوار.

❦

اکثر یتیشیر کوکلمی پارلاتمغه اول نور،
کافی دکل اما بوکیجه دفعه ملالم ؛
پرلرزه دلم، هجر ایله مغشوش خیالم،
ذهنم قاره سودالر ایله اولمه‌ده مستور.

ای لیلهٔ وحدت، نه‌قدر غملی ظلامك،
جامع کبیسك حزنی سن یأس غرامك.

⁂

بیلسه‌م نه‌یاپار شمدی انیسم او محلده؛
کیمدر بو کیجه مظهر انسیتی، یارب؟
یاربی، نیچون جان ودلم بویله معذب،
اندیشه وآمال نه‌دن بویله کسلده؟
یوقسه بو کیجه کندیسی‌ده وقف المی،
یالکزمی عجب، قلبی‌ده مألوف ستمی؟

⁂

محو ایتسه بنی خوش کورورم درد محبت؛
لکن اومهلك خاطرینه قونماسین آلام.
برنظره‌سی ایلر بکا اشعاری الهام،
برخنده‌سی ایلر بنی سرمت مسرت...
تنها کیجه‌لرده هپ اونك یادی، شمارم؛
اشغال ایدن الحاصل او، دائم دل زارم.

— ١٦ ایلول ١٣٠٤ —

هیچ اونوتمام

ایتمشدی حلول وقت نوروز؛
نیسان اواخرنده بر کون،
کوکلمه بنم برعشق جانسوز
یکدیکرینه اولنجه دوشکون،
تبدیل هوا بهانه‌سیله
تقریب ایچون دلی او یاره،
کورمك امل یکانه‌سیله
کیتمش ایدم اولدیغی جواره؛
کون اولدیغی دم قریب آقشام
کردونه‌ده، یالکز، دلارام،
کلدی اورایه، کنار آبه.

*

بر سوز بیله ایتمه‌دن تعاطی
ایتدی ملکم همان تباعد؛
دللرده‌کی حب وارتباطی
بزجه کتم ایلمکدی لابد.
سودم بن اومه لقایی ازجان
غایتله عفیف وخالصانه؛
اماکه بونی کروه انسان
تأویل ایده‌جکدی غافلانه؛
بو فکر ایله بر جهتده دلدار،

بر کوشه‌ده بن‌ده چاروناچار
تمکین وغم اختیار ایدردك

٭

فوراً سرآبه کیتدی جانان؛
باقدم قایالر اوکا نشیمن ،
کوردم اونی ساکتانه کریان
زورقجه ایچنده بن کزرکن؛
منظورم اولنجه بو تأثر
ـ بیلم که زواللی دل نه اولدی؟ ـ
کلدی بکا بغتةً تحیر،
چشمم دخی اشك ترله طولدی؛
کوردم‌که دلنده مرحمت وار
فرقتدن اوده ملول وبیزار...
عادت بزی ایلمکده تفریق.

— ٢١ مارت ١٣٠٢ —

نظیره

بك ضعوبتله بن ایتدم انتصاب،
مرحمت قیل، ایتمه محروم رکاب؛
دلده زخمم چوق زمان مكتوم ایدی ؛
شبهه‌سزدرکه سكا معلوم ایدی ؛
كل، آمان، محروم لطف ایتمه بنی؛
برنكاه ایتسین بكا آهو كوزك ؛
تسلیتیاب ایلسین بر قاچ سوزك.

٭

تار زلفك آلدی هپ آرامی؛
فرقتك تزيید ايدر آلامی:
كل كرم قیل بو دل ناشاده،
ویر تسلی قلب غم معتاده ،
بویمه زنجیر ایت زلفك تلین .
سن غمومه مبتلا ایتدك بنی،
راه فرقتده هبا ایتدك بنی.

٭

واه سكا، ایواه، بخت دون، آه ،
ایتمدك بركره‌جك ممنون، آه!
دائما جور ایتمه معتادك بكا،
بك مكدردر سنك یادك بكا.

بیلكه بن اول سودیكم دلدار ایچون
هر نوع درد وبلایه حاضرم،
جانمی هر آن فدایه حاضرم.

چشممی، نور خیال كاففم،
یالكز تنویر ایدن سنسك بنم؛
عقل واندیشه‌م كبی سن بیتمدك،
ترك ایدوب بی چاره‌كی اینجیتمدك؛
بن اولوركن ده كوزمدن اولمه دور؛
روح ترك جسم ایدنجه غایتی
شكلكك چشممده قالسین صورتی!

— استانبول، ٢٠ ایلول ١٢٩٩ —

تخميس

ماحیٔ عمرممیسك، یا محیٔ جانممیسك،
قاتلمی، استنادکاهمسی، شیطانممیسك؛
سود یکممی، سالب آرام وسامانممیسك؟
بن ده بیلم، دشمن جانممی، جانانممیسك،
«سن بنم روحممی، افکارممی، وجدانممیسك؟»

کچدی عمرم درد هجرانکله موقوف ملال،
اولدی امیدم کبی حیفا که میال زوال؛
سنده‌در کوکلم بنه اولسه‌م‌ده بویله خسته حال،
آه کیم، عشق حزینکدن بکا کچمك محال!
«سن بنم روحممی، افکارممی، وجدانممیسك؟»

آه ظالم، آه! محو اولدم؛ یتر ظلمك بکا؛
بن اولورسه‌م درد ایله، آزار ایدر وجدان سکا.
سنده‌در عقلم، خیالم، قلب وجانم، بی ریا،
کرجدا اولسه‌م‌ده سنسك همنشینم دائما؛
«سن بنم روحممی، افکارممی، وجدانممیسك؟»

کوکلمی بیتاب ایدن چشم حزینکدر سنك،
یاندیران جانم کلام آتشینکدر سنك،

چكدیرن نازك او طبع نازنینكدر سنك،
قبله‌كاه روح ووجدانم جبینكدر سنك؛
«سن بنم روحمی؛ افكارمی، وجدانمیسك؟»

☙

قالمادی هجرانكه كوكلمده صبره اقتدار؛
الآمان، الله ایچون، اولدور ویا قیل بختیار.
لطفكه هر لحظه‌ده ایتمكده عرض افتقار،
سودیكم قید حیات ایله اسیركدر نكاز
«سن بنم روحمی، افكارمی، وجدانمیسك؟»

— بیوك آطه، ١٠ تموز ١٣٠٩ —

بیلمم نرده‌سك؟

بر نظره‌سی بو کوکلی تخریب ایدن، ای ماه،
سن حین تکلمده عجب کیم نه یامانسك؟
بیلمم نره‌سی جایك عجب کرچه بکا کاه،
ای نازلی ملك، روی زمین اوزره عیانسك؛
ظنم بو که سن سمت سمادن کلیورسك؛
بر سالده برکره نمایان اولیورسك.

✲

برکونکه بنم سمتمه دوشمش ایدی راهك
کوردم بکا چشمك متمایل، سنی سودم؛
بر لحظهٔ علوی ایدی اول دمکه نکاهك
ایتدکده نکاهمله تقابل، سنی سودم.
اما ینه اولدك او زماندن بری پنهان؛
برکره دها وجهکی یوق کورمکه امکان.

✲

بر کون، کیدوب احبابی زیارت املیله
بر خانه‌یه، کوردم ایدی تصویر جمالك.
«کیمدر؟» دیه صوردم: او رفیقه‌م‌ده الیله
کوستردی او دم وصف ایده‌رك صورت حالك؛
بر خیلی زمان ایلیه‌رك رسمکی تدقیق،
ایتدم او وسیله ایله او کون اسمکی تحقیق.

— ٢٦ مایس ١٣٠٤ —

بر متفكره‌يی مصور لوحه ايچون

برزمانلر سويليركن، ايواه،
شمدی پيغوله‌ٔ وحدتده‌يم، آه!
بنی بيچاره براقدی دوران،
نه بيوك چله، بو نه بخت سياه!
ذوق وانعامه آليشمش كوكلم
ياد ماضی ايله اولمقده تباه؛
درد فرقتله بو متروكيت
بكا ايتديرمه‌ده آه جانكاه.
بنی بو يأس وكدر اولدوريور،
آجيسين حالمه آرتق الله!

— استانبول، ٢٢ تشرين اول ١٣١٢ —

اسكی بر غزل

ای مهر ستم، غيری يتر، جانه طوقونمه،
ای درد والم، خاطر ويرانه طوقونمه؛
تا جانمه كار ايلدی آرتق سم هجران،
مجروحدر، ای مه، دل سوزانه طوقونمه؛
هر ايستديكك جوری رو اقبل بكا، كردون،
اما كه صاقين خاطر جانانه طوقونمه؛

ای درد والم، ایستر ایسه‌ك دشمنی محو ایت
زنهار کیدوب زمرهٔ یارانه طوقونمه؛
آزاده‌لکی ایستر ایسه‌ك رشتهٔ غمدن
قهر اول‌ده ینه دامن خوبانه طوقونمه.

— ٢٩ آغستوس ١٣٠١ —

نظیره

اسیری‌یم بر آفتك که بی بدل جمالی وار،
اسارتم زیاده چونکه عشقمك کمالی وار؛
دلمده ازدیاد ایدر بلای عشق دمبدم،
ینه دینیرکه هرشیك جهانده بر زوالی وار.
حزین ادا ایله باقیجه آلدی اختیارمی،
نه کوکلمك تحملی نه چشمکك مثالی وار.
سنی سون بو غمکشك، بیلیرمیسك که، سودیکم،
دلنده حسرتکله مختفی نه چوق ملالی وار.
نکاه شفقتکله دقت ایلسه‌ك اولور عیان؛
نکارکك تحسرکله بك کدرلی حالی وار.

— ١ تموز ١٣٠٢ —

بویله‌در

کیجه، کوندوز، سحروقتی، خلاصه، سودیکم، هردم
بنم افکارمی مشغول ایدن سنسك، خدا اعلم.
نه‌لر یازدم، نه‌لر، احوالکی توصیف ایچون اما
ینه حقیله ممکن اولمادی تعریفك، ای کلفم.
بو کوکلم وحدتی ترجیح ایدر جمعیته البت،
اولور چونکه خیالك کزه اوکنده روشنا اول دم.
جمالك کورمز اولدم، دلده اولدی دردم افزونتر؛
سزادر فرقتکله بن دمادم ایلسه‌م ماتم؛
خیالمدن خیالك کیتمیور، ای شوخ مستثنا،
نکارك دور وصلك اولسه‌ده سنسك اوکا همدم.

— ٢٨ حزیران ١٣٠٢ —

فطرتم

هوایه دائر اولور هر دقیقه اقوالم ،
غرامه منجر اولور هر مؤثر افعالم؛
سویلمکی سورم؛ لذتی خیاتك اودر،
اودر بنم بو جهانده اخص آمالم ؛
علاقه‌سز یاشامام بر دقیقه بن ؛ لکن
صوران‌ده وار ایسه آنجق اودر بنم حالم ؛
سویله‌دن کچه‌مم، مایهٔ حیاتمدر ؛
اونکیچون ایلر اوکا هپ تعلق آمالم .

قطعه

شباب خنده نما جبههٔ ملیحنده ،
صباحت اوله‌ده کل رخلرنده پرتوبار؛
لطافت عرض‌ایدییور جسمی، چشمی پرانوار؛
تبسمی نه کوزل چهرهٔ صبیحنده!

بر اسپانیول بسته‌سنه کفته

ای پری شیوه‌کار ،
فرقتکله دل یانار ؛
اولدی کوکلم زار زار ،
بیقرارم، بیقرار؛
ایله آرتق کامکار ،
وصلتکله بختیار.

❊

کاه وقف ابتلا ،
کاه ایسه مست هوا،
اولدی کوکلم دائما
عاشقانه مقتدا ؛
شمدی‌ده، ای مه، سکا
مبتلادر.... مبتلا!...

— ١ ایلول ١٣٠٨ —

برقاچ شرقی دها

— ١ —

چکدم انواع مشقت سودیکم بر ماه ایچون ،
اوغرادم بیك درلو دردە بو دل کمراه ایچون ،
ای پری ، دور اولە بندن طعنهٔ بدخواه ایچون ؛

چارەسازم ، چارە بول شو دردیمە الله ایچون .

عشقك اولماز بن نهان اولسەمدە کوکلمدە نهان ؛
ای ملك ، شخص خیالکدر بنمچون جاودان .
درد حسرتلە نکارك آغلایور چشمانی قان ؛

چارەسازم ، چارە بول شو دردیمە الله ایچون .

نا امید وصلتك اولسونمی قلب نالە کار ،
لطفکە بیهودەمی ایتسین ، افندم ، انتظار ؟
بر نکاه شفقتکلە بختیار ایت ، بختیار ؛

چارەسازم ، چارە بول شو دردیمە ، الله ایچون .

بشقه، بشقه روحمی تنشیط ایدر هر بر سوزك ،
بر تبسمله بکا تعلیم عشق ایلر یوزك ،
بر باقشده، سودیکم، بیك نکته‌لر سویلر کوزك ؛

چاره‌سازم، چاره بول شو دردیمه الله ایچون.

— ٢ —

هجرکله فزون اولمه‌ده احزان وفغانم،
جانم بنم آتشلره سن یاقدك؛ آجانم ؛
کیتدکجه پریشان اولیور حال جنانم ،

جانم بنم آتشلره سن یاقدك، آجانم.

بیکانه‌لکك ایلدی آسایشم اخلال؛
امیدمك عکسی بو بنم کوردیکم احوال.
اولدور بنی؛ باری الم هجری قیل اجمال؛

جانم بنم آتشلره سن یاقدك، آجانم.

— ٣ —

فزون اولدی انین وآه وفریاد
قان آغلار، قان یوتار، بو قلب ناشاد ؛
کوکل کیمدن ایدر امید امداد ،

دلی محو ایتدی برشوخ پریزاد ،
بکا ممکنمی اولمق غمدن آزاد؟

مثالین کورمه‌مشدر چشم عالم ،
دل فرقتزده‌م ایتمزمی ماتم؟
بکا بوقدر، نکار، عالمده همدم؛

دلی محو ایتدی برشوخ پریزاد؛
بکا ممکنمی اولمق غمدن آزاد؟

— ٤ —

نار جانسوز فراقکله خراب اولدی کوکل ،
جامع فن محبت بر کتاب اولدی کوکل ؛
آغلادی، آه ایلدی، پر اضطراب اولدی کوکل،
اینکله‌مکدن هرزمان مثل رباب اولدی کوکل .

سندن استمداد ایدر بیچاره کوکلم، سودیکم،
هیچ تحمل ایلمز آزاره کوکلم، سودیکم .

کوزلرمدن قان ایتر هجرکله، ای آهو مثال،
بویله بر عشقه عجب ممکنمیدر بر کون زوال ؟
همدم اولدی کوکله بو دمده یالکز بر خیال؛
یوقمی، ای‌مه، بختیار اولمق ایچون هیچ احتمال ؟

سندن استمداد ایدر بیچاره کوکلم، سودیکم،
هیچ تحمل ایلمز آزاره کوکلم، سودیکم.

— ن —

آه، یاندم آتش سودایه، آه،
ناله‌کارم هر کیجه، هر صبحگاه؛
آغلاتیر دائم بنی بخت سیاه،

ناله‌کارم هر کیجه، هر صبحگاه.

آغلارم، پایانه ایرمز، آه وزار؛
سویلرم، بیتمز غم قلب نزار؛
بیقرارم درد ایله بن بیقرار،

ناله‌کارم هر کیجه، هر صبحگاه.

امتداد ایلرسه گر بو اضطراب
موتمی ایجاب ایدر بی ارتیاب؛
ایتدی هجرا نك بنی بی تاب خواب

ناله‌کارم هر کیجه، هر صبحگاه.

— ١٣١١ —

نیران

— مکتب رساله‌سنده نشر اولنان انتقادنامه —

قادینلرمزك پاك یوركلرنده نبضان معارفدن براثر كورلمدیكنی ، كوزل دماغلرینك رفرفهٔ علم وادبدن عاری اولدیغنی، آنلرك فكرلرنده‌كی ازهار نازكه‌نك دربستهٔ كأس غفلت اولوب قالدیغنی هر صحبتلرمزده، هر مقاله‌مزده، هر مصاحبه‌مزده تكرار ایدوب طورودكن بر صباح اویاندقكه ریاض حقایق وخیالانده، بزدن دها فریح وفخور بر صورتده ، قادینلرمز

تلك وتاز ايدەرك حقايق فلسفيەنك اك خشينلرينه خيالات شاعرانەنك اك علويلرينه ايستدكلرى كبى تملك ايديورلر . او صباح كوردك كه آنلرك دستيارى نزاهتى ايله اك درشت حقيقتلره بر نرمئ شاعرانه، اك يستين خياللره بر علويت ملكانه كليور . او صباح نسيان ناپذير «افسوس!» عنوانلى بر مجموعهٔ اشعارك انتشارى ايله حوزهٔ افكارده خاور پيراى استيقاظ اولدى ؛ زيرا بو مجموعة النفايسى تنظيم ايدن « فاطمه نكار » اسمنده بر خانم افندى ايدى .

تاريخ معارف عثمانيەدە بر دور انجلاى مخصوص تشكيل ايدن «افسوس!»ى بعضيلرى، بر قادين نامنى استعاره ايدن، بر شاعر مقتدر طرفندن يازلمش ظن ايتديلر ؛ بعضيلرى وقفهٔ ترددە دوشديلر ؛ بعضيلرى دە هم «افسوس!»ك غايت نفيس بر مدونهٔ ادبيه اولديغنى تسليم ايتديلر هم دە «فاطمه نكار» امضاسنك فى الحقيقه بر خانم افنديىنك نام ذاتيسى اولديغنه ايناندىلر . واحيفا كه بو صوك صنف اكثريت تشكيل

ایتمیوردی . زیرا او زمانه قدر هیچ بر اثر ظهور ایتمه‌مش ایدی‌که نسوان عثمانیه‌نك هویت دماغیه‌سنی تعیینه مدار اوله‌بیلسون .

صوکره حقیقت میدانه چیقدی . کافهٔ وجوه ایله «اهل ادب» عنواننه کسب استحقاق ایدنلر ناظمهٔ افسوسك برج بلند اقتداری اوکنده سرفرو بردهٔ تقدیر و تسلیم اولدیلر ، ناظمهٔ مقتدره‌نك نامی بر کون اول مجهول ایکن برکون صوکره مشهور و محترم اولدی ، او کوندن اعتباراً بزم قادینلرمزکده آوروپا قادینلری کبی معارف ادبیه وفنیه‌یه مستعد اولدقلرینی آکلادق : « افسوس » یوکسك بر کرسیٔ شاعریت اوزرندن نسویت عثمانیه‌نك شان فکریسنی اعلان ایدیوردی ؛ باشلك اورتولی اولمسی فکرك قاپالی قالماسنی ایجاب ایتمیه‌جکنی ، بر خطبهٔ بلیغهٔ تصدیق فرمود ایله هرکسه آکلاتیوردی .

واقعا اسکی زمانلرده ایلالر، فطنتلر، شرفلر دیوانلریله شعر وانشایه اولان نسبتلرینی اثبات

ایتمشلردر . فقط بونلردن بعضیسی زمانڭ الجاآت ادبیه‌سنه فریفته اوله‌رق، بعضیسی میل مدرفتفروشی‌یه قاپیله‌رق بر لسان مردانه ایله افادۀ مافی‌البال چالشمشلر وبالضروره کندی روحلرندن بر شی چیقاروب اثرلرینه قویه‌مامشلردر .

«افسوس!» ه کلنجه : بو مخلدۀ شعریه باشدن باشه برقادین اثری، برقادین قلبی ایدی. بر قادین قلبنه خاص اولان مادرانه شفقتلر، خواهرانه تسلیتلر، رقیق ظرافتلر «افسوس!» ی تشکیل ایدن منظوماتڭ کافه‌سنده محسوس اولور .

∴

ایشته «افسوس!» ی نشر ایده‌رك کرك ادبیاتمز وکرك بتون قادینلرمزڭ اعلای نام وشانه خدمت ایدن نکار خانم افندی اخیراً «نیران» نامیله برمجموعۀ نشائد دها نشر بیورمشدرکه قسماً منظوم وقسماً منثور اولان بو اثر بدیع بی‌شبهه «افسوس!» قدر کوزل وبلکه

— اركان فصاحته كمال موافقت اعتباريله — آندن دها مكملدر .

بواثری آللی، هر كس آلوب اوقوملی: نه كوزل كلمه‌لر ، نه رقيق خيالار ، نه قدر نو انديشيده فكرلر ، نه قدر خوش تشبيهلر، نه‌لر نه‌لر، وار!.. نظمی نثر كبی سلیس ومنقح ، نثری نظم قدر آهنكدار: بر نای فسونكار كبی روحی مست ومسحور ايديور . . . نيران ! فی‌الحقيقه نيران ؛ فقط آفاق روانـنده نفخهٔ شاعريتك اهتزازينی حس ايدن هر آدم او نيرانه جان آتار : اوراده قوس قزح قانادلی ملكلر واركه روحی در آغوش ايده‌رك حياض متبلره‌نك مستوی سطحلری ، جبال شامخه‌نك طالغه‌لی تپه‌لری اوزرندن آسمان هر دمكبود خيالك اك يوكسك طبقه‌سنه چيقاريبور . . . نيران فی‌الحقيقه نيران ؛ زيرا بر هيكل بلوری حالنده اولان هر سطری ايچنده بر فانوس ازلينك هوای الهام ايله يانوب طوردينی كو- روليور ! فی‌الحقيقه نيران، چونكه بر حرارت

روحیه ایله مشحون ، بر ضیای قلبی ایله مالامال ! . . انسان « نیران » ی اوقورکن کندیسنی ایام صیفیه‌نك اك كوزل واك صیجاقلرندن برنده ، اك ظریف بر ساحلخانه‌نك سایه‌دار قورو‌سی ایچنده قیاس ایده‌بیلیر: حرارت كلیور ، فقط کچن بهارلرك خاطراتی، بایغین چیچکلرك روایحی ، سینه‌نواز بر روزکارك روحی ایله برلکده ! ضیا كلیور ، فقط اوراق الفاظك پردهٔ سبزیندن سوزولدکدن صکره !

«نیران» کوچك بر کتاب، فقط کوچکلکی نسبتنده عالی بر محفظهٔ بدایعدر ، کوچکلکلری حسبیله، بزم تصوراتمزك یتشه‌میه‌جکی درجه‌ده، یوکسلمش اولان خرده خیالاتی جامعدر ؛ قادینلغك بزجه بالطبع مجهول اولان، الهامات نجیبانه‌سنی کلمات صافیهٔ شاعرانه آره‌سنده کوستریور .

مثاللر، نمونه‌لرمی ایستیورسکز؟ . . . دریالر، سمالر ، فیروزه‌لر کبی صاف ، مائی زمینلر

اوزرینه دوشنمش سیملر، سحرلر، سمنلر کبی
پاك وسفید بر منظومه‌یی ایسترسکز ؟ یوقسه
کیجه‌لر ، ظلمتلر ، ماتملر کبی سیاهلقلر ایچنده
کیزلی کیزلی آغلایان اشعار مفتورانه‌یی می ترجیح
ایدرسکز ؟ یوقسه بربرلریله تعاطئ بوسه ایدر
کبی کورونن تازه کلمه‌لردن مشکل بر کهردانهٔ
منثوری هپسندن زیاده‌می سورسکز ؟ یوقسه
منظوم اولسون ، منثور اولسون هر کوزل
شیئی اوقومقدن متلذذ اولورمیسکز ؟ . . . بو
سؤالاره ویره‌جککز جواب هر نه اولورسه
اولسون سزی « نیران » ی باشدن باشه اوقو-
مغه تشویق ایدرز ؛ زیرا « نیران » ك محتوی
اولدیغی شیلر، نظم ونثر دکل، سراپا شعردر .
مع مافیه رساله‌مزی تزیین ایتمك هوسیله
« نیران » ك بر قاچ صحیفه‌سنی درج ایدیورز .
اعتراف ایدرزکه درج ایتدیکمز پارچه‌لری کلفهٔ
انتخابه اوغرامقسزین بولدق .

٭
٭ ٭

کرك « افسوس! » ده وکرك « نیران » ده

بر جهت شایستهٔ نظردر : ایکیسنده‌ده اشعار محزونانه الحان شائقانه‌یه غلبه ایدییور ؛ ایکیسنده‌ده کللر ، کلشنلر بر نقاب شبکون آلتنده بللی بلیرسز قالیور ؛ ایکیسنده‌ده زمزمهٔ طیور ، قلبی بر آه وزار جانخراش آره‌سنده ، غائب اولیور . . . بو ایکی اثرك دیوانخانهٔ حزن آباد نده طولاشدیغی مدتجه روح قارء بر هیجان الم پیدادن قورتیله‌میور .

شطحیات وهزلیات مراقلیلری نظرنده بر نقیصه عد اولنمسی محتمل اولان بو جهت ، « اك کوزل شعرلر حزین اولانلردر ! » دیینلر نظرنده بر مزیتدر .

بزه قالیرسه : بو جهتده بو ایکی اثر نفیسك طبیعتنه بر دلیلدر . زیرا علم الروحه واقف اولانلرجه معلومدرکه قادینلر شوق وشطارتدن زیاده حزن وشفقته مائلدرلر ؛ آنلرك اعصاب حسیه‌سی شدید التأثر وسریع الاهتزاز اولدیغندن مواردات خارجیهٔ شائقانه‌یه بیله بر رعشهٔ غم وخیال ویرر . بزه بر نشئهٔ مستانه ویرن سسلر

آنلری دوشـوندیرر ؛ بزم لاقیـدانه باقوب کچیوردیکمز برشی آنلری خلجانلره دوشو‌یرر . آنلر سرابا حس ، سرابا عصب ، سرابا تأثر وهیجاندرلر .

بوندن ناشیدرکه آنلر یننه بر لوحهٔ بسامهٔ طلوعده بر نقطهٔ سیاه اندیشه، سیمین بر مطلع ماهتابده رقیق بر سایهٔ کدر کورورلر . بز او نقطه‌یی ، او سایه‌یی کوره‌میز ؛ زیرا بزم جهاز حسیمز آنلری تمییز ایده‌میه‌جك قدر سست وبطیئدر .

[مادام ده‌زولیه‌ر] ك ، [مادام آنائیس سه‌غالا] نك منظومه‌لرینی ، یاخود [مادام سه‌وینیه] نك مکتوبلرینی اوقویکز : حزنك غلبه‌سنی کوریرسکز ! دها غریبی وار : شـوخ وشـنك ، ظریف وخوشـکو اولمقله زمانـنده احراز شهرت ایدن (مادموازل اسپیناس) ك محررات متروکه‌سنی مطالعـه ایدکز . کوره‌جکسکزکه او لطائف لفظیه، او ابتسامات مادیه تحتنده کیزلی شیونلر ، نامرئی وفقط محسوس

کوز یاشـلری واردر ؛ کلمه‌لردن یاپیـلان او اویونجـاقلری کورنلرك دوداقلری کولمکدن زیاده آغلامق ایچون بوکولور . . . بو حزن جبلی شکوفهٔ نسویتك عطر مقطری کبیدر ؛ هرقادینك اثرنده حس اولنمق لازم کلیر .

افسوس ونیراندن روحه کلن حزن لذیذ دخی او عطر مقطردن باشقه بر شی دکلدر ؛ ناظمهٔ بلیغه‌لرینك دوام موفقیـات قلمیه‌سنی تمنی وادبیاتمز نامنه ذات ادیبانه‌لرینـه عرض شکران ایلرز .

تشکر

مکتب دیوب‌ده کچه‌م ، چونکه او معزز
کلمه حیاتمك بك طاتلی زمانی اخطار، قلبمك
اك لذتلی خلجانی ایجاب ایدر! مکتب سوزندن
خوشلانیرم؛ مکتب سرنامه‌سی ایله یازیلان هر
اثری متهالکانه اوقورم ، هر چوجغی مکتبی
سومکه تشویق ایدرم؛ الحاصل مکتب حیاتمك
اك اهمیتلی بر قسمنی تشکیل ایدر.

هر پنجشنبه کونی هفته‌لق غزته‌لرمه قاوو-
شدیغم زمان ، مکتب نام لازم التوقیریله انتشار
ایده‌رك بزم کبی مشتاقان معارفی مستفیض نیرعلم
ومعرفت ایلین اومعتبر رساله ادبیه وفنیه‌یی دست
تکریمه آلیر وسراپا مطالعه‌سیله تنویر فکره چالیشیرم.

ایشته بو نام جلیل ایله چیقان رساله‌نك
کچن هفته‌کی ٤١ نومرولی نسخه‌سنی مطالعه
ایتدیکم صره‌ده « تدقیقات ادبیه: نیراز» سرنا-
مه‌سیله مصادف چشم افتخارم اولان مقالهٔ
ادیبانه شو قلب رقت پروری حس شکران ایله
ممتزج فخر ومباهات ایله املا ایلدی .

افتخارم طبیعیدر. زیرا «نیران»ك اویله بر مقالهٔ تقدیریه‌یی احساس ایتمك درجه‌سنده مالك مزیت عداولمه‌سی محترم وطنداشلرمك حسیات قدر شناسیسنك اك علوی درجه‌لرینه مالكیتلرینی معلمندر. زیاده بر فرد تصور ایتمم‌كه منسوبیتیله مفتخر بولندیغی برقوم نجیبك اك عالی حسیاتنه وقوف، اك ادیبانه تشویقاتنه مظهریتله افتخار ایتمسون.

شو عاجزهٔ كم بضاعه خیلی زماندنبری ارباب عرفان نزدنده طانلمش بولندیغی جهتله شوراده یكیدن بیان عجز وافتقاره لزوم كورمم، یالكز شونی عرض ایدرمكه نیران بو مقالهٔ بلیغانه‌نك مطالعه‌سندن صكره نظر حقیرانه‌مده قیمتلندی.

عندمده یوز بیك نیران دكن بو مقالهٔ ادبیه كچمش زمانلری نه خوش، نه شاعرانه بر طرز بیان ایله اخطار ایتدی.

اوت، كمال عجزمدن بیك ترددله نشرینه جسارت ایتدیكم «افسوس»ك ابتدای انتشارنده فی الحقیقه، مؤثر اولمقدن بشقه مزیتی اولمیان

او اثرك محصول خامۀ عاجزانەم اولديغنه اعتماد ايدنلر پك آز اولمشدى، هر محرر اثرينك بر ديكرينه اسناد اولنمەسندن متأسف اولمق لازمكلير ايكن غريبدركه بن او ذهابدن نوعما محظوظ اولمشـدم؛ زيرا سراپا خطا، سراپا قصور عد ايتديكم سوزلرمك مقتدر برادیبه اسناد اولنمق درجەسنده بر قيمت ادبيه ايله تلقى اولنمسى، ولوكه پك جزؤى اولسون، حائز اهميت بولنديغنى اعلام ايله متسلى ايتمشدى.

هر يرده، هرزمان اولديغى كبى بوخصوصده دخى حقيقتك تظاهرندن بحث بيورلدقدن صكره، او تقديرنامۀ اديبانەده ديٖيوركه « بر قادين قلبنه خاص اولان مادرانه شفقتلر، خوا- هرانه تسليتلر... »

« افسوس »لك حين انتشارنده، تخالف افكار آرەسنده بيله، ارباب عرفان طرفندن لياقتندن يوز بيك قات زياده؛ مظهر اولديغى رغبت، ناظمۀ بى اقتدارى ايچـون بر بيوك تشويق، بر بيوك تسلى ايدى. فقط « مادرانه

شفقتلر، خواهرانه تسلیتلر ، جملاتی کبی الفاظ راستکویانه و عالیجنابانه‌یی احتوا ایدن بو اثر حکیمانه بر قادینك محض حیثیتندن باحثدر دینه‌جك درجه‌لرده مدققانه اولدیغی ایچون قیمتی پك بیوکدر. سزاوارتبریکدر، مطالعه‌سیله بختیار اولدم.

«بورژه»لره غبطه رسان اولان شوسوزلر بیوك بر حقیقتدر: «زیرا علم الروحه واقف اولانلرجه معلومدرکه قادینلر شوق وشطارتدن زیاده حزن وشفقته مائلدرلر...»

انسان تماملیه دکلسه‌ده بر درجه‌یه قدر اولسون کندی حالنی بیلمك لازمکلیر! صاحب مقاله‌نك تنزلاً حق عاجزانه‌مده ابراز بیوردقلری تشویقات استادانه وقدر شناسانه‌دن، ینه تکرار ایدرمکه دنیالر قدر افتخارم طبیعیدر، آنجق بونی‌ده بیلیرمکه، بو توجه ادیبانه‌لرینه مظهریتم لیاقت عاجزانه‌مدن زیاده ذات فاضلانه‌لرینك حسیات ترقی جویانه‌لرندن منبعثدر، بشریتك مایه الافتخاری اولان بو حس علوی‌یه

مالکینلرندن طولانی قائل ذی اقتدارینی عن صمیم تبریك ایدر والتفات عالیجنانه‌لرینه عرض تشکرات ایلرم.

— روم ایلی حصاری، تموز ١٣١٢ —

مصاحبه

— ١ —

سعی وعمل

دنیاده وظیفه قدر مقدس، چالشمق قدر کوزل، سعی و عمل قدر معزز هیچ بر شی تصور اولنه‌بیلیرمی؟ کثرت تکرر ایله هر شی انسانی یورار، فقط چالشمقدن حاصل اولان یورغونلغی ینه بشقه درلو بر مشغولیتله ازاله ایتمك قدر لطیف بر دیکه‌نیش دها اولماز. سعی وعملی رجاله مخصوص ظن ایدنلرك فکرینه تعجبمز طبیعیدر. مقصد معلومی اعلام

دكاسنده زماننه كوره بر حقيقى تكراردن انسان كنديني آلاميور، بر قادينك اك مقدس وظيفه‌سي و ظائف بيتيه‌سيدر، بو وظيفه ايسه شخصك جمعيت بشريه آره‌سنده‌كي موقع وحيثيتنه كوره تبديل شكل و صورت ايدر. مثلا معيتنده بر قاچ كشي بولنسان بر خانه صاحبه‌سنك اوور بيتيه‌سنه نظارتي - هر كون تكرر ايتمك شرطيله - وقت ظهردن صكره‌يه قدر امتداد ايده‌مامسي طبيعيدر، قالان زماني ايسه نه يولده امرار ايتمك لازم كله‌جكني دوشونمك قدر مزعج بر حال اوله‌ماز! احبابي زيارت، ياخود كندي خانه‌سنه دعوت بر مخدره ايچون اك بيوك اكلنجه‌لردن معدود ايسه‌ده آنجق بونك‌ده كندينه مخصوص بر زماني اولوب هر كون، هرساعت بو اكلنجه‌دن استفاده ممكن دكلدر؛ بونك خارجنده برده كزمكله امرار وقت ايتمك ماده‌سي قالير: آره صره تنزه حفظ الصحه نقطهٔ نظرندن انسان ايچون پك لازمدر. زيرا كوزل هوا تنفس ايتمك، هر كونكي

صورت معيشتده بعضاً بر رنك ديكر ويرملك هر فرد ايچون بر احتياج طبيعيدر ؛ فقط اكلنجه‌سنى بوكا حصر ايتمك حقيقتده بر بيوك بختسزلق اثريدر!

دنياده اك بد بخت مخلوق ، اماتهٔ وقت ايچون اضاعهٔ عمر ايليندر. هيچ بر ذكى ويورك صاحبى قادين تصور اولنه‌مازكه امور بيتيه‌سيله اشتغالى اك بيوك ذوقلردن ، نعمتلردن عد ايتمسون. روابط زوجيه نه‌در؟ يكانه سعادت دنيويه . محبت اولاد نه‌در ؟ هر درلو آلام واضطرابه قارشى يكانه تسليت قلب. حال بويله ايكن اونلرك استكمال اسباب استراحتنه چالشمق قدر ايفاسى جانه منت بيلنه‌جك بر وظيفهٔ مقدسه، برمشغوليت علويه نصل تصوراولنور.

بر قادين بو وظائف مقدسه‌نك ايفاسندن استنكاف ايتمك ايچون قدر كنديسنى استراحت بيتيه، يعنى سعادت يكانه‌دن محروم ايتمش اولمسى مفروضدركه او حالده او بيچاره بدبختى لوم وتشنيعدن زياده حالنه آجيمق لازمكلير.

قادینك وظیفه‌سی همان منحصراً وظائف بیتیه‌سندن عبارت اولمدیغی معلوم انامدر؛ بر مخدره‌نك نفسنه قارشی‌ده بر چوق وظیفه‌سی واردر: من طرف الله عهده‌سنه مفوض بولنان امور زوجیه و مادرانه‌سنی ایفادن صکره، وسعی مقدارنجه همجنسنه مفید اولمغه چالشمق انسان ایچون نه بیوك شرف، نه بیوك استراحت وجدانیه‌در.

ینه بین المدققین تسلیم اولندیغی اوزره شو کرهٔ ارض اوزرنده هر فرد حالنجه نوع بشره مفیددر و اویله اولمالیدر. بو حقایق میدانده ایکن عمر عزیزی بر مسلك ناهمواره فدا ایدنلرك حالنه نه‌قدر تأسف اولنسه سزادر.

هر کس طبیعتك امتیازات مخصوصه‌سنه مظهر اوله‌ماز؛ هر مخلوق دهاتدن عد اولنه‌بیلسه ایدی، داهی کلمه‌سنك قیمتی قالمازدی، آنجق هر فرد ایچون قابلیت ذاتیه‌سی درجه‌سنده بر وظیفه مقدردر.

بالاده قادینلرك نفسنه قارشی اولان وظا-

تقدن بحث اولنمشدی، اونی ایضاحه چالشمق طبیعیدر :

حساس بر قلبك احتیاجات طبیعیه‌سی متنوعدر. بریسی ایچون محض سعادت عد اولنان برشی دیکرینی مسترییح یشاتمق ایچون بیله کفایت ایتمیه بیلیر؛ شوقدر وارکه بو تخالف حسیات شخصیدر. بوکی مسائل دقیقه‌ده پك چوق دوشونمك، فعلیاتی دائما شدتلی ملاحظاته تردیف ایلمك لازمدر.

برقادین کوریسکزکه ای کیینمکی سور. انتظام قیافته دقت البته بر مزیتدر. فقط عین حال بر انسانك هم موجب فلاکتی هم ده باعث فوز و سعادتی اولابیلیر؛ مسئله اوجه ای دوشونوب موافق عقل و درایت بر مسلك تعیینده‌در. متوآلت، یوزندن خراب اولمش خانه‌لرمی یوق؟ حال بوکه میلنه کوره برقادین ایچون متوآلت ایله اشتغال ایتمك، نه‌یاپاجغنی بیلمدیکی وقتنی حسن استعمال ایچون بربیوك چاره اولور.

فکر قاصرانه‌مه کوره بر قادین کییدیکنی

چیقاردیغی کسوب ذیکمکی بهمه حال، امابهمه حال بیلملیدر . برچوجق والده سنك چیره دستیٔ مهارتی اولان بر شیئی بشقه درلو بر شوق ومسرتله آکتسا ایلر. اولادینك شوق ونشئه سندن حصه یاب اولمق ایسه بر والده ایچون آز سعادتلردنمیدر ؟

بردیگر قادینده چوك درجه‌ده موسیقی یه میالدر . بوحاللر اویله برسوق طبیعیدرکه دفع وازاله سی قدرت بشریه خارجنده‌در؛ ذاتاً میلیاتی حسن اداره ایتدکدن صکره بویله برحس علوی یی دفعه چالشمقده عین قباحت اولمق اوزره تلقی اولنمغه لایقدر .

زیرا بر طاقم خوانندگان و سازندگان اوغرینه فدای ثروت وسامان ایتمك نه قدر بیوك برقباحت ایسه استعداد طبیعیسنی توسیعه چالشه‌رق فطرةً مائل بولندیغی صنایع نفیسه‌نك الك روحنوازندن اولان موسیقی یه انتساب ایتمه‌مك ده اوقباحت نسبتنده بیوك برغباوتدر! فطرتك الك نازك مخلوقاتنه، نسوانه، موسیقی قدر

یاقیشان بر صنعت نازکه دها تصور اولنه بیلیرمی؟

برزوج مشفق ایچون، تنشیط سامعه امیدیله برطاقم بیره‌خانه‌لرده ، « قافه‌شانتان » لرده طولاشمغه بدل کوشهٔ استراحتنده رفیقهٔ حیاتنك صدای معصومانه‌سیله تنشیط صماخ ایتمك، دست شفقتنه مودوع بولنان ویاضاقده پیانونك فیل دیشلرینه غبطه رسان اولان دو دست نرم ونازکك، حضورجاانده چالق فکروسعادتیله حسیات مهیجهٔ قلبیه‌سنه تبعاً انامل پربان کی پیانو اوزرنده سرعت طیرانی سیر ایلمك البته مرجحدر . برزوجه ایچونده حامیٔ یکانه‌سنك استجلاب نظر شفقتنه موفقیت قدر عظیم برمسرت اوله‌ماز .

الحاصل تعیین مسلك خصوصنده عاقلانه حرکت ایدنلر ایچون هرشی سرمایهٔ مشغولیت اولابیلیر . شو تعداد اولنان مشاغلدن بشقه برده اوقویوب یازمق سعادتنه مظهر اولانلر هیچ بر وقت زمانك اوزونلغندن شکایتی خاطر-لرینه بیله کتیرمزلر ؛ نفسمده ایتدیکم تجربه

ایله‌ده ثابتدرکه اڭ بیوك واڭ اوصانیلماز اکلنجه مشغولیتدر . فرانسزلرڭ « هر درلو مساوینڭ والده‌سی ایشسزلکدر » مألنده اولان ضرب مثلی نه قدر کوزلدر .

— استانبول، ١٣١٢ —

مصاحبه

— ٢ —

{ خاطره }

« هر درلو خاطراتی دفع ایله فکری بر محور لطیف نورانی‌یه ربط ایدرك صالینتیده براقمق؛ متردد، متألم، فقط غیر متحرك بر حالده، بالکده آنی برخیالی مؤبد قیلمق؛ حسن و حقیقی سومك و بونلرده‌کی آهنکه نسبت اطلاعه چالیشمق، کندی قلبندن کلن عکس صدای معرفتی دیکله‌مك؛ یالکز، و مقصدسز، کلیشی کوزل، خنده ناك،

گریه‌بار، نغمه‌کار اولمق؛ برتبسم، برکلمه، برآه، برنگاه تأثیریله خوف ومزیتله مالی براثرلطیف وجوده گتیرمك؛ برگوز یاشـنی اینجی حالنده گوسترمك :

ایشته برشاعرك جهانده سوداسی، سعادتی حیاتی وحرص اقبالی بوندن عبارتدر . »

§

« شعر نه‌در؟ » سـؤالنه قارشی « آلفره‌د دوموسه » نك ویردیگی جواب ایشته شوبالاده‌کی سوزلردر .

نه‌سلیس، نه لطیف، نه معنیدار، نه واضح برشعر نمونه‌سی !

هرزمان اولدیغی کبی بونده دخی اصلنده‌کی لطافتی ترجمه‌سنده محـافظه‌یه موفق اولامدم . هیهات! اوکا موفقیت بزم کبی عجزه ایچون ممکنمی؟ « آلفره‌د دوموسه » کیم ؟ !

فقط بن بو سـوزلری بر خاطره اوله‌رق ترجمه ایلیورم، ارباب مراق ایچون اصلنه مراجعت پك قولای .

بو ادیب ذی اقتدارك آثارینی نه قدر تتبع ایتسه‌م اکتفا ایلیه‌مم ؛ برآثر ادبی دها تصور اولنه‌مازکه «کیجه‌لری» قدر حزین، مؤثر، علوی وروح استیناس اولسون.

«تشرین اول کیجه‌سنده» آلهة الشعر ایله اولان حسبحال عاشقانه‌سی هرصاحب کماله میسر اولمش موفقیتلردن دکلدر.

شاعر نه حزین، نه وجدانی برصورتده تظلم حال ایدییور.

آلهة الشعر نه عالیجنابانه، نه حکیمانه برطرز بیان ایله بشریت و اونك ایجاباتندن اولان اضطرابی مدافعه ایلیور.

دنیاده ایام حیات عد اولنه‌جق زمانك آنجق مدت سعیدن عبارت اولدیغنی اوشاعر معظم نه لطیف برادا ایله سویلیور.

عندمده، نقش زرین ایله مذهب اوله‌رق تعلیق اولنه‌جق برلوحه وار ایسه اوده «موسه» نك شوسوزلریدر:

«انسان شاگرد، استادی ایسه فلاکتدر،

اضطراب چکمین بر شخص کندی ماهیتنی تعییندن عاجزدر . »

اوت، بو بر قانون شدید، فقط دنیالر قدر اسکی، مقدر وعلوی بر قانوندرکه بزه الك اول طهارت وجدان ویرن فلاکتدر ؛ وهر درلو موفقیاتمز آنجق بوبدل الیم مقابلنده استحصال اولنه بیلیر . »

بزی رنجیدهٔ الم ایدنلره قارشی عفو ومرحمتله مقابله نه حمیتکارانه بر معامله اولدیغنی انسان ینه « موسه » نك بواثر گزیننددن، بوشعر بهترینندن اوکره نیر .

بوحقیقت انکار اولنه‌مازکه قوهٔ حافظه‌دن محرومیت، باخصوص ادبیات ایله اشتغال ایدنلر ایچون، عادتا بر مصیبتدر . وقتیله‌ده عرض ایتمش اولدیغم وجهله خیلی زماندر او نعمتدن محرومم . بو حال جداً پك مزعج . زیرا انسان تتبعاتندن استفاده ایده‌مدیکنی کوردکجه کدوندن هلاك اولاجغی کلیور . برفکر قصیر نه‌یی ابداع ایده‌بیلیرسه اونکله اکتفایه مجبوریت ایله

محدود ، ناتمام ، كوچك ، لاشى حكمنده بعض موفقيتلره قناعت ايتمك فكرى صوك درجه تخريش ، قلبى فوق العاده تضييق ايدييور .

بونى توسيع ، تتبع ايله ممكن اوله جغنى بيلوب ده ثمرۀ سعيى اقتطاف ايده مه مك حقيقة بر محروميت غيرت برانداز انه در .

حال بويله ايكن ، بلا مبالغه اعتراف ايدرم كه «موسه» يى اوقوديغم زمانلر حافظه سزلغمدن شكايته كنديمده حق كورمه م : اوقدر بو شاعر عالى فطرتى تقدير ايدرم ، اودرجه سنوحات ادبيه سنك حيرانى يم .

«لامارتين» و «موسه» نى ايلك تتبع ادبيات ايله اشتغاله باشلاديغم زمانه مصادفدر ؛ بوكون اون بش سنه يى متجاوز بر مدت ديمكدر . ايشته بو مدت ظرفنده زمان اولوركه بش سنه متمادياً هيچ «موسه» يى اله آلمام ؛ خاطره مده يالكز بالاده ترجمه ايتديكم پارچه لركبى برقاچ پارچه آنجق قالا بيلير ؛ فقط تكراراً مطالعه ايتديكم وقت يكى يكى ذوقلر نه روحانى لذتلر اكتساب ايلرم .

اونوتمق بشریت ایچون بر عنایت ربانیه‌در. اگر اوده اولماسه انسان دمادم هدف اولدیغی اضطرابات شدیده‌یه، آلام طاقت برانداز انه‌یه تاب آور مقاومت اوله‌مازدی. بونجه مشاق حیاتی، چکیلن بونجه محن جانگدازی ستره خفا آلتنده براقان نسیاندرکه نوع بشر ایچون محض سعادتدر. بو بنم قول مجردم دکل، مسلم بر حقیقتدر.

دنیاده هر شی ضدیله مقایسه اولندقچه ماهیتی تبین ایلر؛ بر خصوصده محض سعادت اولان خصوصات سائره‌ده عین فلاکت اولور: فلاکتی اونوتمق سعادت، فقط مکتسبات ذاتیه‌یی نسیان فلاکت اولدیغی کبی.

محصول تتبعاتی اونوتمق بجه نه‌قدر مزعج اولدیغی بیساندن صکره « موسه » نك آثارینی فراموش بر ذوق دیگر اولدیغنی اعتراف بر تناقض اوله‌رق تلقی اولنسه سزادر: یالکز تکرار ایدرمکه بو ذوق غریب یالکز « موسه » نك اشعارینه منحصردر.

« موسه » نك منظوماتی تکرار مطالعه،

قلبنده طبیعی بر حیات گذشتهٔ مسعودانه‌نك
خاطره‌سی قبیلندن بر نشئهٔ روحانی حاصل ایدر؛
او آثار بلاغت نثار بسبتون اونودلمش دیمك
دکلدر، هر بری بنم ایچون بر خاطرهٔ مسعودهٔ
شباب کیدرکه او خاطرات روحپرورانه‌یه زمان
زمان معاودتی کوکلم بر ذوق نوین اولمق اوزره
آرزو ایدر.

بو شاعرك حزنی عمیق، نشئه‌سی رقیقدر؛
حسیاتی شدید اولدیغی نسبتده انفعالاتی مؤثردر؛
الحاصل شاعر، نه دیمك ایسه ایشته « آلفره‌د
دوموسه » اودر.

« آغستوس کیجه‌سی » الله الله! هر
مصراعی بر انموذج حکمت اولمقدن بشقه نه ایله
تفسیر ایده بیلیرز؟

ینه آلهة الشعره سویلتدیکی شو سوزلر نه قدر
معنیدار وحکیمانه‌در:

« انسان ایچون آرزو ایتدیکی درجه‌ده
نسیان ممکنمیدر ظن ایلیورسك؟ ظن ایدییور-

میسك كه نفسكزه نفسكی آرادیغك زمان ینه بولابیله‌جكسك ؟

شاعر اولان سنمیسك بوقسه قلبكمی؟ البته قلبكدر، فقط او آرتق سكا جواب ویرمیه‌جك، زیرا عشق اونی خراب ایتمش»

ایلیكدن فناغه میل ایدن برقلبك حسیاتنه عائد شو محاكمات دقیقه نه قدر درینه‌در، دهاة ادبك سر افرازنه‌دن اولان «موسه» قدرت ادبیه كبی سوداوبلیكده‌ده بحق امثالنه فائق ایدی : بالفكر بنه بو اثرده‌كی كلمات نه قدر حسی، نه مرتبه رقیق، نه درجه رقتله ممتزج شدتی محتویدر :

«ای آلهة البشر! حیات ومماتم نه وظیفه‌م؟ سویورم، محبتله صاراروب صولمق، بو تأثر ایله مضطرب اولمق ایسترم؛ سویورم، بر بوسهٔ غرام ایچون دها و قابلیتمی فدایه حاضرم؛ سویورم، روی زردم اوزره بر منبع بی نهایه كبی، سرشكمك جریانی حس ایتمك استرم.»

بو شعرك حين مطالعه‌سنده قلبك الك نازك عضلاتنك اهتزاز ایتمه‌مسی ممكنمیدر: ایشته شوكلات سوداكارانه او سوزلر عدادندندر كه قلبدن صادر اولدیغی كبی طوغریجه قلبه نفوذ ایله حزین حزین صیزلاتیر؛ متعاقباً فكره صعود ایدرك انسانی طاتلی طاتلی دوشوندیریر.

بو ادیب شهیر اشعارك هر اثرینی مطالعه ایتدیكجه: « ایشته اكمل آثاری بودر. » درم. وقتیله ترجمه ایتمش بولندیغم « چیچكلر » نام نشیده‌سی یك ظریفانه‌در.

ینه نثراً ترجمه ایتدیكم « تخطر ایت! » منظومهٔ رقت آورانه‌سی نه بیوك بر قوت ادبیه‌یی معلندر.

« موسه » حقنده نه سویلیه‌بیلیرم كه بحق تعیین ماهیتنه كفایت ایتسون؛ صنایع ملیه‌مزه خدمات جلیله‌سی سبقت ایدن محترم « ثروت فنون » ده كچن سنه بو شاعرك رسمنی كوردیكم زمان مطبوعاتمز میاننده‌دخی بوصورتله

ادامهٔ نام‌شهرت اتسامنه همت بیورلمش اولمسندن طولانی جدی بر محظوظیت اکتساب ایلمشدم؛ بو قبیلدن اوله‌رق بن‌ده بو نام فنا ناپذیری یاد ایله حامل فایسنك بر محررهٔ عاجزه قلمنده حاصل ایتمش بولندیغی حسیات حیرت آورانه‌یی بیانندن بشقه هیچ بر شی سویلیه‌مم!

— ٢٦ تشرین ثانی ٣١٢ —

اوغلم منیر

اسبوعی بر غزته‌نك کچن هفته‌کی نسخه‌سنده لمعه‌پاش عیون افتخارم اولان کوچك، مینی‌مینی بر امضا، منیرك امضاسی، قلبمی لبریز نشاط، روحمی موقوف اذواق حسیات ایلدی. منیر حیاتمك اك قیمتدار یادکاری، قلبمك اك سوکیلی تسلیت مداریدر.

هنکام صباوتنده هر درلو خدمتنی مایهٔ جان

بیلدیکم بو چوجق ایشته بو کون او ایکی بچق سطر یازی ایله، اومعزز خدمتلرمه، او قیمتلی مشقتلرمه مقابله ایتمش اولدی. زیرا عندمده او ایکی سطر یازی انفلاق سحردن اول تنویر آفاق ایدن نیم‌شفاف فجر کاذبه مشابهدر. اللهم بکا اونی تعقیب ایده‌جك بوم مسرتی کوسترسون.

منیر عالم وجوده کلدیکی کوندن افادۀ حال ایده‌جك سنه کلنجه‌یه قدر بر کون، بر دفعه کندیسنی بر ید اجنبی کهوارۀ استراحتنه یاتیرمدی. خدمتنه تخصیص اولنمش شفقتلی برقادین ده برلکده اولدیغی حالده بر کیجه‌جك بیله خوابکاه مادر خارجنده اویومادی. یارامز ایدی؛ اکثر کیجه‌لری اویقوسز کچیرتیر ایدی؛ فقط بر خنده‌سیله بکا اعادۀ قوت ایلردی.

نه ایدی او وقت سحرده هنوز خواب نازدن بیدار اولدیغی زمانلرده‌کی لسان کروبیاندن اشقه بر شیئه تشبیه ایده‌میه‌جکم الحان جانفزاسی!

الحان دیرم . زیرا نغمات طیور اوندن زیاده شوق افزا ، اوندن زیاده فرح بخشا اوله ماز.

حیاتك قیمتنی الك اول بیلدیکم دقیقه ایشته اویله بر دقیقه ایدی .

بر کهواره زمننك حین بیداریده آثارینی کوستردیکی نشئهٔ وجد آوری یالکز والده لر آکلار، شو سطرلر اونلره مخصوصدر .

هنوز اون آیلق ایدی : بر کون کندیسی اویورکن نکهبان کهوارهٔ استراحتی اولدیغم حالده لارم دیکیشی ، کوزلرم مشاهده سی ، قلبم محبتی ، آه ، او بکا هر شیئی اونوتدیران ، قیمتلی محبتیله مالامال ، ذهنمده بر بینی تنظیمیله مشغول ایدی . آثار پراکندهٔ عاجزانه م میاننده بر صورتی بولنمق لازمکلیر ایسه ده صحیفه ده قالمش اولملیکه اوراق پریشانم آره سنده بولامیورم خاطرده قالان بر قاچ بیتی شوندن عبارتدر :

نینی

حق سنی ایتدی بکا احسان منیر ،
ایلسون حقکده الطافین کثیر ؛

لطف ایله ویرسون سکا حسن سیر
سن بنمچون بر ملکسك بی نظیر؛

حسن اخلاق ایلیوب احسان سکا
لطفکی کوسترسون اللهم بکا،
یادکار عمرسك ، سن بی بها،
والده‌ك ایلرمی سندن اشتکا؟

آغلامه اوغلم، فرح اول دائما؛
پك یازیقدر ایله، یاوروم، بکا.
راحتکله سن اوبو صبح ومسا؛
صکره‌ده اول علم وعرفان آشنا؛

سن معمر اول، منیرم، چوق زمان،
والده‌کدر داعیه‌ك دائم، همان.
ای جکرپاره‌م، بودر مقصود جان
حق تعالی ایتمسون سعیم زیان،

ایلمم بن درد ایله آه وانین
چونکه سن آرام دلمسك بعدازین.
ایلسون مستقبلك ربم امین،
جمله‌یه پروردکارمدر معین.

کول، کوزم، کالر کبی سك شمدی سن؛
آغلایوبده کولمه‌مك آیانه‌دن ؟
تك بری اول سن منیرم غصه‌دن
راهکه اولسون فدا جان وبدن.

*

سعادت ایتسون سکا ربم نصیب
ایتمسون یاوروم سنی اصلا غریب؛
مستقیم اول، ای جکرپاره‌م حبیب،
اذن حقله هم، منیرم، سن ادیب.

ن بو اشتغالات معززه ایله امرار وقت ایدرکن اوياندی. بيك مسرتله دیکدیکم مینی مینی البسه‌جکنی اکمال ایتمشدم. پك ایی خاطر نشانمدر، موسم نیسان ایدی. رنك لطیف معصومیتندن نشان ویرن او جامهٔ سفید فامی اکسا ایله کندیسنی قوللرم آره‌سنه آله‌رق اقامتکاهمك غایت واسع وخلیجه ناظر اولان باغچه‌سنه ایندیروب یر یر وضع ایدلمش اولان تیمور طرابزه‌لردن بریسی اوزرینه باصدیردم؛ یوزینه باقدم، اللهمی تقدیس ایتدم؛ اونی بوقدن وار ایدن خالقمه قارشی کوکلمدن قوپوب کلن دعای مادرانه وشکر کذارانه پك جدی، پك

عالی ، پك صمیمی ایدی ؛ او دعای واجب الادایی بارگاه احدیتـه رفع ایلدم . قـدرت وعظمتنك بكا او نمونهٔ باهرهسـنی احسـان ایتدیكندن طولانی تهزیز لسان شكران ایتدم. سنه‌لر كچر ، بو قلبك ضربه‌لری بیتر ، هر شی فناپذیر اولور ؛ یالكز كوكلك او حس معصو- مانه‌سی ، او آن علویت نشان سعادت ، بنم ایچون مؤبددر : منیرك روحمده زوال‌ناپذیر بریادكاریدر .

منیر قلبمه دنیـالره صیغمیه‌جق قـدر اذواق وسعادت احسـاس ایتدی ، فقط منیر ایچون چوق اغلادم .

ایشته ینه شو سطرلری آغلامه‌دن یازمق ممكن اولمیور .

نهالان عمرم اولان اوچ دانه جگرپاره‌مدن ، حسب القدر ، ایلك مفارقت ایتدیكم زمان ایدی ؛ منیرك افتراق ایسـه یالكز ایكی آی امتداد ایتمشدی ؛ بنسز یاشامق استه‌مدیكنی سویلیه‌جك یاشه كلمش بولندیغندن نزدمه عودت ایتدی .

او چوجقلرك اثنای مفارقتنده دوكدیكم

كوز یاشلرینی ، چكدیكم ملال جكر سوزی ، «افسوس»ك ایكنجی قسمنده «اولادم» سرنامه‌سیله اولان اثر حقیرانهٔ حزنیم بر درجه‌یه قدر مصوردر . اویله‌در ، دیرم ؛ زیرا اشكریز الم هجران اوله‌رق انشاد ایتدیكم او شعری حالا آغلامه‌دن اوقویامام واوقویانلردن‌ده آغلامیان بر فرد كورمدم.

تأثراتمی ارباب وجدانه احساس ایتمش اولدم؛ بوحال بم ایچون حزین، فقط قیمتلی بر تسلیدر.

منیرك نزدمه عودتی تحصیل و تربیه‌سنه ابتدار اولنه‌جق زمانی ایدی ؛ ایشته بن‌ده یالكز او مشغله‌یه وقف فكر وجان ایلدم . بنه «افسوس»ده مندرج «منیر» سرنامه‌لی اثرم او زمانك یادكاری اولدیغندن بورایه نقل ایلیورم:

افزون ایدی او رتبه که دلده تأثرم
جلب ایلدی عنایت حق تكدرم ؛
میل سكونت ایتدی مشوش تفكرم ،
پایانه ایردی حمد اوله ارتق تحسرم ؛
كلدك سنكله دیدهٔ جان اولدی مستنیر ،
ای قیمت حیاتی بكا بیلدیرن منیر !

⁂

تربیه که وظیفه بکا دقت ایله‌مك؛
غیرتده اول بڭله، کوزم سنده مشترك؛
تحصیل علم ومعرفته سعی ایت ای ملك!
مشکور اولور معارفه مصروف اولان امك.
کسب ایله‌مك جهانی دکر دانش وادب؛
اولسون چالشده یاور وجنم، فیضکه سبب.

بر کرن کندیسنی «بونمارشه» یه کوتورمش، استه‌دیکی اویونجاقلردن آلمشدم. ایرتسی کون اویونجاقلردن الك ایلرینك پارچه قیرلمش اولدیغنی کوردم؛ کیم طرفندن قیرلمش اولدیغنه دائر وارد اولان سؤالمه «بن قیرمادم.» دیه بر یالان ایله جواب ویردی. اولکی سؤالم حلم وسکونتله وارد اولمش ایکن بو دفعه تهورله «ایشته شمدی ایکی قباحتی بردن ایشله‌مش اولدیغنی» سویلدیکم زمان بالطبع حسب الطفولیه سوزلرمدن برشی آکلامادی؛ آکلایه‌جغی برلسان ایله اکر اویونجاق قیرمق برخطا ایسه یالان سویلمك اوندن یوز بیك قات بدتر بر قباحت اولدیغنی وهر درلو سیئات اولا یالان ایله باشلادیغندن اختیار کذب ایدنلرك

هر درلو قبایحه مستعد اولاجقلرینی کندیسنه تفهیمه چالشدم. کمال افتخار ایله اعتراف ایلرم که اوندن صکره بر کره دها منیرك یالان سویلدیکنی ایشتمدم.

بوکون سعیمك ثمره سنی اقتطاف ایتدیرمکده اولان اللهمه یوز بیك کره لر حمد و ثنا ایلر ومنیری شمدیکی استقامت قلبیه سی، حسن اخلاقی، هوس تحصیلیله و برادرلریله برابر اطول عمر ایله کامران، بختیار ایتمه سنی کمال قدرت وعظمتندن تمنی ایدرم.

ایکی سنه مقدم ایدی.

هنگام صباوتمده بو عاجزه یی مستفیض انوار فضیلتی ایدن خواجهٔ فضیلتمندم، مجلس کبیر معارف اعضای کرامندن فضیلتلو شکری افندی حضرتلرندن فرانسزجه بر مکتوب آلدم که مکتب سلطانی مدیر ثانیسی محترم موسیو «دولیس» طرفندن مشارالیهه خطاباً یازلمش ایدی. مکتوبك مآلی منیرك چالشقانلغیله حسن حالنی، فریدونك بیوك برادرینك اثرینه تبعیت ایتدیکنی، کرامتك ده هنوز پك کوچك اولدیغی جمله لرینی، فقط مفصل بر صورتده متضمن ایدی.

معلم فضیلتپرورم چوجقلرمك تحصیل وتربیه‌سنه نه درجه‌یه قدر اعتنا ایتدیکمی بیلد-یکی ایچون تلمیذهٔ لطفدیده‌سی، کندیسنجه الك معزز برسببله تسریر ایتمك اوزره موسیو دوالیس نزدنده اجرای تحقیقات ایده‌رك آلدقلری جوابنا-مه‌یی بوعاجزه‌یه ایصال بیورمشلر . استاددن شاکرده قارشی اولان بومروت نه‌قدر نازکانه ونه‌درجه علویدر .

—استانبول، ٦ مایس ١٣١٢—

فریدون

هر فردك حیاتدن نصیبی بر صورت دیکر-لکه‌دن. جانخراش ، مؤلم ، مدهش اضطرابات متوالیه ایچنده کذران ایدن دورهٔ شباب حزینمده یتیشن ایکنجی نهال عمرم فریدون ـ که بندن توارث ایتدیکی حسیاسیت فوق العاده، میل معالی ، مفتونیت عرفان ایله متخلق بر نجل شفیقمدر ـ هردرلو لذائذ حیاتیه‌یه مسدود ظن

ایتدیکم شو قلب المدیده‌می تحصیل علم و ادب خصوصنده ابراز ایلدیکی غیرت فوق‌العاده ایله بر سرور عمیق نهانی ایله تحریك ایتمه‌ده، بکا وجودینه قائل اوله‌مدیغم بر سعادت حیات احساس ایلمکده‌در؛ کندمی بیلدم بیله‌لی، کرك دوره سعادت، کرك هنکام فلاکتده اولسون، بر صورت متمادیه‌ده قلبمده حکمران اولان الك شدید حس تحصیل علم و کمالدر. بو آرزویه بر شدت فوق‌العاده ایله مربوط اولان قلبم شو حس مقدسك انجال نورسیده‌مده توالیسنی کورمکله نه‌قدر بختیاردر.

اوغلم فریدون!

بنم اثرلرم حرارت حیات ایله طولوب طاشمش بولنان بر قلب حساسدن دوکولن آجی آجی تظلملر، محزون شکایتلر، کیزلی کیزلی کریه‌لردر. یاوروجغم، سنك‌ده بنمکی قدر رقیق ونرم اولان قلبك بو شکایتلری آکلادیغی، بو کوز یاشلرینی طویدیغی ایچون، احتمال‌که، او اثرلری لایق اولدقلرندن زیاده بر اهمیتله تلقی

ایلیورسك، قدرك بنی وقتندن پك چوق اول سزك وجودیکزه باعث اولان بر عالمه سوق ایتمش بولنمه‌سی مفتونی بولندیغم جهان علم وادبه طوغرو ایلك آتدیغم خطوه‌لرده توقفمی ایجاب ایلمشدر؛ قلبمده بشلانغیجنی حس ایتدیکم بر مزیتك سزده تمادیسنی، سزه قارشی بسله‌دیکم محبت شدیده نسبتنده بر آرزوی فوق‌العاده، اکر تعبیر جائز ایسه، برحس فوق‌البشریه ایله جناب رب العالمیندن تمنی ایلرم، ایکی کوزم.

بو کون سنی بیوك برادرك منیرك اثرینه تبعیت ایدر کورمکله مسعودم؛ انشاءالله کوچك قارداشك کرامت دخی بو مسلك کزینی تعقیب ایدر؛ ان شاء الله زمان شو سعادتك تمادیسنه مساعد اولور؛ انشاءالله سالك اولدیغکز شوراه مستقیمده ثبات ایلرسکز، اولادم.

فریدون!

لایق اولدقلرندن زیاده بر اهمیتله تلقی ایلدیکك والده‌كك آثار پریشانی تجلید ایتدیر-دیکك صره‌ده نامکه اتحاف اولوندیغنی مشعر

برده‌ده دیقاس» یازمه‌می آرزو ایتمشدك ؛ ایشته شو سوزلری «ده دیقاس» اوله‌رق قبول ایت. اوغلم ، دنیاده قلبمك اك مقدس حسیاتی بو واك شدید آرزوسی دوام عمر وصحتکز ، بقای سعادت و استقامتکزدر. چالیشك یورولرم ، «باقی قالان بوقبه‌ده بر خوش صدا ایمش.»

ابقای نامه بر اثر اولمقده‌در سبب ،
انظارده اولور ایسه مقبول ومنتخب.

— ٣٠ نیسان سنه ٣١٣ —

جودت پاشا مرحومك كوچك كریمه‌سی همشیره‌ٔ فضیلتمندم سمیه خانم افندینك بر التفاتنامه‌لریدر :

عصمتمآبم سوكیلی همشیره‌دم افندم.

خیلی زماندر اوزون مكتوبلرمله ذات عالیلرینی تصدیع ایتمه‌مكده‌یم . معلوم ظرافتلریدركه انسان یكی كوردیكی شیلردن پك زیاده متحسس اولور ومشهودی اولان شیلری او احتساساتله تعریف و تفصیله كیریشور ؛ ایلك

كوردیكی وقت حیرتله تماشا ایدیلن اشیا و مناظر تكرار كورلدكجه نظرده عادیلشور. بناءً علیه زمان مرور ایتدكجه بر درجه‌یه قدر سابقی كبی معلومات نافعه‌یی حاوی عریضه تقدیم ایده‌بیلمه‌ملكم ایچون مشاهداتی تجدد ایتمه‌سی لازمدر. عاجزه ایسه هپ سلانیكده‌یم. بوندن ناشی عریضه‌لرم مختصر اولیور. مع مافیه بو دفعه تقدیم ایتدیكم شو مفصلجه مكتوبك ذات فاضلانه‌لری نزدنده دیكرلرندن داها مقبول اوله‌جغنی امید ایدرم زیرا محصول حیاتكز، ثمرهٔ فؤادیكز اولان اولادلریكزك مرتبهٔ مزیتندن باحثدر.

احزان قلبیه‌كزك آثار غمناكی سیماكزی قاپلامش اولدیغی دملرده‌بیله كوزلریكزده امید استقباله دلالت ایدر اوچ علامت مشهودم اولوردی. صانكه او امید علامتلری منیر، فریدون، كرامت شكلنده تجسم ایتمشلرده خیال شعله‌دارلری مرآت قلبكز اولان كوزلریكزه عكس ایتمش كبی كورینور، او آنده وجهكزه

بخش ایلدیکی بشاشتله آثار غم وکدر زائل اولوردی! . . . بو سببله صبر و متانت کسب ایدرك مشاق دنیویه‌نك تحملسوز آلامنی حکمسز براقدیکز!... حسن صورتله نشو ونما بولمسی ایچون وقف وجود ایتدیککز او اوچ فدان مطلوبکز اوزره یتشیور. ایشته بو کون صبر و غیرتکزك مکافاتنی کورمکده‌سکز! کندی اوغلانکده اولادریکز کبی اولمسنی تمنی ایدن بر والده حسیله ذات فاضلانه‌لرینی تبریك ایدرم.

خانملره مخصوص غزته جریدهٔ فریده‌سنك ١١١ نومرولی نسخه‌سنده منیر بك افندینك ترجمهٔ یازدقلری «زوجه‌مك کتابی» سرلوحه‌لی اثری اوقودیغم زمان پك زیاده ممنون و مفتخر اولدم. ترجمه‌ده‌کی اقتدارینك فوق العاده‌لکنه، صورت تحریرده‌کی متانت وجدیتنه حقیقةً حیرتده قالدم . ماشاء الله دها بو یاشنده ایکن ادیب عنوانی احرازه موفق اوله‌جغنه قانع اولدم.

استحصال رفاه املیله سعی وغیرت اوغرنده

بر قادینك فدای جان ایتمسنی، زوجنك بوکا مقابل نه‌صورتله، فاکارلق کوستردیکنی تصویر ایدن اثر مذکوری کوچوك ادیبزك بالانتخاب ترجمه ایلمسی متانت قلب و ظرافت فکرینه دلالت ایتمزمی؟

ایلروده بیوك بر آدم اوله‌جغنی کوسترن منبر بر خزینهٔ معرفتدرکه شمدیکی حالده‌یله آثارینك پارلاقلغندن کوزلر قاشیور!

فریدون بك افندی‌یه کلنجه بو چوجغك هیچ ده سنیله متناسب اولمیان آثار بدیعه‌سی ذهنلره طورغونلق کتیریور! « چوجقلره مخصوص غزته » نك ۱۰ نومرولی نسخه‌سنده مندرج « مینی مینی بر سیاحتنامه » نام اثری باخصوص مذکور غزته‌نك دیکر نسخه‌لرنده کوردیکم « بر معصومك تضرعاتی » عنوانلی اثرلری جداً تأمله شایاندر! آنلری مطالعه ایدرکن مؤثری قارشومده تجسم ایتدیردم؛ معصوم چهره‌سنده مشاهده ایتدیکم حزین طور ونکاهنده کوردیکم مغمومانه علائم اثرلرك

لطافتنی نظرمده دوبالا ایتدی! طوغریسنی ایسترسه‌کز عزیزدم، بو چوجق اصل شاعره اوغلی بر شاعر اوله‌جقدر! استعمال ایتدیکی کلمات پارلاقلغندن بشقه شیوهٔ افاده‌سنده بر طاتلیلق وار. صانکه عالم دنیایه هنوز قدمنهاده اولمدن والده‌سی آکا نگاه شاعرانه‌سیله بر نظر عطف ایتمش‌ده بتون حسیاتی نقل ایلمش، شاعر صبیمزك اقتدار قلمیسی‌ده بوندن نشأت ایتمش! شوقدرکه کوچوك شاعرك احساساتی‌ده شخصی کبی حزین ومؤثر!

شمدی آکلامق ایسندیکم بر نقطه وارسه اوده شو چوجق حسیاتی‌می یوقسه تخیلاتنی‌می یازییور؟

خلاصه هر ایکی ادیبه‌ده برتبزه صفتیله تحسین وتبریك ایدر، کرامت بك افندینك‌ده بیوك برادرلری کبی یتشمه‌سنی جناب حقدن تمنی ایلرم افندم.

— سلانیك، ٣ حزیران ٣١٣ —

همشیره‌کز

امینه سمیه بنت مدحت

«جوابم»

همشیرهٔ کمالات پرورم، افندم،

بوکون دست توقیره آلدیغم کرمنامهٔ ادیبانه‌لرینك مطالعه‌سی کوزلرمی دموع مسرتله ایله املا، قلبمی حس افتخار ایله تحریك، الحاصل بتون موجودیتمی فرط شدتی ایله او درجه متحسس ایلمشدرکه شو عریضهٔ جوابیه‌می بیله الارم رعشه‌دار تأثر و شکران اولدیغی حالده یازییورم، سوکیلی همشیره‌م. اومکتوب وفا اسلوبده ماضی‌یه عائد اولان محاکمات حکیمانه‌لری افکارمی سنین سابقه‌یه ارجاع ایله وقف ملاحظات عمیقه ایلدی: عمومیت اوزره ماضیدن خشنودی و حالدن اشتکا طبیعی کبی تلقی اولنور، دکلمی افندم؟

حالبوکه بن ماضی‌یی دوشوندکجه متألم اولورم؛ اکر تعبیر جائز ایسه، اغتشاشات عصبیه‌یه اوغرارم؛ او قدرکه ذهنمده‌بیله بر اختلال حس ایلرم؛ او درجه‌که بنم ماضیده‌کی

اضطراباتمی تصویره مقتدر بوکون هیچ بر قوت تصور ایده‌مم؛ ذاتاً او آلام مدهشهٔ ماضیه‌دن بحث ایله کندمده هیچ بر وقت قوت بوله‌مام، عزیزم.

تجارب حیات نه بیوك بر شیدر؛ سنه‌لر کچدکچه انسان حادثات عالم حقنده تعمیق فکر ایده ایده بر درجه‌یه قدر افکارینی سقامتدن قورتارمغه چالیشیر، زمان اولورکه موفق اولدم، ظن ایدر؛ صکره بریکی تجربه بطلان ذهابنی اثباته مدار اولور. بر آرزونك حصولی اکثر زمانده بادیٔ سعادت اولور، فقط او سعادت دوام آرزو ایله قائمدر. بناءً علیه بر سعادته وصول ایچون ایدیلان تشبث اکثر زمانده حصول مقصددن زیاده قلبی مسعود ایتدیکی تسلیم اولنمش بر حقیقتدر؛ زیرا اکثریتله سعادت آنیدر، تشبثات ایسه بعضاً سنه‌لر ایله دوام ایدر.

تجربه خصوصنده مکتسباتمك زیاده‌لکندن بحث ایده‌مم، مرونکار؛ زیرا تجربه وقوف ایله،

کورکی ایله حاصل اولور؛ حالبوکه بنم کبی مسقط رأسندن بر آن بیله انفکاك ایتمه‌مش بر عاجزك کورکیسی نه‌دن عبارت اوله‌بیلیرکه تجارب دیده‌لکدن بحثه جسارت ایتسون؟ فقط قلب بشری دکل ایسه‌ده کندی قلبمی اولسون تدقیق ایده ایده تجربه نامنه واصل اولدیغم نتیجه شودرکه دنیاده سعادت محض، سعادت اولاددن عبارتدر. متباقیسی ایسه هپ عندی، هپ خیالیدر.

بنی چوجقلرم مسعود ایتدی. مسعود اولسونلر.

وقتیله‌ده سویلمش اولدیغم وجهله بکا اك اول والده‌لك سعادتنی احساسه وسیله اولان منیرك طورینه، جدیتنه باقار، سویتیرم؛ کنج و تجربه‌سز فکرینك بعض یکاش مطالعاتنی تصحیحه چالیشه‌رق لذتیاب اولورم. فریدونك یوزینه باقدیجه، فطری و بلکه ارثی اوله‌رق ناصیه‌سنده بدیدار اولان آثار حزنه حیران قالیرم؛ فقط کوکلم حسب‌الشفقه بو حزنك

اندفاعنی آرزو ایدرده بوسبیله هرشیده اعتدالی توصیه‌یی کندیمجه بر وظیفه عد ایلرم. هر حالی کبی بوچوجغك بالجمله محررانی حسیدر، افندم. کرامتی کوزدن کچیریرم: اوچست و چالاك چوجغك اوضاع معصومانه‌سی، خسته‌لره قارشی پایانسز بر شفقت ابرازینه کوستردیکی میل، بتم ایچون زمزمهٔ طیوردن دها روحپرور اولان مقالات شائقانه‌سی قلبمه اذواق غیرمتناهیه بخش ایدر: اللهمه هر دقیقه عرض شکران بی‌نهایه‌ایلرم: ونوع بشر ایچون وجود وحدانیته ایمان سعادتندن صکره برسعادت دیکر وارایسه اوده محبت اولاددن عبارت اولدیغنی مکرراً کندی کندیمه تسلیم ایله نهالان عمرمی هر آن صون صمدانیهٔ الهیه‌یه تودیع ایلرم.

همشیرهٔ فضیلتپرورم، تشویقات ادیبانه‌لرینه محتاج اولان چوجقلرم حقنده رایکان بیوریلان التفات کریمانه‌لرینه نصل تشکر ایده‌جکمی بیلمم. اعتماد بیورلسون: قرائت مکتوب

فاضلانه‌لری مدت حیاتمك اوان مسعوده‌سندن برینی تشکیل ایتمشدر — كه بالاده مبحوث عنه اولان جهت مستثنا — اونك‌ده مقداری پك چوق دكلدر.

تقدیرات عالیجنابانه‌لرینه عرض شكران ایله مخدوم فطانت موسوملرینك دخی دلخواه عصمتپناهیلری وجهله پرور شباب اولمسنی عن صمیم جناب رب العالمیندن تمنی ایلرم، فاضلهٔ مروتمندم افندم.

روم ایلی حصاری، ٢٠ حزیران ١٣١٣

مصاحبه

— ٣ —

بهار

سمانك لطافتنه تلميحاً سويلنمش اولان «صارى، مور، پنبه. مائى بى عددلك.» مصراعى ـ بيلمم نه دن؟ ـ گچن كون كاغدخانه چايرينه حيران اوله‌رق نكران ايكن مكرراً خاطرمدن گچمكده ايدى؛ سمايه دائر اولان بر فكرى زمينه ناظر ايكن تخطر ايتمك روحك نه‌كبى احتساساتنه مستند اولديغنى بحق ادراكدن عاجز اولمقله برابر استدلال ايده‌بيلديكم بر حقيقت وار ايسه اوده او كون زمينك سمايه رقابت ايدرجه‌سنه لطافتلره، طراوتلره مستغرق بولنمسى ايدى.

كثرتله نزول ايتمش اولان باران سببيله همان لبالب دينه‌بيله‌جك درجه‌ده بولنان دره‌نك، او روحپرورلكده بى نظير اولان دره‌نك لطافتندن قطع نظر فن معماريسيله كرچكدن جالب انظار

دقت اولان قره‌غولخانه جهتنه كیدلدیكی وقت نسیم جانفزای نوبهارك جریاننه اختیاری برمطاوعتله چمنستان طراوتنشانك كاه یشیل، كاه صاری، بعض كره مور و بعضاً ده بیاض وپنبه رنكلر كوسترەرك اهتزاز ایلمسی قدر نظر فریب بر لوحه تصور ایتمك ممكن اوله‌مازدی. ایشته بو اهتزاز جانپرورانه ایدی‌كه فكره بالاده‌كی مصراعی اخطار ایتمشدی.

موقعك جهات سائره‌سنده‌كی ازدحام فوق العاده‌یه بدل بوراده بر تنهائی وجد آور حكم فرما ایدی؛ انسان لطافت طبیعیه‌یه مقابل همان یاپ یالكز قالمش كبی وقف استغراق اولیور، روحك تعالی ایتدیكنی حس ایلیوردی.

رفاقتمده بولنان حساس، شاعر مزاج بر محبه‌مك، لطافت زمین و سمایه قارشی بیان حیرتدن صكره بر آز عربه‌دن اینوب ده اعتنای صنعتدن قطعیاً آزاده اولان او محصول طبیعت چیچكلری طوپلامق آرزوسنی بیان ایتمسی فكرمی حقیقته ارجاع ایلدی. كمال شوق وسرور

ایله شکوفه چین اولان محبوبهٔ چمنستان آره‌سنده کزرکن بر مسرت طفلانه دینامکه سزا بر محظو-ظیتله پویان اولمقده ایدی. نصل اولمیورکه بو سنه موسم شتا آلیشیق بولمدیغمز بر شدتله حکمران اولمش و بو سببله، بالطبع، کوکللرمز شوق تنزهه متحسر براقدیغی درجه شدتله مساعدهٔ طبیعتدن استفاده‌یه آرزوکش ایلمش ایدی.

بهار! نه‌در او تلفظده‌کی نزاکت؟ نه‌در او تأثیرنده‌کی شدت؟ سرتاسر طبیعتی نشوه‌دار طراوت ایدن او قوت نوع بشری‌ده زنده‌دار شوق و شطارت ایتمك طبیعی دکلیدر؟ بر قوهٔ غالبه‌که بالجمله جماداته مؤثر اولور، قلب بشرکبی الك رقیق، الك نازك الك زیاده تأثره مستعد بر عضوه قارشی نصل تأثیردن خالی قالابیلیر؟

بهار شاعرلری هر موسمدن زیاده الهامه مقابل ایلر، رساملره الك منتخب بدایع طبیعیه نمونه‌لری احضار ایدر: الهامات شاعرانه کبی، صنایع نفیسه کبی امتیازات مخصوصه‌نك مشوق

طبیعیسی اولان شو موسم ربیعك تأثیر حیاتبخشاسنه فریفته اولمامق ممکنمیدر؟

بهارك لطافتی طبیعیدر، طبیعتکه قارشی انجذاب ایسه مقتضای خلقتدر.

محبه‌مك شوقیده، نشئه‌سیده پك طبیعی ایدی. بو حقیقتی آکلادیغم ایچون تأثیر طبیعته یکیدن حیران اولدم. اثری تماشا ایله مؤثری دوشوندم. هر زمان دوشوندیکم، صنعتنه، حکمتنه حیران اولدیغم مؤثر حقیقیك نام جلالت التسامنی بر آورده‌ٔ لسان تعظیم وشکران ایلدم.

اللهم بیوکسین!

— نیسان ٣١٢ —

مصاحبه

— ٤ —

بیوك آطه

ادارۀ مخصوصه واپورلرندن برینه راکباً مرمره جهتنه کیتدیکی زمان، پیش نظرده غایت نشئه‌لی، پارلاق، زمردین، بر قاچ آطه نمایان اولور.

بو سنه «آیدین» واپوریله آطه‌لر سیاحتی حقیقةً خوش اولیور. اون بش سنه‌دن بری کیدوب کلمکده بولندیغم حالده اثنای عزیمت وعودتده بو سنه‌کی قدر ذوقیاب اولدیغم یوقدی؛ زیرا کوچك قامارا پنجره‌لرندن سمائی، دریائی کورمك نصیب اولمازدی. بویاز ایسه واپورك اك مرتفع موقعنده بزه دخی تخصیص اولنان محل مرمره دکزینی جزائر لطیفه‌سیله برابر انظار طبیعت‌پرستانه عرض ایتدیکی جهتله بحق استفاده اولنمقده‌در.

مرمره دكزی اوزرینده كلیشی كوزل سرپیلمش اولان او كوزل آطه‌لره تدریجاً یاقلاشدقجه كوكلده بر انشراح حس ایتمه‌مك ممكن اولماز. اسكله قازینولرنده‌كی آلانورقه سازلر، یاخود آلافرانقه موزیقه‌لر زواری كمال نشاط ایله استقبال ایچون ترتیب اولنمش بر هیئات رندان كبی تلقی اولنور؛ انسان ورودینی تعجیل ایتمك هوسنه دوشر.

واپورك اوغرادیغی اسكله‌لرده منظور اولان خلق، كولر یوزلی، بشوش طورلو بر زمرهٔ بختیاراندن عبارت كبی كورونور؛ جمله‌سنك ملبوسانی ظریف و نظیفدر؛ انتظام و نظافته اولان دقت اورالرك سوقاقلرینه‌ده شاملدر.

اوزاقدن مینیاتوره كبی مشهود اولان الك صوك آطه، تقرب اولندقجه رنكارنك وهر بری بر بشقه صورتله نمونهٔ صناعت اتخاذ اولنمغه صالح اولان او كوزل كوشكاری، او مزین باغچه‌لریله پیش نظرده لطیف، روحپرور، بر «پانوراما» تشكیل ایلر.

يقلاشدقجه كوكلده وصول آرزوسى تشدد ايتمه‌مك ممكن اولماز.

بيوك آطه دائمى طراوت وخضارتيله بر مجموعهٔ لطافتدر. عاجزه‌نى آز، چوق طانيانلرجه معلومدركه بو جزيره‌نك اوته‌دن برى حيرانى، ثنا خوانى‌يم.

تقريباً بوندن اون، اون بر سنه مقدم «شايان اقامت قاليبسو، — يارب، نه كوزل جزيره‌در بو!» سوزلرينى سويلتن بو آطه‌در؛ مهتابلى بر كيجه‌ده «معدن» جهتنده كزينير ايكن «مهتابده بر بهشته بكزر — هر كوشه‌سى خرم ومنور» سوزلرينى تكرار بر آوردهٔ زبان ستايش ايتمه‌مك بنم ايچون ممكن اولماز.

بيلمم نه‌دن؟ ابتداى شبابمدن برى بو آطه‌نك قلبمه، روحمه اولان تأثيرى بتون بتون بشقه‌در؟ يدى سكز سنه اول، بوغاز ايچنده كچيرديكم ياز موسمى اثناسنده ايدى؛ شمديلرده اولديغى كبى، موقت صورتله آطه‌يه كيتمشدم. عزيمتم بازاره تصادف ايتدكدن بشقه

اك ازدحاملى بر موسمده وقوع بولمشدى؛ قايق ياريشى مناسبتيله هركسك ساحلده اجتماع ايتديكى بر كونك آقشامى ايدى كه «دياسكيلو» يه چيقمشدم؛ عربه نامنه يالكز بنم راكب اولديغم بولندانى كبى قازينولرده دخى قهوه‌جيلردن بشقه‌كمسه يوق؛ الحاصل اطراف بتون بتون خالى ايدى.

بيوك «تور» ايچون مؤخراً كشاد اولنان طريق هنوز آچلمامش بولنديغى جهتله او زمانلر غروبى «دياسكيلو» ميدانينك «نظام» طريقنه كتوره‌جك اولان محلندن تماشا ايدردم؛ ايشته او نقطه‌ده، تماشاى غروب اثناسنده: «بر لوحهٔ مزركش ايدى صانكه ايلدى — تدريج ايله خزينهٔ درياده اختفا» بيتنى محتوى بولنان نشيدهٔ حقيرانه‌مى بر وجد والهانه ايچنده نظم ايلمشدم.

ينه برقاچ سنه اول فكراً بحضور، روحاً مضطرب بولنديغم بر بهار ابتداسى، دها دوغروسى قيش نهايتنده ايدى؛ كوريلان لزوم

اوزرینه، شفقتلی والدینم طرفندن برای تبدیل هوا، نجه اك سوکیلی اولان او محل معززه اعزام اولنمشدم.

«کیملر شودمده سایه‌کزه ایلر التجا، ـ ای تازه مشـجرهٔ زمردین رنك» دیه باشـلایان منظومهٔ پریشان مألم اوزمانك یادکاریدر.

قوهٔ حافظه کبی بر خصلت ممتازه‌دن بالـکلیه محروم بولندیغم حالده بیلمم بو وقوعات ماضیه شمدی نه‌دن خاطریمه کلدی؟ نه ایچون بو تفصیلاتی تذکار ایلیورم؟

آطه‌نك صوك بهاری هر موسمده‌کی لطافتندن بالاتردر. آقشام اوزری چاملر آره‌سنده کزینه‌دیککز زمان تأثیر نسـیم او اینجه‌جك، ظریف، هر موسمده زمرد فام اولان غصونی یکدیکرینـه تماس ایتدیردکجـه کوش جانه واصـل اولان انین حزین وروح افزا پایتخت جلیلك دیکر هیچ بر جهتنده کوشزد احتساس اوله‌ماز.

بو ایلول صبـاحی، کیجه‌لین نزول ایدن

بارانك صوك قطره‌لری هنوز چام داللرنده
بولندیغی اثناده اواشجار لطیفه‌دن ترشح ایده‌رك
تعطیر مشام ایلین روائح مؤثره «خریستوس»
زوارینك هر تنفسده جكرگاهنه نفوذ ایتدكجه
حیات تازه ایصال ایلدیكی حس اولنور.

یاغموردن صكره تیزه، آطه‌یی بیلنلرجه،
موجب استغراب اولماز؛ زیرا یبوست ایكی ساعت
صكره زمینی قطعیاً رطوبتدن خالی براقیر.

آیلرله اسیر فراش اضطراب ایدن بر
خسته‌لغم اثناسنده دوقتورك توصیه‌سی اوزرینه
اورایه نقل اولنمش و بر سرعت فوق‌العاده ایله
اعادهٔ عافیت ایلمشدم.

بر قیش موسمی امرار ایتدم؛ شدت شتا
هنگامنده یكسر برفپوش اولان اشجار وزمینك
ارائه ایلدیكی منظره قدر شاعرانه بر لوحه دها
تصور اولنماز.

آطه‌ده مدت مدیده اقامت آطه‌یی سومكه
متوقفدر. بعضلرینك — حتی اكثریتك —
اعتقادنجه آطه‌نك كندی كبی اكلنجه‌سی ده

محدود اولدیغی جهتله چوق وقت اقامت جائز کورولمز .

اوت ، بزم ایچون تیاتروسی ، سازی یوقدر ؛ اکلنجه محلی اوله‌رق هیچ بر یرده اجتماع اولنماز ؛ فقط بر مجنوب طبیعت ایچون او کوزل جزیره‌نك سماسنی ، دریاسنی نوره غرق ایدن مهتاب عالمندن کوزل تیاترو ، بر جویبندهٔ نفاست ایچون چاملرك خیشیرتیسندن لطیف ساز وهم شیده بر جان صیقینتیسنه مبتلا اولمیان ارباب اعتدال ایچون محدود ، فقط کبارانه ، صباح ، آقشام زمانی معین ؛ فقط طبیعتك اك مساعد اوان لطافتندن عبارت اولمق اوزره پك روحپرور عد اولنمغه سزا اولان تنزهلرندن کوزل اکلنجه تصور اولنماز .

هله بن ، او حدود ایچنده اوقدر نامتناهی لطافتلر بولور ؛ وحدسز ، پایانسز اودرجه بدایع طبیعیه مشاهده ایلرمکه احساساتك ذره‌سنی تصویره قدر تیاب اوله‌مام .

هواسنده‌کی صافیت و جیادت انفاس بهشتی کبی روحی مست اذواق ایدر ؛ بهار موسمی

كلینجکلری، پاپاتیالریله منظور اولان زمین دل ودیده‌یی مسحور نشاط ایلر.

او منتظم جاده‌لر طولنجه مغروس اولان بیاض صالقم آغاجلری نشر ایتدکلری روایح فوق‌العاده ایله بتون جزیره‌نی کرچکدن جنتدن نشان ویرر بر حاله کتیررلر؛ برشب مهتابده کزدیککز، یوریدیککز یرلرده قوهٔ شامه‌کزی تفریح ایدن بتون کللر، خانم اللری رایحه‌سیدر. الك منتخب چیچکم خانم الیدر؛ روحمی مست ایدن او رایحهٔ لطیفه‌یی ازهارك هیچ برنده بولامام. دوسمنده اقامتکاهمك هر کوشه‌سنی او زهرهٔ ظریفه ایله تزیین ایتمك استرم؛ عطر مؤثری تا روحمه نفوذ ایله بنی غشی ایدر.

آقشام اوزری یکی یوله کیدلدیکی زمان، نه‌در او آفتاب مغرب کزینك پیش انظار حیرته عرض ایلدیکی لوحهٔ کلکون احتشام؟ او فیاض کائنات هکبه‌لی آطه‌نك آرقه جهتنده کیزلنه‌رك بر عالم دیکری تنویره کیتدیکی زمانلر روح اونی تعقیبه شتاب ایدر کبی اهتزاز ایلر، قلب شدت

ثآثرات ایله چارپیشیر، فکر ایسه تعیین لطافتنده اظهار عجز ایلر.

حیات بشرده، هر بیوك واقعه‌ده اولدیغی کبی، انسان بونقطه‌ده تجمع ایتمش ظن ایتدیکی محاسن طبیعیهٔ خارق العادیه قارشی، دوچار وله اولمقدن کندینی آلاماز.

آه، اوبولك جهت یمیننده دریایه طوغرو میل ایدن زمین زمردین اوزرنده‌کی مینی مینی سروجکلر! بیلمم اوطراوت دائمه ایله نه زمانه قدر روحی تلذیذ ایده‌جکلر؟

«لانغ دور» ه طوغرو کیدیلیرسه آطه‌نك جملهٔ تزیینات اساسیه‌سندن اولان چاملر نه‌لطیف بر شکل وقیافتده منظور چشم حیرت اولور، جسامتده، طراوتده یکدیکرندن فرقلی اولان، و زمینك انحنالری سببیله غیر منتظم کورینن او کوچك چام فدانجقلری بر پرستار طبیعته نه خوش کورونور؟

الحاصل بعضیلری نزدنده کولنج اولمقدن

چکینمسه‌م دیر ایدم‌که آطه‌نك سماسنده، دریا-
سنده‌بیله بر بشقه رنك، بر بشقه رونق و لطافت
واردر .

— روم ایلی حصاری، ١٢ ایلول ٣١٢ —

مصاحبه

— ٥ —

دریا

شو قارشیمده‌کی مناظر بدیعه‌یه نکه انداز
حیرت اولدقجه نه‌لر حس ایدر، نه‌لر دوشونورم.
او جبال متسلسله پیرامننده‌کی خضرت پرطراوت
قلبمی تصویرینه قدر تیاب اولامدیغم بیك‌درلو
حسیات عمیقه ایله مشحون و او حسیات شدیده
نتایجندن اوله‌رق بیتاب تفکر اولان بینمی وقف
سکون ایدر .

اولا بدایع طبیعیه‌یه، قدرت فاطره‌یه قارشی ساعتلرجه موقوف تفکرات اولمش ایکن صکره‌لری دوشونمکدن بیله عاجز قالارق او لطافت هردم فزونه، او منــاظر طراونمونه والهانه تشمیل نگاه ایله کندمدن کچمش بولندیغمی بری کلوب ده بنی او استغراق لذیذدن بر خطاب ویا سؤال ایله ایقاظ ایتمدکجه آکلایه‌مام.

شو بولندیغم عالم نه‌در؟ او روحمك طیران ایده ایده بندن اوزاقلاشدقدن صکره بر مدت آرام ایتدیکی عالم دیکر نره‌سیدر؟

ایشته بو ایکی سؤللی نفسمه قارشی اویله زمانلرمده ایراد ایدرم.

پیش نگاهمده نامتناهی موجه‌لر تشکیلیله جریان ایدوب کیدن صو عجبا نه زمانه قدر بو سرعت سیرنده دوام ایده‌جکدر؟

ای بنم تسلیت بخش قلب حزینم اولان دریا! شو حرکات مدیدهٔ خوش جریانکله نه چوق دفعه‌لر

بو قلب ناله کاری اسکات، بو فکر الم شماری ارجاع ذوق حیات ایلدك !

او بیاض کو پوکلو طالغه‌لرکله سواد خاطر ناشادی سیلن سنسك! آتش اضطرابه تاب آور اولامدیغم زمانلرده، تعدیل عذاب درون، اطفاء نیران جنون ایچون بو سر درد نا کمی جوار لطیفکدن کان باد حیاتبخشایه عرض ایله لطفکدن استعانه ایلرم .

هیچ بر شی بکا سنك قدر مدت مدیده همدم اولمدی؛ هیچ بر فرد سنك کبی آلاممه محرم اولمدی؛ قاراکلق کیجه‌لرده خاطرالم فزودم کبی سیاهلره مستغرق، مظلم، قسوت آور، زمان زمان پرسکون، عمیق، که ایسه قلب پرخلجانم کبی دوچار شورش واختلاج چاربینیر، فریاد ایدر ایکلر طورورسك .

نادراً روح کدر نا کمی اوقشایان لذائذ حیات کبی، مهتابلی کیجه‌لرده مستنیر عالم بالا اولور، دل ودیده‌می‌ده مستغرق انوار بی نهایه ایدرسك .

اوزمانلر سطح نورافشانکده تحریك اولنان برچفت کوره‌ك تدریج ایله بر ترانهٔ حزینی واصل سمع تأثرم ایلر .

قلبیدن کلن او نغمهٔ سحر آکین طوغرو قلبمه نفوذ ایدر ؛ ایشته اوکیجه‌لك روحمك غداسی اوحزین نغمه، اومؤثر فریاددر .

بکا حیاتی سودیرن الڭ قیمتلی اوان عمرمك برقسمی‌ده ایشته بوبله دقیقه‌لردر ؛ عالم تنهاییده کچیردیکم لیال اضطرابك یکانه نشئهٔ تسلیتمداری سندن بکا کلن بو ترانهٔ حزینه‌در ، ای بنم لطفکارم دریا .

شدائد شتا بنی سندن دور ایتدیکی زمانلر ورود صیفی استعجال ایدیشم آنجق سکا وصول ایچوندر ؛ سکا اولان بو انجذابم بنی دیکله‌مکدن یورولمدیغك ودرد نافرسامی تعدیله وسیله‌جو اولدیغکدندر .

بنم سکا اولان بو میلم یالکز سنك ایچون دکل ، ای سویملی دریا! هیچ بر یرده بولامدیغم تلذذات روحانیه‌یی سنده بولدیغم ، کیمسه‌ده کورمدیکم

نوازش تسلیتکارانه‌یی آنجق سنده کوردیکم ایچوندر .

بر یاز صباحی رنك لطیف دلپذیرکدن کوزلرمك بینمه نقل ایتدیکی نورصباحت قلبمه بیوك ، تعریفه صیغماز نشئه‌لر ، انبساطلر احساس ایلر .

برکهنه بهار قشامی منظرهٔ غریبانه‌ك ذاتاً مألوف حزنی اولان بودل حساسه دردلر ، الملر احضار ایدر .

طلوعنه دلبسته ، غروبنه حیران اولدیغم مهر منیر آنجق سنك سطح دل آشوبنده باجمله عظمت ونورانیتیله شعشعه‌پاش اولور .

میل معالی ، استمداد محاسن ایله تزین ایتمش برقوهٔ مطلقه هرنه ایسه سنده‌کی قابلیت غالبه‌ده ایشته اودر .

هرحالك ، هرحرکتك کبی حدت وغضبکده عظمت افشاندر . مهابتکه حیران ، دهشتکدن هراسان اولمامق ممکن اولماز ؛ عالی خلقت ، جوانمردسك ؛ حدتکده شدیددر .

سن بر مرآت مجلای حقیقتسك كه هیچ بر
واقعه ، هیچ بر حادثه‌سنك شان علو افشانكه
ایراث شین ایتمز ؛ سطحی نظران عندنده بلكه
دائمی الجریان بر صودن بشقه برشی دكلسك ،
فقط سنی سونلر ، سنی آكلایانلر ایچون بنم سكا
اولان میلم كبی قیمتك بیوكدر .

— روم ایلی حصاری، ٣١٢ —

مصاحبه

— ٦ —

مهتاب

كرهٔ ارضك اویله بر كوشه‌سی تصور ایدلمیدركه
دنیاده محاسن طبیعیه ، بدایع شعریه نامنه هرنه
وارایسه جمله‌سی جامع بولنسون .
بهارك هر طرفی تعطیر ایتدیكی ، نسیمك
سودا پرور ایكلتیلرله روحی تهزیز ایلدیكی بر

شام ربیعیده، سمای مکوکب آلتنده، برخاکپاره‌یی نشیمن اتخاذ ایدن، موقعك پیوستندن استفاده ایله چمنلر اوزرینه کایشی کوزل سریلمش بولنان برقاچ قادین کوزلرینی بهار آقشاملرینه مخصوص اولان اولطافت فوق‌الطبیعه‌یی تماشایه، روحلرینی اوقارشیلرنده‌کی فسحت آبادك اوته‌سنده، تا اوبر طرفنده‌کی ابعاد نامتناهی‌یه طوغرو طیرانه وقف ایلمشلر ایدی.

«مهتاب چیقمه‌دن اول بز چیقالم.» جمله‌سیله آرقداشلرینی تنزهه تشویق ایتمش بولنان بریسی بوخانملر میاننده ذکای فوق‌العاده‌سی، حاضر جوابلغی، مزاج عصبیسی، نکره‌کولنی، الحاصل هرحال وحرکتی کندیسنه مخصوص اولوب هله اومنتظم سوزلرینی ظریف برشیوهٔ افاده، شخصنه خاص برتلفظ لطیف ایله ایراد ایلین، کندیسنه تعظیماً بر یر کوستریله‌جك اولسه «الله، الله اوطوره‌جغم یری بیله انتخابده سربست براقمیه‌جقمیسکز؟» جمله‌سنی کوکللری حیران ایده‌جك برظرافت مضحکه پردازانه ایله سویلین، اکثر

بوكا مماثل جوابلرينه تصادف اولنسان وبوكبی حاللر يله بالجمله كنديسنی طانيانلرك حقنده بر مربوطيت وانجذاب حاصل ايتمه‌سنه سبب اولان بركنج خانمه خطاباً :

— صائمه، بوكون استعاره ايتديككك كتابی اعاده ايتديككك زمان (كوندزدن صائمه خانم طرفندن كنديسنه كونديريلوب ده نشان مقامنده جلدك آره‌سنه وضع ايتمش بولنديغی منظوم بر تذكره‌يه تلميحاً) نشان دخی برلكده بولنسون.

مجهول رفيقه، جلده مربوط بولنان اينجه قورده‌لايه سوق ذهن ايله :

— البت، نشانی قوپاروبده كونده‌جك دكلم يا !

— خاير، او دكل، منظوم نشاندن بحث ايديورم .

— (جيبلرينی قاريشديره‌رق) او اوزرمده، هانی خاطريكه كليورمی ؟ بر كون آرايوب آرايوب ده بوله‌مديغك جيبلرمك بريسنده، اما ويرمم؛ ويره‌يم ده استهزا ايدرميسك ؟

— بو کونکی تذکره کلك ظرفنه وسائره وسائره محبه‌مه دیه القاب یازمشدك ؛ حقیقتده استهزانی ومستهزیلری نه قدر سومدیکمی بیلیرسك، صانه؛ بولطیفه‌یی سن ایتدیکك ایچون خوشمه کیدییور؛ یوقسه منفورم اولان بوصفتی بر دیکری اسناد ایتسه موجب اغبرارم اولوردی.

بو صرده، قارشیده، غیر مسکون اوفاق بر آطه‌جغك آرقه طرفنده، افقك بر نقطه‌سنده حاصل اوله‌رق تدریجاً بیومکده اولان روحپرور، وجدآور بر قزارتی مصاحبه‌یه فاصله ویردی.

بیویور... بیویور... توسیع حجم ایتدکجه شفقلره غبطه رسان اولاجق بر نورانیت دلفروز ایله عرض لطافت ایدن، اوسایه انداز، رعشه‌دار، متردد، روحدار اولان شعلهٔ کلکون کوزلری نمایان اولدیغی جهتله بر مرکوزیت مطالقه‌یه، قلبلری وجد واستغراقه دعوت ایلیوردی.

فرانسزلرك «بری برینه بکزه‌ینلر بر آره‌یه طوپلانیر.» ماٰلنده اولان ضرب مثلی نه قدر خوشدر. برزمان کلدی که آنی یدی کیشیدن

عبارت اولان شو كوچك جمعيت آرەسندە بركلمە تلفظ ايدلمز اولدى؛ جملەسى بردن محاسن طبيعتە اودرجە حيران اولمشلر ايدى .

هيچ برىسى قرمزيدن كماً اوز قالاشمامق اوزرە برچوق رنكلر عرض ايدن اونقطهٔ مضيئه سما بر آزدها شدتلە ضيادار اولمغە باشلادى، ميل اصفرار ايتدى. يوكسەليور، ايشتە يوكسەليور؛ آمان يارب ، نە بيوك بر مهتاب ؛ نەنورانى بر عظمتلە طوغيور . ديمەيەلم كە نور مهتابە مخصوص اولان حزن ومحويتدن بوكيجەلك ، وياهيچ اولمازسە شو آن تجرد ايتمشدە تدريجاً كمال شعشعەسيلە عرض چهرهٔ حلاوت ايليور .

نصف ديكر مدورى هنوز ماوراى افقدە بولنان ماە يوكسەلدكجە سطح آبە روحى اويوشديرنجى، جنى وقف اهتزار ايدنجى، فكرى لرزەدار مهابت ايلييجى برنور احتشام صاچيليور.

عكسيلە تنور ايدن سطح دريا رنك سيمينە دكل لون زريسە بوياييور؛ بوحال، بوتماشا برمزاج سوداوى يى لزومندن زيدە تهييج ايدييور؛ بر آن

اولیورکه کرکل اوپرنور اولان نقطۀ آبه آنیلمق سوداسنه دوشیور؛ او دائرۀ مضیئه تموج ایتدکجه قلب چارپنیور، آرامگاهنی پك ضیق بولیورمش کبی چارپنه چارپنه اوزونده کی حائلی یاروب چیقمق ایستیور.

ایشته یوکسه‌لدی، بر آزدها یوکسه‌لدی؛ حالا یوکسه‌لیور؛ شمدی واصل اولدیغی نقطه‌ده آرام ایدرکی کورنیور؛ بدرتام اکمال مهابت ایلدی.

ینه تدریجاً اورنك اصفر تغیر ایلیور، بر ابیضیت سیمینه منقلب اولیور؛ مهتاب رنك وحزن اصلیسنه رجعت ایدییور. هواده بر سکونت پیدا اولدی؛ کندی حرکات شدیده‌سیله بیتاب اولان قلبده شمدی میل سکون ایتدی؛ اوده حزین، حزین چارپیور، اوزاقلره، تا اوزاقلره کیدن فکری تعقیب ایلیور.

⁂

بر اوفاق، اما کوچوجك، وضیع، محویتکار، اوکوچك زمره‌نك بولندیغی موقعده ایدیلن لاقیردی ایشیدلمه‌جك قدر بعد مسافه‌ده

برقهوه خانه وار؛ اوراده مهتاب حال اصلیسنه عودت ایتدیکی دقیقه‌دن اعتباراً برقاچ تللك آهنك ایلدیکی ایشیدیلیور. فلوت، کیتار، ماندولین؛ ایشته کیجه‌نك اکمال لطائفی ایچون لازم اولان اوچ ساز.

صنعتکارلرك اوچی‌ده بری برندن ماهر؛ «آمان یاربی!... هیچ دونمه‌یدی عالم، هیچ کلمه‌یدی فردا!» مصراع لطیفی هردقیقه زبانزد تأثر اولیور.

موسیقی، اولسان روح. او تسلیت آور قلب، او نشوهٔ جان، او مسکر افکار اولان حامیٔ بشر، او سکون بخش اعصاب اولان مونس مخلوقات!

هیچ بر مسرت عظیمه تصور اولنه مازکه موسیقی اونی تشدید ایتمسون؛ هیچ بر الم شدید نهانی دوشونیله‌مزکه؛ موسیقی اونی تعدیل ایلمسون؛ موسیقی طاتلی طاتلی خنده‌لری‌ده کیزلی کیزلی کریه‌لری‌ده نه آلهی بر لسان بلیغ ایله تصویر ایدر؟ تأثیر موسیقی ایله طاملایان دموع تأثر بهار عمرك باران نما بخشاسیدر.

ایشته او کوز یاشلری، آنجق او کوز یاشلریدرکه اضطراب قلبی تعدیل ایدر؛ جهانده موسیقی ایله تداوی یه محتاج نه قدر خسته‌لر واردر.

تماشای مهتاب، تأثیر موسیقی، روحی اعلا ایتمکه کافی بر خارقهٔ طبیعیه، جای وقف استغراق ایلمکه مقتدر بر صنعت بشریه!

شو اوچ مؤثر، تترمک، محرق و سامعه‌نواز سازك تللرینه عکس ایدن صولك ضربه‌لرك تأثیریله حاصل اولان واپسین سسلر قلبلره طوقونورق، انسانی بر الکتریق تأثیریله رعشه‌دار ایدرلك، ابعاد نامتناهی‌یه طوغرو سوزولوب کیتدیکی زمان، هیأت مجلسك ایچنده اك کنجی بولنان شاعر مزاج بر دختر نورسیده، احتمال که بر جمیله اولمق اوزره «افسوس»ك ایکنجی جلدنده‌کی «مهتاب» سرنامه‌لی منظومه‌یی اوقوبوردی.

— ۱٤ مایس ۳۱۳ —

مصاحبه

— ٧ —

بوغاز ایچی وموسیقی

بوغاز ایچنك رقیق، شفاف، پر زمزمه، روحدار یاز کیجه‌لری اعصابی اوپوشدیریجی پرتأثیر دلنواز ایله یکدیکرینی تعقیب ایلدیکی او موسم فرخنده‌که حزیران، تموز و آغستوس آیلرینه مصادفدر. حقیقةً ذوقنی، نشئه‌سنی بشقه شیلرده بولمق ممکن اولان ادوار حیاتیه‌دن دکلدر.

طبیعتك آهنك اطرادی فکر و قلبی استغراقه دعوت ایتدیکی بر لیل پر سکونده کنار روزنی متکاعد ایلین پرسر سوداوینی، طبیعتك نیننیسیله نائم خیالات اولان، پرسر سوداوینی قارشیدن، قارشیکی ساحلدن کلن اینجه فقط درین، شائقانه ودمبدم حزین، بر فریاد،

بر انین ، بر لحن مدید و بهترین ایقـاظ ایدر ؛
او خوابیدهٔ خیال اسه اثنای بیداریده :

سرودك قلبی تهزیز ایلیوب جانه ویریر نشئه؛
نه خوشدر سرعشقی بزلره اخطارك ای بلبل!

سوزلرینی بر حیرانیٔ مسحورانه ایله بر آوردهٔ
لسان تحسر و تحسس ایلمکدن کندینی آلاماز.

نسیمك خفیف، خفیف روحی اوقشادیغی
او یاز کیجه‌سنك ساعت اوچنده الحان عندلیب
قلبی نه‌قدر تلذیذ و تهزیز ایدر . افکار شاعرا.
نه‌یه نه‌لر ، نه‌لر افهـام ایلر ، حسـه عائد نه‌لر
سویلر ؛ اوقودیغی اومناقب شعریه، دیکلتدیکی
او ترانهٔ سوداکارانه‌ایله انسانی نه‌درجه مسحور
ایدر ؛ او قدرکه امتداد ایتدیکی مدتجه کذارش
ساعاتدن بیله بی‌خبر براقیر؛ بوموسیقار طبیعتك
الحان دلفروزیله مستفیدهٔ ذوق روحانیت اولان
وحدت کزین تنهایی ایسه دیکلر ، دیکلر ، بو
سـودازدهٔ طبیعتك، تا اعماق قلبنه نفوذ ایدن
نغمات حزینی دیکلرده کندندن کچر .

❀

اوزاقدن، تا اوزاقدن، درینلردن کلن بر نغمه او وقفه‌کیر استغراقی ایشته یکیدن صارصدی :

«وقتا که صباحه قارشی، ناکاه، [۱]
بر زورق ایچنده تك بر انسان
حسرتله چکوب برآتشین آه،
تیترك سس ایله اولور غزلخوان . . .
اول آه حزین عاشقانه، اول غملی ترانهٔ تحسر
بی شبهه ایدنجه قلب وجانه
ایجاب تأثر وتکدر
یاد ایت بنی، کیزلی، کیزلی یاد ایت!»
نشیده‌سنی ومتعاقباً
«ای نغمه ندای حقمیسین سن؟ [۲]
تأثیرده روحه شدتك وار؛
اعجاز نمای حقمیسین سن؟
تقلیب حیاته قدرتك وار؛
بیدار سنکله جان خفته
بر سر غریبسین نهفته!» الخ

مطالعه‌لی روح اشعاری قلباً کندیسنه تکرار ایتدیردی .

[۱] پژمرده‌دن .
[۲] زمزمه‌دن

بر یاز کیجه‌سی کبی طبیعتك الڭ سودالی زماننده موقوف تماشا اولان بر طبع حساس شعر وموسیقینك امتزاجندن نه‌لر حس ایدر، نه‌لر اکلایه‌بیلیر ایسه ایشته بوغاز ایچنك بر یاز کیجه‌سی بونلرك جمله‌سنی احساسه، افهامه مقتدردر؛ بوغاز ایچی بر شعر طبیعیدرکه موسیقیسی اولان صدای پر زمزمهٔ امواج ایله تکمل ایدر؛ عجبا، بوخارقهٔ خلقتده‌کی مکملیتی دنیانك بر باشقه نقطه‌سنده بولمق ممکنمیدر؟

❊

موسیقی انسانلرك نه بیوك تسلیتکاریدر؛ روح بشر قدر متلون، زمان زمان فرحناك، کاه وبیکاه متأذی، کندی‌ده کندی حالندن بی خبر برقوهٔ مجبرهٔ معنویه‌نك حالندن آکلایان، اذاسنی، جفاسنی تعدیل ایدن، نازینی چکن، اضطراباتنه سپر اولان آنجق موسیقیدر. دم اولورکه انسان موسیقی تأثیریله غشی اولمق درجه‌لرینه کلیر، وقت اولور او تأثیر روحنواز ایله کوکل شوقاشوق خیال اولور کیمی حزن

ایله کربان، کیمیسنی ذوق ایله رقصان ایدر؛ حاصلی هر قلب اوزرنده، هر استعداده قارشی تجلیسی، تأثیری بشقه بشقه‌در.

انسانك بر دورهٔ تأثری اولیورکه فکرك دالدیغی تفکرات دورا دوردن هیچ بر شی کندیسنی ایقاظ ایده‌مدیکی حالده قارشیکی ساحلدن کلن بر موسیقینك عکس نغماتیله لرزه دار تحسس اولیور، بر نشوهٔ حقیقی حس ایلیور؛ زمان اولیورکه روح بر مضیق عذاب ایچنده ازیلیورده کوکلده بر کونه اجرا آنه، دفع ملال ایچون هیچ بر نوع تشبثانه امکان قالمیور؛ صکره بردن بره قالقوب پیانوسنك باشنه کچه‌رك «برقطره ایچن چشمهٔ پرخون فنادن» شرقیسنی تغنی ایتمکدن کندیسنی آلامیور؛ بونی «کوسترمدی بر کون بکا بو بخت سیاهم» واونی دخی «کمسه‌لر کلمز سنك فریاد آتشبارکه» ویا «نه ایچون کچمز عجب بر کونم آزاد المم» شرقیلری تعقیب ایلیور. بونغماتك بو صورتله برساعت قدر توالیسندن صکره قلبده برسکونت،

روحده بر انشراح حاصل اولمش بولندیغی حالده انسان مقامنی ترك ایدییور ، بقیهٔ لیلنی‌ده بر تسلیمیت مطیعانه ایله امرار ایلیور .

بر شب مهتابده ، تنهائی المده اضطرابات قلبیه ایله سوزناك ایکن « الله آجیسون حال پریشانمه، الله! » ، « عرض ایچون کلدم حضوره، سینه چاك » ، « داغدار حسرت ایتدك هجر ایله جان وتنی » شرقیلرینی تا قعر جاندن کلن بر حس عمیق سینه‌دن قوپان بر آه حزین حسرت کبی بر طرز سودا پرورانه ایله تغنی ایدییور .

آقشام اوزری ساحللر کولکه‌لنمکه باشلادیغی برزمانده، حجازدن تقسیم ایده‌رك ینه اومقامدن اولان پیشروله تلذیذ سامعه‌دن و « رحم ایله بنم حالمه سوزانم افندم » ، « هر زخم جگر سوزه دواکار آرانیلماز » « آقتمیسك ای حسن مجسم بونه حالت ؟ » شرقیلرینی کچدکدنصکره « نه‌یه باقدم نه‌یه کوردم، نه‌یه سودم سنی بن ؟ » سوزلرینی تکرار ایتدیرن میسانه ، او

موسیقینك روحی اطلاقنه سزا بولنان نغمات لاهوتیانه‌یه واصل اولندیغی زمان روح بر عالم وسیع خیاله طوغرو پویان اولیور.

تنها نشین اضطرابه همدم تسلیتکار اولان بو انیس جان، زمرهٔ احباب ایچنده انسانه نه کوزل، نه پارلاق بر نهاوند فصلی امرار ایتدیریر. بر قاچ صدانك اجتماعندن حاصل اولمش بر آهنك لطیف «عشق آتشی سینه‌مده ینه شعله‌فشاندر.»، «دل سویلمك، سومك استر حشره دك».«نه هجره طاقتی، نه وصله قابلیتی وار؛» شرقیلرندن صکره «اك سوکیلی مخلوقیمی بیلمم‌که الٓهك؟» سوزلرینی بر لسان بلیغ ایله افاده ایده‌رك الٓهی نغمه‌لرله روحی مست ایلمز ویاخود آلافرانغه ایله آلانورقه موسیقینك امتزاجندن متحصل بر نمونهٔ لطیف صنعتکارانه اولان «دل سنی سومینی سومه‌ده لذتمی اولور؟» شرقیسنك شوق آور بسته‌سیله نهایت بولان بر ساز عالمی حیاتك اك بیوك لذائذندن بری دکلمیدر؟

بر یاز صباحنك وقت ظهره قدر اولان اوزون ساعتلرندن بریسی انسان نه بیوك برلذتله موسیقی یه وقف ایلر. پیانو اوزونده بر قاچ «اربه ژ» دن صکره «بتهوفن» ك «واریاسیون» لری خاطره کلیر. «مندلسون» ك «بارقارول» لری اونی تعقیب ایدر. بوداهئ موسیقینك «فروایشغس ایدی» — نغمهٔ بهار — نده برمدت آرام ایدیلیر، طاتلی طاتلی تکرار اولنور؛ بونی متعاقب «هه للر» ك بر «پره لوده» ی روحه اعتلا بخش اولور؛ «چایقوفسکی» نك کفته سز نغمه لرندن بری فکری صنعت نفیسهٔ موسیقینك اعماق نامتناهیسنه طوغرو سوق ایلر، دوشوندیریر، سزه شام وسحر کزی اونوتدیریر، «شوپه ن» ك بر «نوقتورن» نی چالدیریر؛ اونی متعاقب ایسه «شوبه رك» «لیست» طرفندن پیانو ایچون ترتیب ایدلمش بولنان «ثنای سرشك» عنوانلی اثری کندیلکیله کلیر.

بو مجددین موسیقی شناسانك آثار داهیانه سی، اومغلق، معنیدار، شدید، عمیق، حزین،

بر صنعت موسیقی‌یی، تکرار ایدنك استعداد تحسسنه کوره گاه شدید، گاه ایسه عکس صدا قدر لطیف وحزین اولان او آثار موجدانه‌یی کمال تقدیر وحیرتله تلقی ایتمك طبیعی اولیور؛ فقط بونده‌کی صنعت و مکملیته حیران اولان ایتالیان موسیقیسنده‌کی ظرافته فریفته اولمقدن‌ده کندیسنی آلاماز. «واغنه‌ر» ك آثاری بر خارقهٔ صنعتدر دیه «روسینی» ، «بەلینی» «دونی جەتی» لری آنابیلیرمی یز؟ «آیدا» نك «فینال» ی قدر مؤثر، «نورما» نك «قاستادیوا» سی کبی حزن انکیز آثار نادره‌یی «آلامود» دکلدر دیه‌رك رد ایتمك نصل ممکن اولور؟ الحاصل موسیقینك، اولسان سماوینك، اوهمشیرهٔ شعرك هر نوعنه احتیاجمز او قدر طبیعی و او قدر آشکاردر که بونی هیچ بر صورتله رده امکان اولماز.

ملی موسیقی‌یی دیکرلرینه ترجیح ایتمك طبیعی اولسه‌بیله انسان قلبنده‌کی استعداده کوره، گاه «قلاسیك»، بعضاً «سانتیمانتال» و بعض دفعه دخی شوق انکیز اثرلردن لذتیاب اولیور.

مجارلرك «چارداش»لری نه‌قدر پارلاق، نه‌درجه شوق آوردر؛ موسیقیمزه اولان مشابهتی جهتیله دخی آیریجه جالب دقتدر. بر پدر مکرمك [*] «سوووینیر دو هونغری» سی معنیدار، قیمتلی براثردر.

— روم ایلی حصاری، ٣ تموز سنه ١٣١٣ —

«ایلول صباحی»

صباحلین، ساعت ١٢

— ٨ —

ساحله چارپدینی اوفاق اوفاق موجه‌لر ایله روحمی، خسته روحمی اوقشایان، آشاغیدن قندیللی، یوقاریدن بکقوز قریه‌لریله محدود کبی کورینن، پیش نظاره‌مده ساکت، راکد، جسیم بر «لاق»، حالی آلان دکزك بو صباحکی سکوتی، بو صباحکی حالی نه‌در؟

آه، ایشته نامعدود بر قیرلانغیج زمره‌سی

[*] پدرم.

قندیللی جهتندن قوپارق بکقوزه طوغرو، شوخ، شاقراق جیویلتیلرایله اوچیور؛ روحمده اونلره التحاق ایتمك استرکبی اولیور؛ فکرمسه برسرعت برقیه ایله حصاره، مقام مادره رجعت ایلیور، بنم ایچون محل آرام اوخاك قدسی اولدیغنی اخطار ایدییور. اوت، محل آرام! بو اضطراب آرام بر اندازانه ایله پریشانم؛ بو آلام مدیده بکا:

آغوشکی آچ، بر یوزینی استه‌مم آرتق،
آغوشك اولور اولسه بکا جای موافق.

کلمات مأیوسانه‌سنی تکرار ایتدیرییور.

آه، بو دورهٔ حزین خزان! آه، بوسنه‌نك اك زیاده روحی انطباق ایتدیکی موسم رقت آلود! ایلول صباحلری... بوغاز ایچنده کچن کونلرك اك معنیداری شوصوك یکرمی، یکرمی بش کونك صباحلری دکلیدر؟

بن بو صباحلری هر سنه بویله بر چشم رقتله تماشا ایدر؛ دلسیر حظوظ اولور، دها طوغروسی، تماشاسنه طویه‌ماز ایدم. فقط، آه،

بو سنه !... بلکه ظاهراً نشئه‌ور، فقط فطرةً روحمك تا درینلکلرنده مرکوز بر حزن دائمی ایله غم آکین اولان طبعم بوسنه بتون بتون میال ماتم، بوسنه بتون بتون سیه‌پوش .

اسمنی تخطر ایده‌مدیکم، بیلمم هانکی اوروپالی بر رسام یشیل ایله مائی رنکلرك عدم امتزاجنه مبنی بوغازك ترسیمی ممکن اولمدیغنی سویله‌مش ایدی؛ عجبا بو موفقیتسزلك کرچکدن بو رنکلرك عدم موافقتندمی؟ یوقسه بو خارقهٔ طبیعیه‌یی تصویره قدرت بشرمی تعلق ایتمیور؟

ایشته صباح باشلیور. قارشیکی ساحلده بر یالینك پنجره‌سندن حالا بر موم ضیاسی انتشار ایدییور؛ عجبا او شعله‌نك تنویر ایتدیکی موقع بر حجرهٔ مسرتده تأثیر استغراق ایله سوندیر- لمسیمی اونودلمش؟ یوقسه، آه! یوقسه، بر سوکیلی خسته‌یه نکهبانلق ایدن بر مأیوسك همرازیمی ؟

ایشته سوندی، بر شعلهٔ امید، بر نفس واپسین کبی سوندی . میدانده قالان بر جسد بی‌روح. آه، اوباقه‌مدیغم، کوره‌مدیکم، فقط بر

دقیقه پیش چشممدن آیریلمیان جسد بی‌روح!
او براقیق، کوندرمك ایسته‌مدیکم، فریاد ایله
صاریلمق، یا اونی محافظه ایتمك، یاخود کندمده
برابر کیتمك سوداسنه دوشدیکم جسد بی‌روح!
او «intact» ولدیغنی اوکردیکم و بوحالك سبب
معنویسنیمی بوقسه فنیسنی‌می تلقی ایتمك فکریله
بی‌قرار اولدیغم او معزز جسد بی روح، بنی
بر «obsession» ایچنده یاشاتان او خیال اصفر دائما
کوزلرمك اوکنده بولنیور.

پیش چشممدن صاقین کیتمه، خیال مادرم!
هر کیجه، هر کون، سنی هر آن کورمك استرم.

صباح، بالق قایقلری کاوب کچیور؛ کویلرك
بازار قایقلری بر طرز آهسته ایله ایניور؛
شرکت واپورلرینك شماتی دکزی اشغاله باشلا-
دی.. ایشته طلوع. مبارزهٔ حیات باشلیور. بز
صوصه‌لم.

طلوع برنیر عرفانك طلوعنی اخطار ایتدی؛
الهامات خدا پسندانه‌سیله جهان ادبی کندیسنه

حيران ايدن ، او اينجه‌لكلرى، ظرافتيله ارواح ادبايى تهزيز ايلين، آثار مبدعانه‌سيله عقلاره حيرت ويرن اوداهينك الك صكره كورديكم اثرى نره‌ده؟ بنى كچن صباح ساعتلر ايله دوشوندرن، قلبمى الك رقيق حسيات ايله تحريك ايدن، اونده تحريك ايتديكى فرط حسياتى كوزلرمدن بوشالتير كبى حزين، حزين، ساكن ساكن موقوف كريه ايلين او اثر ذى روحى بنه اوقويه‌يم:

« آنجق طويار شهيق تحسر مآلى
برمنديلك ايچنده قالان عطر يادكار »

آمان يارب...!

—روم ايلى حصارى، ٢٦ ايلول ٣١٣—

صباحلين

اسکی شاعرلرك قانلی یاره، خون جگر، یاره‌لرمدن قان طاملیور، خون دلم کوزلرمدن بوشانیور ... مآلنده سویلدکاری سوزلر عجبا شو بنم حس ایتدیکم اضطرابه ترجمان اولمق اوزره‌می صرف اولنمش الفاظ مرارت مآلدر؟

مادهٔ خون جگر کوزلردن بوشانمیور، فقط بو دوکیلن آتشین یاشلرده بر جریحه‌دن صیزان قانلردن بشقه بر شیمیدر؟

اوراده، کوکسمك صول طرفنده او «مرکز حسیانده» طویدیغم بو آجیلر، صیزیلر نه‌در؟ بر هیچ بتون افکارمی ماضی‌یه ارجاع ایدیور؛ کوزلرمك اوکنده یکدیکرینی ولی ایده‌رك دوران ایدن لوحه‌لر دیزییور. نه غریب مناظر!

یکرمی سنه اول پارلاق بر چوجقلق؛ او عالمك لوحه‌لری هپ بری برندن کوزل، هپ انجلابخش خاطر. اونلری متعاقب، هپسندن پارلاق، هپسندن روح استیناس، جمله‌سندن نظر

فریب ، غایهٔ مقصدی مصور بر لوحهٔ بهین ورنکین؛ فقط «لاسته‌ون مازیق»کی بر دورنده بتون بتون بشقه بر رنکه منقلب اولیوردی. نه مدهش یقظه . . . بیچاره قلب، پاره‌ی الك نازك برکدن آلدك، سن بویله‌می اوله‌جق ایدك؟ سنك محتوی اولدیغك بی پایان شفقت بویله بر حیرت صرفه‌یه‌می مبدل اوله‌جق ایدی؟ او خزینه‌یی نه یاپدیلر؟ او جوهر جوال وداده بدل سنی بو بو خاك سیاه مقبری آندیران برودتلر ایله کیم املا ایتدی؟ سنی بو دزواللی، اوکسوز خولیالرکله‌یاپ یالکزکیم براقدی؟ خولیالرکده بوقدر الداندیغکه حالا اینانه‌میورسك؟ معصومیتك شیطنتله تقابلی سنی بو قدرمی حیرتده براقدی؟ نه اسکی حیرت! بو حیرت سالدیه‌دن نه وقت قورتوله‌جقسك؟

ای عضو مخزون! زمان اولیورکه شدت حسیاته تاب آور اوله‌میه‌رق انسان هر تحمل ایده‌مدیکی شیئك زیر نقالتنده ازیلدیکی کبی، طوکمش، بی حس قالمشسك ظن ایتمك ایستیورم؛

سن ایسه بنه بویله بغتةً بر وجع شدید ایله آجیه‌رق محروم حس اولمدیغکی اثبات ایلیور- سلك؛ سکا بو آلامی احساس ایدن، بو اضطرابانی ایجاب ایلین کیمدر؟ هم نوعکمی؟ هیهات! او بوکا لایقمی، کندیسی ایچون متأذی اولمی دکرمی؟ او زمرهٔ لایفلحون خفت مشربله مألوف، شعبده‌باز، هوسکار آرایش، راغب سطحیات، میال نمایش بر آلای بیوك چو- جقلردن عبارتدر؛ سنك معنای اضطرابکی آکلاماز؛ تفهیمه چالشمه؛ نوعکده ندرتله اتهام ایدر، دها اولمازسه «اضطراب نه‌در؟» دیر. اوف، بو سؤال سکا پکمی آجی کلدی، بیچاره عضو مکدر؟ حالا مرارت حیاته آلیشه‌مدکمی؟ اویله ایسه هیچ بر وقت آلیشمیه‌جقسك؛ حالبوکه انسانلردن ویره‌بیلدکلرندن زیاده‌سنی بکله‌مك بلاهتدر؛ بو حقیقته شمدیمی واقف اولیورسك؟ خایر، بو بر بداهتدرکه سنجه پك چوقدن معلومدر؛ سن اونلردن برشی بکله‌میورسك‌که ویره‌مدکلری ایچون متأذی اوله‌جقسك؛ سنی

دوشـوندیرن، آجیـندیران اونلرك سـندن آلدقلری، سـنك غائب ایتدیکك شیلردر. او سـنده‌کی نرمی و شفقته بدل ایراث ایتدکاری غلظت و خشونتدر، سنی تسـخیندن طاتلی حرارته مقابل، وجودیتکی احاطه‌ایدن اومقبره‌نشان برودتدر؛ ضیاعك بیوکدر. البته آجیرسك، زوللی قلب! نه ایدی، نصـلدی او صباوتدن شـبابه کچدیکم زمان مطالعه ایتدیکم بر قیمتلی اثرده کوردیکم جمله‌که، دماغدن سـکا انتقال ایتدیکی وقت خیلی اختلاجکه سبب اولمش، بر حس قبل الوقوع ایله تقلصکی ایجاب ایتمشدی؟ اثرك قائلی «بدبخت اولمق برشی دکل، فقط ظلمه میل اولندیغنی حس ایتمك بیوك بر فلاکتدر.» دییوردی، اویله دکلمی؟

— نشان طاشی، ١٢ تسرین ثانی ١٣١٣ —

درت صفر

شو اقامتگاهدن یالکز شوکوردیکم نقطه، شومنظره ایچون نه‌قدر خوشلانیورم. اوتهده، تا اوزاقلرده وقت وقت بر سطح نوار انظارمی اوقشایور؛ اوزاقده مشاهداولان واوسطح نوار اوزرنده ترسم ایدن بر ایکی مناره بنمی فکر دیندارانه ایله تصفیه ایدییور، سواد تأثرات غم آکینی نوعما سیلیور، زبون شدائد تأثیری ایدن تهاجم افکار مزعجه‌دن، ولو موقتاً اولسون، خلاص ایدییور، فکرمی، قلبمی کندی حاللرینه براقیور، بتون هویتمی اوطاتلی، اوروحملك استیناس ایتدیکی عالمه ترك ایلیور...

الواح طبیعتك الك کوزللرندن بری اولان غروب نه‌قدر احتشام وعظمتی وارسه جمله‌سنی بو نقطه‌ده ابراز ایدییور؛ اویله بر قوهٔ غالبه، اویله بر تأثیر خارق العاده‌یی متضمنکه بنی هر آقشام، عین ساعتده، مطرداً، برجاذبهٔ مقاومت

براندازانه ایله بالقونده‌کی نشیمنمه دعوت ایلیور، هر آقشام بکا، کچیردیکم یکرمی درت ساعتك برینی بر وجد مبهوتانه ایچنده، محاط اولدیغم تأثرات الیمهٔ کوناکوندن آزاده اوله‌رق امرار ایتدیریبور . . . اساس حیاتمی تشکیل ایدن‌شی تفکر، یالکز تفکردر؛ بو تفکراتك اك زیاده روحمه نسبتی اولانی ایسه آنجق بو زمانکی تفکرمدر.

سما روح قدر، آه، اونك بیلمه‌دن، اکلامه‌دن، تدقیقه امکان بوله‌مه‌دن مجلوبی، حیرانی اولدیغم روح نزیهی قدر صاف؛ یالکز اوته‌سنده بریسنده غایت قویو سنجابی سحابپاره‌لر سیر ایدییور؛ طبقی دمبدم او فکر عمیقی اشغال ایدن خاطرات غم آکین کبی. ایشته بوده بنم ایچون بر جاذبهٔ دیکر، فطرةً میال حزن اولان قلبم او طبع غم آکینه‌ده بشقه‌جه مجلوب.

وسعتله شمول نظری محاط اولان آفاق بر سرخیٔ دلپذیر ایله مزین، او قسم سمای آتشین هر آن اوغرادیغی تبدلات متوالیه ایله

قوبولیور، آچیلیور، متبدل الواح سوداکارانه عرض ایدییور، نهایت قوبولیور، قوبولیور، بر عمق نامتناهی‌یه رسیده اولیور؛ فقط اوته‌لرنده کوریله‌مز، تعیین اولنه‌ماز نه‌لر وار؟ نی دوشوندیرییور، طبقی اونك عمق نظری کبی دوشوندیرییور. اوت یالکز نفوذ نظر تعبیری اونك ماهیت نکاهنی تصویر ایده‌مز؛ او باقش یالکز کورمز، کوردیکنی دوشونور، او اندیشهٔ دورادور ایله مشمول نکاهی‌ده دوشوندیرر، اعماق روحیه‌یه نفوذ ایدر، بر تأثیر سودا نواز ایله تدقیق ایتدیکی روحی سویندیرر.. بکا اویله کلیرکه تأثیرندن کندیسی‌ده بی خبردر؛ ایشته اونك ایچون بو قدر مؤثر، بو درجه سحر انکیزدر. بالجمله احوال محویتکارانه‌سی کبی بو حالی‌ده قاب مخاطب اوزرنده کندی لهنده اجرای حکم ایلر.

بو غروبی وباخصوص بو شام غریبانه‌نك توسیع ایتدیکی تخیلاتی تصویر ممکنمی؟ زمین اونك معصومیت روحیله متناسب اولان برف

صاف ایله مستور . اوته‌ده بریده طراوت هردم بهارینی محافظه ایدن کوچك چام آغاجلری رنك زمردینیله بو سطح ابیض اوزرنده بر تضاد گزین حاصل ایلیور؛ آه، بو منظره بویله‌می تصویر اولنور؟

او درت صفرله بدأ ایدن اثری دوشونمکدن بشقه هیچ برفکر اعمالنه قدرتیاب اوله‌میان شو بنی تصویر طبیعت ایچون سوز بوله بیلیرمی؟

دنیاده بنم ایچون، اذواق روحیه نامنه، قالمش بر شی وار ایسه اوده او درت صفرك ماهیتنی دوشونمکدن عبارتدر؛ اوت، درت صفر؛ فقط بکا چوقدن بری کورمیه کورمیه قیمتنی اونوتدیغم واحتمالکه بالکلیه وجودینی بیله انکاره قالقیشدیغم حسیات معصومانه‌یی، صمیمیت ودا پرورانه‌یی اخطار و اعاده ایدن ایشته او درت صفر؛ و او درت صفری تعقیب ایدن جمله‌لر نجه غایهٔ خیال اولمق اوزره تصور ایدیلان حسیات جلیله‌در. ایشته او سوزلر، اونلرده اونك قدر

معنیدار، اونك قدر سودانمود، اونك قدر نزیه، اونك قدر روحداردر..

— نشان طاشی، ١٥ كانون اول ١٣١٣ —

قلبم تقاص ایدر

انسانلرده‌كی تلونی، وفاسزلغی كوردكجه قلبم اوزولور، متأذی اولور، تقاص ایدر؛ طبقی، كندیسنك طانیدیغی وهر نصلسه بك چكه‌مدیكی، بیاضلر، مائیلر، بانیستلر، دانتللر ایچنده یاتان، آز قیویرجق سیاه صاچلرینی، طبیعةً پریشان صاچلرینی مربع یاصدیغنك اوزرینه دوكن، حد ذاتنده رنك سیماسی بیاض ایله پنبه‌نك امتزاجندن متركب ایكن تأثیر اضطراب ایله میل اصفرار ایتمش، فقط هر حالده صاریدن زیاده رنك كافوره یاقلاشمه بولنسان چهره‌سنی، او صولغون یوزینی دوش

یسارینه طوغرو اکمش، سیاه، بایغین، حالت بیماری ایله بتون سوزکون کوزلرینی، او حالنده‌بیله نظر صنایع پرستانه‌سندن قاچه‌میان وخوابکاهنده‌کی روزندن نکاهنه عکس ایدن الواح بدیعهٔ طبیعته حصر ایتمش اولان سوداوی، رقت پرور، وقور، مفتون معالی، خیالپرست، مریض الروح بولنسان خسته‌سنی زیارته کیدن بر طبیب زوجه‌سنک قلبی کبی اوزولور، متاذی اولور، تقلص ایدر.

❊

آه، بو تقلص نه‌قدر آجی، نه‌قدر مزعج، نه جانسوز، نه درجه اضطراب انکیز، نه‌قدر الم فزوندر!

وفاسزلق جبلی، غیر اختیاری اولدیغنی بیلیرم؛ ینه بو فرط حساسیتمدن بی‌بتاب براقان قلبم وفاسزلغه قارشی اوزولور، متاذی اولور، تقلص ایدر: طبقی، زوجنی، قانون انسانیتک کندیسنه رفیق حیات اولمق اوزره تخصیص ایتدیکی کنج زوجنی، بتون قلبی، قادینلغک،

بر نسویت نورسیده‌نك بتون نزاكتلری، بتون
حساسیتلری، رقتلری، فطانتلری، مربوطیتلری
صداقتلری، باخصوص بتون صداقتلریله سون
بر محرر زوجه‌سنك، اونك، اورفیق وجدانك،
او پرستیدهٔ روحك قلمندن چیقان و بر نمونهٔ
بدایع عد اولنان بر حكایه‌جكنی اوقورکن
اونده، بركون مصادف نظر حیرتی اولمش
بولنان هنوز یكرمی بهار كورمه‌مش، بر چفت
سمائی كوزه، برقالین دسته زراندود صاچه، بر
رفتاردلپسندانه‌یه مالكیتنی برلسان تحسرواشتیاق
ایله تصویر ایتدیكی كنج قزك توصیفاتنه كلنجه
دم آتشینك بغتهً جولاننداندن خونریزیٔ اضطرابه
دوشن، باشنده آجی بردونش، كوزلرنده مظلم
بر قارارتی، بتون هویتنده آنی بر اضطراب
آرامسوز حس ایدن او معصوم، اوپاك نهاد
كنج قادینك، اوكندندن بشقه بر مخلوق
ذیروحك سوكیلی زوجنك، انیس جاننك، همراه
حیاتنك قلبی دكل، خاطره‌سنی بیله، بر آن ایچون
اولسون، اشغالنه رضا كوسترمه‌ین محرر زوجه‌

سنك قلبی کبی اوزولور، متأذی اولور، تقلص ایدر .

— نشان طاشی، ٥ کانون ثانی ١٣١٣ —

قار فیرطنه‌سی

صاوورییور ، صاوورییور ، بر کردباد مدهش شـدید ایکلتیلر، مخوف اوغولتیلر ایله زمیندن قالدیردیغی قارلری، توز، عکس شعاع شمس ایله پرلانطه توزی حالنی آلان قارلری سمایه اوچورییور، اویله‌که بوهواده پویان اولان غبـار رونقداری سمای زمینه یوقسه زمینی سمایه اطاره ایتدیکی فرق اولنمیور .

قرق ساعتی متجاوز برزماندن بری کثافت غیوم ایله لون اصلیسی مستور بولنـان سما، بر یرینه اورنك روحنوازنی کوسترمکه باشلا- دی، کونش اطرافنده بر بیوك دائرهٔ کبود فام

اچدی؛ فقط روزکار ینه اواسکی شدتی محافظه ایدییور؛ تأثیر نشئه‌بخش خورشید ایله اقامتکا. هندن چیقمغه متجاسر اولانلری صارصیور، دەویرییور، قارلرله مفروش زمین نرم وابیض اوزرینه سرییور؛ شـدت ریاح ایله بر یردن قالدیروب بریره ییغدیغی کوچك قار طاغلرینك اوستنه یانیرییور، کویا اوبیوك کومه‌لر آره‌سندن یول بولوب کچمك هوسـنه دوشنلری رجعته مجبور ایلیور.

اسییور، اسییور، برشـدت متزایده ایله وزان اولیور، او بیـاض، کثیف، هیبت آور سحاب عظمت نمونی سوروکلیور، ابعاد نامتنا. هی‌یه طوغرو سوق ایدییور؛ بر آن ایچـون آردنجه پویان اولیور ظن ایتـدیکم فکرم، انعطـاف ایدن چشمانمله برابر، بردن زمینه دوشدی...

آه! بن بر، برنك آن ایچون خیالاتمله برابر اوسحاب بران آره‌سنده طولاشیرایکن نه‌خوش بر عالم مسـتینك، اذواقنه طویوله‌میه‌جغنی، بر

آن ایچون جزؤ لایتجزاسنی حس ایتمش اولمغله استدلال ایتدیکم او عالم استغراقك رحیق نسیانتی نوش ایتدیکم او ثانیه‌ده، اوح، امان یاربی، نه‌خوش بر زندکئ بی‌پایان ایچنده بولندم! نسیان، اوح، او بیاض بولوطلر آره‌سنده‌کی آن مسعود نسیان.! الله ایچون تکرر ایت، بنی بندن کچیر؛ اودست شفاف و نوارکله قلبمی شدت تضییقندن جریحه‌لر، قانلر. یأسلر، ماتملر ایچنده براقان او آهن اضطرابی قالدیر، کیجه‌لرمی اویقوسز، کوندزلرمی راحتسز امرار ایتدیرن او تضییق متمادیدن بنی خلاص ایت؛ آه، ای نشوهٔ حقیقت ناپذیر نسیان! الله ایچون بکا کل، بنی بندن کچیر. ای روح طائر آنی، کل، بتون بر حیاتك غبار پر مرارت وزهر الودینی اجنحهٔ زمین وزرینکله ستر ایت... بیتسون، بتون اولیال اضطراب، او ایام کدر، او حیات شکسته ومسموم، بتون، بتون بیتسون، ای ارام جان، ای سعادت یکانهٔ حیات، برسن قال!...

اه، ای نسیان مسعود! بن سنی بر دها او

شرقدن کلوب غربه کیدن بیاض بولوطلر آره‌سنده بوله‌میه‌جق ایسه‌م، روحم بر عالم غشی ایچنده سماوانه قدر یوکسله‌میه‌جکسه باری سن بنی شوراده، شو اوفق طاغ آلتنده، روحمی سنی دعوته حصر ایتدیکم شو بر قاچ دقیقه اثناسنده چشملرمی یالکز کندیسنه جذب ایدن، بارد بر حقیقت محضه، جامد بر سنك عظیم مقبرکی پیشکاهمده طوران او قار ییغینتیسینك زیر بار ابیضیتنده، اوت، سن باری بنی بول. . . . . کومولمك، بیاض قارلر آلتنده، روحمله موانستی اولان او برف صافك طبیعتی تکفین ایتدیکی بویله بر کونده دفن اولنمق، هرشیئ، هر درلو آجیلری اونوتمق، اللهمه قاووشه‌رق طلب مرحمت ایتمك، بونه وقت نصیب اوله‌جق!!؟

— نشان طاشی، ۱۵ کانون ثانی ۱۳۱۳ —

غنجه

نوشکفته‌لکندن کنایه اوله‌رق «غنچه» تسمیه اولنان کوچك زنجیه هم نوعی میاننده بردها نظیری کوروله‌مش درجه‌ده نظر فریب بر چهرهٔ ظریف و معنیداره مالك بر یاورو-جقدر.

شفاف دینه‌جك قدر لطیف اولان حبشی رنکی ایله امثالنه فائق بر لطافت مخصوصه بو معصوم پروقارده کورولور. اللر، آیاقلر او وجود نحیفه مبسوطاً متناسب اوله‌رق اینجه وظریف، «پراقسیته‌ل»ه نمونه اتخاذ اولنه‌جق قدر ملاحت آور اولان چهره‌سی اك کوزل بر شکلده: آلن، اینجه قاشلر، بیوك محزون باقشلی کوزلر، ظریف بر برون کوچك آغز، بیاض دیشلر، اووجه بیضی‌یه اك زیاده یاقیشان میتی میتی بر چکه ایله مزیندر. هله او تبسم، او طاتلی تبسم او چهره‌نك اك لطیف متممانندندر.

آکثر البسه‌سیله موافق اوله‌رق جنسیتنه خاص اولان قیویرجق صاچلری اوزرینه قوندیریلان قرمزی ویا صاری بیوجك بر حوتوز او دیدار معصومیتنه بشقه بر شکل حلاوت بخش ایدر؛ بو حالیله غنچه بکا پك سویملیدر. هله مسقط رأسنك ایجابی اولان طرز تلفظی هر حالندن خوشدر. غنچه، خارقهٔ خلقت اوله‌رق یارادیلمش شیرین، نازلی، الطف بر مینی، مینیجکك خدمتنه تخصیص اولنمشدر. برکون کندیسنه «بکك نره‌ده؟» دیه صوردم. «سوقاقاچیقدی.» دیه کندینه مخصوص شیوهٔ تکلمیله ویردیکی جواب بنی او قدر کولدوردی که حالا تخطری ایله نشوه‌یاب اولورم. بر دفعه‌ده «بککی نه‌قدر سویورسك؟» دیه وارد اولان سؤاله مقابل «شوق!» دیمشدی. ایشته بو «شوق!»ی‌ده بر درلو اونوته‌میه‌جغم.

❊

آغستوس ابتداسنك الك حار کونلرندن بری ایدی؛ زیارتنه کیتدیکم خانه صاحبه‌سنك

حجرهٔ صفا مدارنده یالکز اوچ کشیدن عبارت کوچك بر جمعیت تشکیل ایلمشدك. او آرامگاه گزیننده استشمام اولنان بوی شباب و سعادت مخاطبم اولان ایکی گنجی دائما خنده و شطارته وقف ایتدیکی کبی بنده بر نشوهٔ بی عدیل روحانی ایله اویالاندیریبوردی.

او آنده مشمول نکاهم اولان جوار مناظر، او حجرهٔ وسیع، بتون او اشیا او کونکی کوردیکم وضع بهین ایله شمدی خاطره مده پایدارد‌ر؛ زیرا احتمال که بر هیچ لفظنه‌بیله کسب لیاقت ایده‌میه‌جك قدر ناچیز عد اولنه‌جق بر واقعه اولوحه‌یه بنم ایچون زوال ناپذیر بر شکل احراز ایتدیردی.

مسافری بولندیغم خانم افندی حقمده بر التفات مخصوص اولمق اوزره معمولاتندن بولندیغی فابریقه‌نك تشهیرنامه‌نه کفایت ایده‌جك درجه‌ده رقیق و ظریف بر مصنوعهٔ مهارت اولان « ماندواین » ی چالدیغی مدتجه غنچه‌نك اسان حالنده اولان او تفصیلات حیرت

و استحسان الك ماهر بر رسامك فيرچه‌سيله تصوير اولنمغه لايق بر لوحهٔ علوئ معصوميت ايدی: اوطه قپوسنك يانـنده، محاذی طوران كوچك آياقلرينك اوزرنده، اللری او دقيقه‌ده اختلاج ايتديكنده شبهه اولميان مينی مينی قلبنك خفاكاهی اولان سينه‌جكنده باغلی اولديغی، سر نازنينی بر اوموزينه ميال بولنديغی ايچون بيوك قرمزی حوتوزی‌ده معتاددن زياده ميل ايتمش، دوچشم معنيداری بالايه طوغرو سوزولمش، اوحبشی رنكی اوچمش، هيچ بيلمديكی بر وجد موقته اوغرامش، الحاصل بتون قولاق كسيلمش اولديغی حالده بر وضع ديندارانه ايله غنچه ساز ديكليوردی........ بولوحهٔ معصوميتی خاطره ادامه ايتمزمی؟

— نشان طاشی، ۲۲ تشرين‌ثانی ۱۳۱٤ —

اسلامیت ، حمیت [*]

بر بهار آقشامی قاضی کویی واپورلرندن بریسنه راکباً سرای بروننه طوغرو کلدیکی زمان آفتاب مغربکزین کلکون، مهتز، رعشه‌دار شعاعات واپسینیله عظمت وروحانیتك اجتماعگاه نورانیسی اولان معابد اسلامیانك محتشم قبه‌لرینی یالدیزلار .

آقشام اوزری تپه باشی جهتندن آشاغی‌یه طوغرو ایندیکی صره‌ده طبیعتك اك مساعد امتیازاتنه مظهر بولنان خلیجك کویا تزییدزین واحتشامی ایچون ترفع ایتمش کبی کورینن مناره‌لر کونشك صوك شعاعاتیله اشعه نثار نورانیت اولورلر .

---

[*] کرید آقنزدکان اسلامیه‌سی منفعتنه ترتیب اولنان ترجمان حقیقتك نسخهٔ فوق العاده‌سیله نشر اولندی .

زمینك نشوونماسنه حیران قالدیغکز بر یاز صباحی، بوغاز ایچی واپورلرندن بریسی سزی اورته‌کویه طوغری کوتوردیکی زمان اوساحل ذی لطافتك بریسی کبی پیش چشمانکزده لمعه نثار اولان جامع نور ساطع قلبکزی مخافت باری ایله پرخلجان، فکریکزی یادقدرت ربانیه ایله ولهان کوزلریکزی بر فکر انتباه ایله زیر وبالایه نکران ایدر.

شو مواقع لطیفه‌ده معابد مسلمینك رؤیتی قدر قلبی حس دیندارانه ایله املا ایده‌جك بر منظرهٔ روحانیه تصور ایتمك ممکنمیدر؟

روح صعود ایتدکجه انسان اولا خالقی صکره مخلوقی دوشونور؛ هر وجدان صاحبی ایچون مملکتنك، هم نوعنك، باخصوص هم مذهبنك حصول ترقیسی اس سعادتدر.

مناظر لطیفه‌سنه مجلوب، مواقع فوق العاده‌سنه حیران، معابد رصانت نشانه برحس دیندارانه ایله نکه‌انداز محبت اولدیغمز شوسویملی مملکتك روحی عمران وترقیسیدر. اوراده

ظهور ایدن هر حادثهٔ فوق العاده هر شخصك نفسنه عائد بر مسئلهٔ مهمه ایمش کبی فکرلری اشغال ایتمسی طبیعیدر . اختلاف وقوعنه کوره قلبلری لبریز نشاط ، افکاری پر نشوهٔ افتخار ویاخود قلبی ده فکری ده موقوف الم واضطراب ایلر .

٭

مملکتمزده بر فاطمه عالیه نك عالم مطبوعاتده آثار حکیمانه ومحررات فاضلانه سیله ابراز اقتدار ایتمسی بالجمله منتسبین ادبی حیران فضائلی ایدر ونام فضیلت اتسامنی بتون نسوان اسلامیه نك مفخری عد ایتدیرر .

بر مقبوله لمعان بتیشیر ، آثار منثورهٔ ادیبانه‌سیله ، اشعار بر گزیدهٔ دیندارانه‌سیله فطرهٔ مفتون بدایع اولانلری مجلوب اقتداری ایدر ؛ وجود معززینی شو سوکیلی ملتك اك قیمتدارلری عدادینه ادخال ایلر .

هر نره ده امضاسی کورولسه انسانه پك لطیف ، پك روحپرور ، پك جدی بر اثر

مطالعه ایتمك سعادتنی وعد ایدن بر احمد راسمك برقاچ سنه‌لردن بری علی التوالی کتبخانه‌ ملیمزی تزیین ایدن آثار قیمتداری بولنورکه رقت، جزالت، عبرت، حکمت، سلامت کبی بر چوق اوصاف ومزیاتی محتوی اولان ملی حکایه‌لری کرچکدن نوادر آثاردن معدوددر.

«مشاق حیات»، «تجربه‌سز عشق»، «لیال اضطراب» وثمرهٔ اخیر فضیلتی «غم هجران»ناملریله معنون اولان اثرلری محرر ذی‌اقتدارینی عالم تحریرده، برنجیلر صره‌سنده بولندیرر. علم الروحه دائر اولان تدقیقاتی نه قدر رقیق، عمیق، نازك وحقیقیدر. تشریحات روحیه‌ده تمیز ایتمش بولنان بو مقتدر نازك، بو فطری شاعرك تمادئ موفقیاتی — باعث استفاده‌مز، محصل لذائذ روحیه‌مز بولندیغی جهتله — بزم ایچون نخبهٔ آمال دینه‌جك درجه‌ده شدید بر آرزودر.

بر «مائی وسیاه» یازیلیر. بالجمله میال ترقی، طالب عرفان، منتسب ادب، دلدادهٔ فضیلت،

مألوف فكر حكمت ، تجارب ديدهٔ بشريت ، باخصوص مجبور حقيقت اولانلرى صورت تحريرنده كى اسلوب حكيمانه ، طرز نوين دلپذيرنده كى مطالعات حقيقبنانه ايله حيران بدايع ايلر ، تسخير ايدر .

بو اثر جليل مبدعانه خالد ضيا نام مبجلنى مملكتمزده مسلك حقيقيونك محيسى اولمق اوزره طانتمغه كافيدر .

اوراده قلب بشر اويله برطرز حكيمانه ايله تشريح اولنمش ، حيات اجتماعيه نك ماهيتى اوقدر مدققانه ايضاح ايدلمشدركه انسان هر جمله سنده ، هر سطرنده بوصره سيله ديزلمش حقايق متواليه يه كسب وقوف ايتدكجه ، هر دقيقه ، هر سوزى حقيقته تطبيقدن وبر تأثير روح استيناس ايله دوشونمكدن ، فكر اعتبار وانتباه ايله دوشونمكدن كنديني آلاماز .

هنوز فريفتهٔ آرايش جهان اولمقدن تخليص نفسه قدر تياب اوله ميانلر ، عالمده خيالات مسعودانه نك حقايق مدهشه دن نه قدر بعيد

اوله‌جغنی بوقیمتدار اثردن استدلال ایتملیدرلر.

بر «احمد جمیل»ك جریان بهارینی تعقیب ایدیش انسانه نوع بشرك خیالات معصومانه‌سنده، هر واقعه‌ده، هرحادثه‌ده نه یولده آلداندیغنی، اك صافی، اك مقدس آمالنك نصل پامال مرارت حیات اولدیغنی بك حقیقی وجدی بر طرز ایله ایضاح ایلر؛ ایشته حیاتده حقیقت محضه بوندن عبارتدر.

فکر حقیقت جو تعریفات اشیا خصوصنده‌کی افاداتك، مادیاته مقارنت کلیه‌سی سببیله هر جمله‌ده یکیدن حیرانی اولیور؛ بو ادیب مقتدر معیشت کبارانه‌یی‌ده، حیات وضیعانه‌یی‌ده حقیقتنده اولدیغی کبی تصویر ایدییور؛ الحاصل حیاتی یالدیزلامیور؛ همان اولدیغی کبی پیش نظر مطالعینه عرض ایلیور.

بر «راجی»نك سرکذشت سفیلانه‌سی ارباب ذکایی بتون سفهالك حالنه آجیتیور.

بر «اقبال»ك دورهٔ حیات حزینی، بر «ندیم» والده‌سنك اضطرابات ومتاعب مادیه ومعنویه‌نك

زیر بار ثقلتنده ازیلوب پریشـان اولمسی واو پریشانلق ایچنده کوستردیکی متانت وعلوجناب نه قدر حقکویانه تصویر اولنیور؛ وبو صورتله عجز ومعصومیت نسوان بی طرفانه، عادلانه اثبات ایدیلیور. ایشته ماهیت حیـات اجتماعیه بودر.

بو معتنا اثرك شمدی‌یه قدر منظور چشم مباهـاتمز اولان صوك صحیفه‌لرنده جمیل ایله برابر آغلامامق، اونك کبی ییرتلمش بر قلبدن صدور ایدن آتشین کوزیاشلری اساله ایتمه‌مك ممکن اولمیور؛ بو اثر نه قدر حسی، بو اثر نه قدر جدی!

موضوعندن بحثه جسارت‌ایتدیکم بومکمل حکایه‌نك اسلوب روح پسندانه‌سنه دائر بیـان مطالعه ایتمکده اعتراف عجز ایلرم؛ اوکا جرأت بو قریحـهٔ تنکك، شو خامهٔ بی قدرتك حدی دکلدر؛ یالکز سراپا شعر، شعر جدی، شعر

علوی ، شعر روحانی ، شعر صمیمی دیمکدن
کندمی آلامیه‌جغم.

بالاده، شو مملکتده هر ظهور ایدن حادثهٔ فوق‌العاده هر شخصك نفسنه عائد بر مسئلهٔ مهمه ایتمش کبی فکرلری اشغال ایتمسی طبیعیدر، دیمشدم. شو پایتخت عظیمك هر نقطه‌سنه احالهٔ نگاه استحسان ایتدکجه کوکل بر ذوق و شوق عمیق ایله طولار؛ یتیشدیردیکی ارباب کمالك وسعت اقتدارینه کسب اطلاع ایتدکجه قلب بر حس شکران ایله لذتیاب اولور؛ الحاصل انسان بو کوزللکلردن، بو موفقیتلردن نفسی ایچون بر حصهٔ سعادت تفریق ایدر؛ هر صاحب وجدان هم نوعنك سعادتیله مسعود، فلاکتیله بدبخت اولور؛ فقط یالکز بدبخت اولمق کافیمی؟ محتاج معاونت اولانلره قارشی ابراز حمیت ایتمك شعار انسانیتدر.

فکرمجه ـ بعض جنایات مدهشه مستثنا ـ اشنع سیئات حسد، اکمل محسنات دخی حمیتدر.

عجزم نفسمده تجربه ایتمدیکم بر حس مشئومی تعریفه مساعد دکلدر. اونك ایچون حسد کلمه‌سنك حقیله تعیین ماهیتی بنجه ممکن اولماز. فقط شوندن امینم که دنیاده حس تعاون وحمیت قدر علوی بر حس دها یوقدر؛ انسان هم‌جنسندن بریسنك تخفیف بارالمنه موفق اولدیغی زمان کوکلنده حاصل اولان انشراح فوق‌العاده هیچ بر لذتله قابل قیاس اولاماز؛ مضطرب اولانلره معاونت الك مقدس وظیفهٔ انسانیه‌در.

واقعهٔ اخیرهٔ مؤسفه‌سببیله شو صوك زمانلرده کرید محتاجین اهالیسنه قارشی شان عثمانی‌یه لایق برصورتده ارباب حمیت طرفندن بیدریغ بیوریلان معاونت انسانیتکارانه بحق سزاوار شکراندر. بو بیچارکانك امدادینه شتاب ایتمکده مسارعت کوسترن حمیتپرور وطنداشلریمزه، بالجمله نسوان اسلامیه‌نامنه، قلبم بر لرزهٔ تأثر اولدیغی حالده عرض شکران ایتمکی وجیبهٔ وظائف شناسیدن عد ایلدم.

— ۱ —

حميت بر فضيلتدركه، علوى
ايدر اربابنى غايت مكرم.
او حسدر زبدهٔ لطف ومعالى
كه ابرازيله دل اولمقده خرم.
حميت عكس نور احمديدر؛
حميت صانكه ذوق سرمديدر.

— ۲ —

بزه محتاج اولان بيچاركانى
نصل ترك ايتملى كنج المده؟
مودتله مصابين زمانى
حمايتدر وظيفه، بويله دمده.
امان، اى اهل انصاف ومروت،
حميت وقتيدر، شمدى حميت!

— ۳ —

صبى آغلار، كريبان چاك مادر؛
اوكونلردن برى والدنهاندر ـ
نه‌در يارب، نه‌بو حال مكدر،
بو آفت كيم بلاى خانماندر؟ ـ
كلير كويا بويولده، خائفانه،
شو فرياد مؤثر كوش جانه.

— ٤ —

مؤثر يك، بو مدهش لوحه، يارب،
كه ايتمكده خيالاتم بديدار؛
يورك اولمقده شرحه، شرحه يارب!
كانجه خاطره اوحزن واكدار.
دكل، حيفا كه! خوليا، بر حقيقت؛
نه مدهش، آه! پك مدهش مصيبت!

— ٥ —

بزه حسب الحميه بر وظيفه
تعاوندر بو آفت ديدكانه؛
كلك، ارباب وجدان نظيفه،
اولنسون چاره ساز اسلاميانه؛
صحابت ايلك محزون عبادى
اولور زيرا شفاى صدره بادى!

— استانبول، ١٣١٣ —

وجدانه مراجعت [*]

بو كون الك زياده ذهنلری اشغال ايدن مسائل مهمه‌دن بری‌ده مجروحين عسكريه‌مزه معاونت مسئله‌سيدر. « ترجمان حقيقت » غزته‌سنك نسخ اخيره‌سنده منظورمز اولان مقالات نافعه ارباب حميته وظيفهٔ انسانيه‌سنی اخطاره وسيله اولديغی جهتله حقيقةً سزاوار تحسيندر بو دعوت حميتمندانه‌يه اجابت ايتميه‌جك هيچ بر صاحب وجدان تصور اولنه‌ماز. بز شو مملكتده آسوده ياشار ايكن محافظهٔ دولت وملت اوغورنده آتشه، دانهٔ دشمنه سينهٔ شجاعتنی عرض ايتمكده بولنان بهادران عثمانيه‌نك حالی كوز اوكنه كتيريليرسه يوركلر قان ايچنده قالمامق، كوزلر دموع تأثر دوكمه‌مك ممكن اولميور. شان غزا كبی بر نعمته مظهريتله

---

[*] عثمانلی ويونان محاربه‌سی اثناسنده ترجمان حقيقت غزته‌سنده نشر اولنمشدر.

میدان معرکه‌ده مجروح اولان شجعان عساکر عثمانیه‌نك معاونتنه شتاب ایتمك جداً مقدس بر وظیفه‌در. هر خصوصده مقتدای مبجلمز اولان شوکتلو پادشاه اقدس افندمز حضرتلرینك مجروحین عساکر شاهانه‌لرینك امر تداویسی ضمننده قرب همایونلرنده بر خسته‌خانه‌یه نقل اولنمه‌سی خصوصنه شرفسنوح ایدن ارادهٔ مکارم معتادهلری عجزهٔ بندکان ملوکانه‌لری اولان صبیانك بیله معصوم قلبلرینی متحسس شکران بی نهایه ایتاملك ممکنمیدر؟

چوجقلر متأثر اولور؛ یا قادینلر، فطرةً رقیق القلب اولان او مخلوقات ضعیفه، نه درجه تأثریاب ومعناً منسلب الحضور اولمق لازم کلیر؟ قلبمزه مراجعت ایتدکجه بالجمله نسوان مسلمینك بو حس وظیفه پروری ایله متحسس اولدیغنده تردد ایتمیورز.

بر غزته علاوه‌سی چیقیور، قپولری پارچه‌لیه‌جق بر شدت وسرعتله اشتراسی ایچون آدم قوشدیریورز؛ بر یکی خبر مسرت

ومفخرت اعلان اولنیور ، کمال خضوع ایله
اللریمزی یوزیمزه سوره‌رك «یارب، جنود
عثمانیه‌یی مظفریتده بردوام ایت» دعای واجب
الاداسیله ترطیب لسان ایده‌رك اعلان شادمانی
ایلیورز، کوکلارمزه بوحس شکران وحمدتی
القا ایلین، قلبلرده بو تسلیت معنویه‌یی ایجاب
ایدن، استراحت روحانیه‌یه باعث اولان،
عثمانلیلغك شان عدالت نشانی محافظه‌یه غیرت ایدن
اوشانلی جنکاورلریمزك امدادینه شتاب ایتمك،
اجراسنده برآن تجویز تراخی ایدلمیه‌جك بر
وظیفهٔ دینیه و وجدانیه‌در. دیکیش دیکمك
وظائف نسوانیه‌دن بریدر؛ او وظیفه بویله بر
مقصد خیره مصروف اولورسه اجراسنده
مسارعت وجیبهٔ انسانیه‌دندر. بوکون هرکس
وسع واقتداری نسبتنده، ابراز غیرت ومعاونتله
مکلف بولنیور. هنوز منظور دیدهٔ شکرانمز
اولدیغی وجهله بعض انسانیت پرور خانم
افندیلر طرفندن کرك نقداً، کرك اشیای عینیه
ارسالی صورتیله ، بوکا قدرتیاب اوله‌میانلردن

دخی یاره‌لیلره صارغی حاضرلامق ، دیکیش دیکمك صورتلریله ابراز حمیت اولنیور. او مجروح دینداشلریمزه معاونت خصوصنده اتفاق ایده‌لم. اساس موجودیت بشریت اولان تعاون وتناصر اثنای حربده دها زیاده شدتله رونمون اولمق لازم کلیر.

— استانبول، ۱۳۱۳ —

جریحه‌دار [*]

بالین اضطرابده برکنج، ناتوان ،
بکلر طبیبی وفقهٔ آلام جسم وجان؛
ویرمز جریحه مشینه امکان واقتدار ،
کندیسه آن عافیته ایلر انتظار ؛
تعجیل ایدر اعادهٔ اذواق صحتی،
برمژده‌در اوکنجه ورود نقاهتی ؛

[*] عثمانلی ویونان محاربه‌سی اثناسنده ثروت فنونده نشر اولنمشدر .

برشی ایچون ایدر طلب عافیت بوکون ،
زیرا قوای خمسه‌سی مصروف اوکا بتون ،
زیرا بنه شتاب ایده‌جك کلدیکی یره ،
غیرتله التحاق اوغیرتلی ارلره ؛
میدان حربه جان آتیور شانلی قهرمان ،
حیرتده بوشجاعته افکار مسلمان ،
تحسین بویله سطوته، تحسین غیرته،
بو شانلی نامه لایق اولان دین ودولته
عثمانلیلق مزیتی دللرده جایکیر ،
یك طرز ویك زبان بومسلکده کنج وپیر .
اشواق ایله کوکللری لرزان ایدر بو حال،
بو حس ایله تحسس ایدر هپ نساء، رجال ،
همشیره، زوجه، والده، دادر، پدر، صبی
ایلر بوکا مشارکت اولمازسه برغبی .
عسکر او شانلی پادشه ودولت اوغرینه
جان ویرمه‌ده وطن یولنه، ملت اوغرینه؛
دوشمزسه کرشهید، اولیور برجریحه‌دار؛
قورشونله اولمش، آه ، که مسلوب الاختیار !
یوقسه بنه هجوم ایده‌جك دشمنه او کنج ،
بیتاب اونی دوشورمسه اوجاع ودرد ورنج
یوزلرجه عسکر ایشته بوکون خسته، بی‌مجال؛
بو حالق دوشونمه‌مکه وارمی احتمال؟
ریزان حزن ودرد ایله کوزدن دموع تر ،
سیال آتشین کبی لاینقطع ایتر؛

برخسته‌خانه کوز اوکنه کلدیکی زمان
کوزده، کوکل‌ده درد ایله هپ آغلامقده قان.
مدهش دکلمی ایتمه تصور برعسکری ،
بالین اضطرابده بر شان پروری؟
ای مرحمتلی والده‌لر، ای مخدرات ،
ای کان رحم ورأفت وعصمت اولان بنات،
وجدان ایدر حمیته دعوت بوکون بزی
ابراز حب ماتمه دعوت بوکون بزی؛
مجروحلره کلك ایده‌لم هپ معاونت،
تهوین احتیاجنه بز صرف مقدرت!

— استانبول ٢٣ نیسان ٣١٣ —

بختيار

هنوز طقوز، اون ياشلرنده، آناطولى اهاـ
ليسنه مخصوص اولان رنك كشميريسى، مدور
چهرەسى، اكلى شقاقلرى، ايرى، سياه، پارلاق،
نور ذكا صاچان كوزل كوزلرى، اوفاراق و
بر آز ياصصيجه برونى وبو برونك آلتنده عادى
بر يمك بچاغيله آچيلمش كبى، او آلت بر خمير
پارچەسـنه باطيريلديغى زمان حاصل اولەجق
شكل و جسامتده اولان انجه دوداقلى كوچك
آغزى، كولديكى وقت بياض، قار كبى كورينن
ديشلرى ايله «بختيار» تسميه اولنان قيز كوزل
دكل، فقط غايت شيرين وسويملى برمخلوقدر.

بو ياشجغزنده هنوز بر ايكى قپو كورمش
اولان بو معصومه اخيراً بر مقـدار بدل ايله
والدەسى طرفندن برعائلەيه تسليم اولنمشـدر.
بختيار هيأت عموميەسى اعتباريله معيتندەبولنديغى
خانه صاحبەسنك پك خوشنه كيدر، هله وسى

نسبتنده ایفاسنه چالشدیغی کوچوجك خدمتلرده ابراز ایتدیکی آچیق کوزلولکی وحرکات عجولانه وفعالانه‌سی ایله آریجه نظر خشنودیسنی جلب ایلر.

بو چوجق هر ایشیتدیکنی آکلار، دیکرلرینه تبلیغ ایچون ویریلن هر امری حرفیا یرینه کتیریر؛ جن فکرلی، تیز رفتار، هر سؤاله مناسب جوابلر ویرر وجربزهٔ نطقیه‌سی برنده، حتی سننه نسبتله بر آز زیاده‌جه‌در؛ زمان زمان سوزلری شیطنتنی حکم ایتدیره‌جك درجه‌یه کلیر؛ فقط زمین کفتاره کوره حین استجوابده طاقیندیغی طور دل آشوب، چهرهٔ معصومانه‌سنده حاصل اولان بر احمرار لطیف ایله امتزاج ایدن ابتسام دلپذیر، هله او سویملی، مدور وبیوجك باشنی دوش یمیننه طوغری میل ایتدیرمسی وختام مخاطبه‌ده اوچشمان ذکافشانك کندینه مخصوص بر تأثیر دلنوازانه ایله سوزولیویرمسی بو مخلوق معصومی عادیلك مرتبه‌سندن بالاتر بر درجه‌ده بولندیرر؛ بو حاللرینه

دقت ایدنلر ایسه کندیسنه قارشی بر مجلوبیت
حس ایدرلر .

هر حرکتنی نظر دقتدن دور طوتمیان
خانمی، بویاشده هرقیز چوجغنده اولدیغی کبی،
بونک دخی سوسلنمکه پك زیاده مراقی اولدیغنی
حس ایلمشدی؛ بر کونجکز مشاغل یومیهٔ
متعادهسنی ترك ایله کندیسنی بختیارك دیکیشنه
حصر ایتدی. صباحلین بیچیلان کموشی جانفسدن،
اوموزلری واتکلری قیرمهلی، دیرسکلره قدر
آچیق وکنیش قوللو اثوابی ایله آچیق.مائی
« باتیست »دن اتکی وکوکسی « پلیسه »لی
« بروستهلا »سی آقشامه قدر دیکیلوب اکمال
اولندی. هر امورنده میال استعجال اولان
بوخانم برقاچ ساعتلر بلا فاصله دیکیش دیکمکدن
متحصل بر یورغونلغی آقشام اوزری اثوابك
نصل اولدیغنی تجربه ایچون بختیاری کیدیردیکی
صرهده، خانمك حضورنده بولندیغندن جریان
طبیعیسنه ترك ایدهمیهرك کتمه چالشدیغی
وفقط چهرهٔخندهنا کنك احرار بشوشانهسی،

هر زمانکندن زیاده تنور ایدن کوزلرینک پارلاقلغی ، او بیاض دیشلرینی میدانه چیقاران خندهٔ سا کتانه‌سی. حرکاتنده‌کی سرعت طفلانه، الحاصل هر حالنده نمایان اولان نشئهٔ معصومانه‌نک مشاهده‌سیله دفع ایتمش ، کوکلنجه تلافیٔ مافات ایلمشدی.

بر معصومك نشاط فوق‌العاده‌سنه سبب اولمق بر قلب رقیق ایچون نه بیوك موفقیت ، پامال الم اولمش بر بدبخت ایچون نه کوزل تسلیتدر .

بختیارك سیاه ، اوزرندن باغلی بوتینلری ، کموشی جانفس اثوابی، آچیق مائی کوکسلکی ، ینه‌اورنکده برقورده‌لا ایله، برقسمی شقاقلرندن طوپلانوب باغلانمش ومتباقیسی طاغنیق برحالده آرقه‌سنه صالیویرلمش اولان قیویرجیق سیاه صاچلرینی دوکوب اوچ کونده بیته‌جك ظن ایدرکن اثوابنك برکونده اکمال اولنمه‌سندن متحصل بر نشاط درونی ایله بشوشانه وفقط سا کتانه کزینمه‌سی یالکز خانم ایچون دکل

اطرافنده کیلرجه دخی باعث انشراح فوق العاده اولمشدی .

بدبخت برزوجـه وفقط مسعود بر والده اولان خانم بختیاره، باقدقجه الجـای ضرورتله وغائی بر قاچ غروش بدل مقابلنده کندیسنی ایدی اجانبه تودیع ایتمش بولنان، هیچ طانیمدیغی بیچاره والده‌سنه معناً ارجاع نظر ایلر، اولادندن آرزوسی، اختیاری ایله تباعد ایده‌جك بر والده تصور ایده‌مدیکی ایچون، جبر احتیاجی دوشو-نه‌رك ، قلبی بر حزن اولور ، کوزلری طولار وبو معصومه‌یه قارشی کوکلنده عمیق بر حس مرحمتله ، کندی اولاد شفقت نهادی حقنده روا کورمدیکی معاملاتك هیچ بریسنی بونك حقنـده دخی تجویز ایتمز ، تجویز ایتمز دکل ، اجراسنی خیالندن کچمز ؛ ومعیتنده بولنـانلره دخی دائما خوش طوتلمه‌سی ایچون اوامر قطعیه ویریردی .

بختیارك بر قباحتی واردی : هر ایشیتدیکنی تکرار ایدردی ؛ ناقللك کرچکـدن مذموم

برحركت اولديغی ایچون خانمی کندیسنی بو سیئه‌دن قورتارمق ایستر؛ فقط بو موفقیتی زماندن، جبر وشدتدن زیاده نصایح حکیمانه‌دن، حسن تربیه‌دن بکلر، حصولنی امید ایدر ایدی؛ و شدیلك چارهٔ یگانه اولمق اوزره کندیسنی هیچ برخصوصده استجواب ایتمه‌مکه قرار ویرمش ایدی. بو قباحتدن واز گچرسه بختیار نظرنده ایشته او زمان بتون بتون قیمتلنه‌جك وکندیسیده اخلاق بشره ایتدیکی شو ناچیز خدمتیله کسب محظوظیت ایده‌جکدر.

— استانبول، مارت ١٣١٣ —

عصبیت

آه، یازی! باق، سن بیله امدادمه کلمیورسك؛ سنی ده انسانلر ایجاد ایتدیکندن اولمالی که اثنای فلاکتده سن ده قلبی تسلیتدن استنکاف ایدییورسك؛ ساری بروفاسزلق! . . .

سینهٔ اضطراب آورمی تا خنجره مه قدر خنجقیریقلرله املا ایدن احتیاج بکا ممکن دکل مندفع اولمیور... کوزمدن بر قطره یاش دوکولسه کوکسمی تضییق ایدن بو کتلهٔ آرامسوز اضطراب بلکه بر آز قوهٔ مخربه سنی تخفیف ایله اوغرادیغم بو انقطاع تنفس دردندن آزاد ایدردی؛ فقط نه ممکن؟ صباحلره قدر بنی بالین استراحتدن محروم ایدن بو عصبیت مفرطه، سکون دینیلان او راحت باله حسرت براقان بو عذاب آرام برانداز، بنی اقامتکاهمده ادمان مشی وحرکته سوق ایدر بر قوهٔ مجبره ایمش کبی، بر آن یرمده براقمیور.

اویقو دینیلن او آرام جان آرتق بکا بسبتون وداع ایتدی؛ کوکسمده و آرقەمده ان بآن تشدد ایدن اوجاع مزعجه اضطراباتمه بر ضمیمهٔ الیمه اولدی. اوف! بو مضیق الم.. تنفس، تنفس، بر کرەجك تنفس ایدەبیلسەم، بوعذاب جکردر، قسماً اولسون، زائل اولەجق ظن ایدییورم.

هیهات!

نەلر، نەمعکوسیتلر.. متوالی، حدتمدار، غضب آور .... هر برینك ظهورنده قلبم بر تضییق آهنین آلتنده ازیلیر کبی اولیور؛ باشمی یومروقلرمله قیرمق سوداسنه دوشیورم؛ آرتق نەقدر مغلوب حدت، ناشکیب محرومیت اولدیغمی آکلاملی.. فقط چه سودا نه یاپسەم بیهوده؛ ینه معکوسیت غالب، بن مغلوب.

بن بو عذاب درون ایله کندیمی نه یاپایم؟ آرتق بکلەمکدن یورولدیغم مماتی تمنی‌یه بیله تنزل ایتمیورم؛ روح بر درجەیه قدر استیعاب عذاب ایدەبیلیر؛ او رتبهٔ غایەیه وصولنده ایسه مالوف

سکون اولور دیدیلر عجبا بنم بو حالمی نه ایله
تفسیر ایده‌جکلر؟
یازمق‌ده ممکن دکل...

— بیوك آطه، ٢٥ ایلول ١٣١٤ —

مادام ایله دوقتور بیننده.

— فرانسزجه‌دن —

دوقتور — عزیزم مادام، بنده‌کزی چاغرتمشسکز، راحتسزمیسکز؟
خسته — اوت، دوقتور، معده‌مدن ودیزلرمدن راحتسزم؛ بن‌که اون‌بش سنه مقدم او قدر ایی یول یورور ایدم، شمدی درحال نفس نفسه کلیورم! بوندن بشقه یمك یمیورم، ظن ایدرم‌که برخسته‌لق بسلیورم.
— ممکن دکل، اوقدرایی کورینیورسکزکه...
— داخلاً اریورم..... نیچون اولدیغنی

بیلیرمیسکز؟ چونکه یالکزم، چونکه اکلنجه‌دن محرومم.

— شفقتیله اکتفا ایده‌بیله‌جککز متأهل بر کریمه‌کز یوقمی؟

— آه، دوقتور! پارمغکزی یاره‌یه‌باصدیکز؛ اصل تأثرمك سببی کریمه‌مدر!

— صحیحمی؟

— اوت، براسکی دوست اولدیغکزایچون سزه سویلیه‌بیلیرم: قیزم برکافر نعمتدر؛ زوجیله یاشار، چوجقلرندن بشقه کیمسه‌یی کورمز؛ بکا کلنجه هیچ حسابه قاتیلمام. بیوك برداٸره‌سی اولدیغی ایچون، بر آرالق کندیسیله اقامته دعوت ایده‌رك، بکا باقاجغنی، اسنلیوب پسنلیه‌جکنی، امید ایتمشدم. لکن بو خاطرینه بیله کلمه‌دی. هفته‌ده آنجق ایکی دفعه بنی کورمکه چیقار، قوشارق کلیر؛ اونده‌کی وقوعاتی هیچ بکا حکایه ایتمز. نهایت کلام، بکا قارشی معامله‌سی انسانی نومید ایده‌جك درجه‌ده باردر.

— آکلاشلماز برحال. معتاداوزره انسان

محبتده اكديكنى بيچر ؛ كنديسنه قارشى ايى
بر والده دكلمى ايديكز؟

— البته ايى بر والده ايدم، وبونكله افتخار
ايدرم؛ تربيه‌سى ايچون لازمكلن مصرفى اختيار
ايتدم، هيچ برفداكارلقدن چكينمدم ديه‌بيليرم.
بتون حياتمى شفقتنه وقف ايده‌رك اصرار ايديشم
بويولده مكافات كورمك ايچون ايمش.....!

— حقيقةً پك كدرانكيز برحال. برچوجنى‌كه
سز كنديكز تربيه ايدوب ارضاع ايلمش
وبشيكنى صاللامشسكز ..... سود ويرديكز ،
دكلمى، مادام؟

— شى، بتون بتون دينه‌مز... صحتم پك
برنده دكل ايدى؛ بوندن بشقه زوجم كزمكى
چوق سوديكى ايچون اكثريا چيقار ايدك؛
بو جهتله ممكن اوله‌مازدى ؛ لكن چوجغى
بورغونياده اعلا بر سودننه نزدينه كوندرمش
ايدك ، سنه‌ده ايكى دفعه كيدر كنديسنى
كورر ايدك؛ بو صورتله ايى باقيلديغندن و هيچ
بر شيئى اكسيك اولمديغندن امين ايدك.

— سودن كسلديكى زمان نزديكزه آلديكزمى ؟

— خاير، هوادار يرده براقمق دها ايى اولەجغنى دوشوندك؛ ذاتاً يانمزده بولنمسى ايچون بركون پارسە كتيرسەك متماديا آغلاردى. هيچ اويله يادير غايان چوجق كورمدم. اينسانيلير شيمى؟ سودننەسنى بندن زيادەسور كورونوردى، «كنديسنه والدەك بنم.» دير ايدم‌ده هيچ تأثيرى اولمازدى .

— تحصيل وقتى كلديكى زمان البته كنديكز نظارت ايتديكز؛ بوده والدەلر ايچون زحمتسز بر خدمت دكلدر .

—خاير، همان ليلى برمكتبه ويرمكى ترجيح ايتدم؛ بو صورتلە كنديسى ايچون دها خيرلى اولەجغنى دوشونمش ايدم. ليلى مكتبده قيزلر نظارت آلتندەدرلر، كنديلرينه حسن حركت تعليم اولنور، پارسده ايسه اوهرج ومرج آرەسندە. . . . . آكلارسكز، دكلمى؟

— نه اولورسه اولسون، زواللى ياورو.

جق، عائله‌سی میاننده بولنمدیغی ایچون کندینی بر محرومیت ایچنده فرض ایلمشدر...

— او!... امانم سویلدیکم مکتب فوق العاده واجرتی پك زیاده ایدی. مأكولاته دخی پك دقت اولنیور ایدی؛ اول امرده بونکله مشغول اولمش، «مأكولات ایییدر؟» دیه سؤال ایتمشدم. تخمین ایدرسکزکه دنیاده هیچ بر شیئه مقابل چوجغك راحتسز اولمه‌سنه رضا کوسترمزدم؛ ذاتاً فضله اجرت ویره‌رك کندیسنه قینا قینا شرابی، بالق یاغی . . . نه بیله‌یم نه‌لر ایچیرتیر ایدم؟ تکرار ایدرمکه هیچ بر فداکارلقدن چکینمدم؛ بو کون کندیسی بونی تخطر ایتملیدی.

— اکثریا کورمکه کیدرمیدیکز افندم؟

— اوت، مکالمه اوطه‌سنده؛ اصلی پك قولای ایدی، مکتب پارسده بولندیغی ایچون هفته‌ده بر کره اورمانی طولاشمغه کیتدکجه کورر ایدم.. کیدوب کلمك ایچون بر ساعتدن زیاده وقت غائب ایتمزدم؛ فقط صکره

ژولی راهبه‌لر نزدینه کیتدیکی وقت....

— کندیسنی زیارتدن صرف نظرمی ایتدیکز؟

— خایر، اوده‌مك دکل. کیدوب کندیسنی یوقلامغی، «شوقولا» و«غاطو» کوتورمکی آرزو ایدردم؛ آنجق تنفس زمانلرندن بشقه چاغرتمق ممکن دکلدی؛ اوزمانده ایسه زواللی یاوروجق آرقداشلریله اوینایه‌جق یره بنم نزدمده قالدیغی ایچون متأثر اولوردی. اونك ایچون کندیسنی بویله برمحرومیته اجبار ایده‌جك درجه‌ده نفس پرستلك ایتمزدم.

— تشکر اولنورکه تعطیل زمانلری واردی.

— شبهه‌سز. او کونلرده ایسه کندیسنی بختیار ایده‌بیلمك ایچون اتعاب ذهن ایدر ایدم؛ اوطه خدمتجیسیله برابر جانباز سیرایتمکه کوندرر، آقشام طعام ایچون قایماقلی شوقولا کتیرتیر، کندیسنی بك خوش طوتان تیزه‌سی، «پاره‌ن»ی ویاخود چوجقلره مخصوص بالو

اولدیغی وقت احبـاب نزدینه کوندرر ایدم؛ سزی تأمین ایدرمکه شکایته حقی یوق ایدی.

— هانکی تاریخـده کندیسنی مکتبدن آلدیکز؟

— پك کنج، اون سکز یاشنده ایکن....

بو حالده بیله بزجه بر بیوك راحتسزلغی موجب اولدی؛ زیرا کندیسـنه بر اوطـه تخصیص ایتمك ایچـون سیغاره ایچمکه مخصوص اولانی فدا ایتمك لازم کلدی. لکن زوجم: «بو موقت بر صیقنتیدن عبارتدر، ژولی بزی قریباً ترك ایدر، یالکز کندیسنی یرلشدیرمکه، برایی زوج بولمغه چالیشه‌لم.» دیمشدی. آه! والده‌لر واردرکه بوندن قیملدانماز، چوجغنك استقبالنی دوشونمز؛ تأمین ایدرمکه بن بو صنفه داخل دکل ایدم؛ تخیل ایتدیکم دامادی بولمق ایچون بتون پاریسی طولاشدم. هرکسه بوندن بحث ایدردم، تکمیل افکار وخیالاتم اونکله مشغول ایدی. مع‌مافیه بوزحمتلرك مکافاتنی‌ده کوردم. هنوز مکتبدن

چيقالى اوچ آى اولمامش ايدى‌كه يد ازدواجنى طلب ايتديلر.

— او.... مهم مسئله! البته پك تلاش ايتديكز، متأذى اولديكز؛ طالب حقنده اجراى تحقيقات ايلديكز.

— اوكا لزوم يوق ايدى؛ بثون، ثروتى پارس جوارنده مالك اولديغى برخانه‌دن عبارت ايدى؛ يالكز املاك حجز ايدلمكه مخصوص اولان اداره‌يه مراجعت ايتمك كفايت ايتمشدى.

— لكن... بنده‌كز بشقه نقطهٔ نظردن سويليورم... مثلا اخلاقندن.. ذكاسندن بحث ايتمك استيورم..

— او!... بونلر پك نازك مسائلدندر. اولادينى آرزوى ذاتيسنى قبوله اجبار ايدن والده‌لردن دكلم. ژولى‌يه: «ايشته شو ذات يد ازدواجكه طالبدر. كنديسنى بكنديكمى؟ طوغروسنى سويله.» ديدم.

«بو وياخود برديكرى عندمده مساويدر، انجق امين اولملى‌يم‌كه بنى پيانويه دوامه اجبار

ایتمیه‌جکدر، «دیه جواب ویردی. بو مطالعه‌نك بزی نه‌قدر کولدیردیکنی تخمین ایدرسکز؛ فقط نتیجه بودرکه بوجواب اوزرینه قیزمك حسیاتی نه یولده اولدیغنه مطلع اولدم. بونك اوزرینه هرشی یولانده کیتدی؛ ایکی آی کچمه‌دن رسم ازدواج اجرا اولنمشدی.

— ایکی آی کچمه‌دنمی؟

— اوت برآز تعجیل ایدلدی. زیرا — البت خاطر یکزده‌در — موسمی‌ه‌ا کس‌له‌بن‌ه‌ده کچیرمك اوزره تموزك اون بشنده عزیمت ایده‌جك ایدم.

— او کوندن بو زمانه قدر بش سنه کچدیکنی دوشونورایسه‌م،... وقت‌نصل‌کچیورا هرنه اولورسه‌اولسون مادام، کریمه‌کز حرکتندن نادم اولمامشدر، ایشتدیکمه کوره پك بختیار ایمش.

— اوت، ایشته اونك ایچون بکا منتدار اولملیدر، دکلمی؟ فقط خایر، هیچ دکل! اوجه سویلدیکم کبی، دوقتور، بوچوجغك یاپدیغی

کفران نعمتك بر نمونه‌سیدر؛ کندیسنه قارشی ایتدیکم فداکارلقلره مقابل، بنی یالکزلق ایچنده ترك ایدییور، نزدینه آلوب شو اختیارلق زماننده محافظه ایده‌جك ، اکلندیره‌جك، مضطرب بولندیغم زمانلر تسلیه ایده‌رك ، قلبنی تماميله بکا آچوب شفقتنه مستغرق ایده‌جك، الحاصل بر ایی قیز نصل اولورسه او یولده حرکت ایلیه‌جك یره بنی بر کوشه‌ده یاپ یالکز یاشامغه مجبور ایلیور.

— انسان کندیسی بر ایی والده اولوبده هر درلو افکار و خیالاتی ، حیاتی چوجغنه حصر ایدنجه . . .

— آه ، اوت اویله دکلمی ، دوقتور ؟

— مادام ، تماماً سزکله هم فکرم .

آلبرلادورقا

مكتوب [*]

— آلمانجه‌دن —

عزیزه‌م ، سوكیلی محبه‌م ،

دوچار اولدیغم حیرانیدن بر آز كندمی طوپلار طوپلاماز قلبمك حسیاتنه تبعیتله سكا شو سطرلری یازییورم.

بو كون رؤیا كوردم، ظن ایلیورم؛ هنوز بر ساعت اولدی كه ، او كنج ، كوزل قادین نامكی یاد ایله طرفكدن سلام كتیره‌رك اقامتكاهمده عرض وجود ایتدی.

عزیزه‌م، همان حسیاتمه اعتماد ایلیورم، و بو سببله نه قدر جدی و نه درجه قلبی بر صورتله بختیار اولدیغمی تعریف ایده‌مم . آه ، انسان ایچون آرزوسنه خدمت ایده‌بیلمك نه قدر مشكلدر .

عجب نیچون نوع بشر دائما بویله دفعی

---

[*] هنوز اون سكز یاشنده بر نونهال عصمتك محصول قریحه‌سیدر كه احتوا ایتدیكی افكار حكمیه ، حسیات رقیقه ، مطالعات جدیه سببیله ترجمه‌سی مناسب كورولدی .

مشکل موانعه هدف اولان آرزولره دوشیور.

فقط بو سؤاللر نه‌دن؟ مادام که الی الابد جوابسز قالاجقلر؟

بر بیچاره، معینسز. بی‌اقتدار مخلوق: ایشته انسان اودر... اوت، بو حقیقت نیجه بر چوق زمانلردن بری معلوم ایدی؛ فقط بوکون اونی یکیدن، پك جدی برصورتله حس ایلدم.

او سویملی مادام، لطافتیله شهرت شعار اولان وطنکده، یاز موسمنك حظوظاتی رفاقتکده امرار ایتمك اوزره، سنك نامکه، دعوت ایتدیکی زمان قلبم نه قدر مسرتله چارپدی. فقط مسرورانه «ایشته نزدکه شتاب ایدییورم، سوکیلم!» دییه‌جك یرده اوزوالّی عضوی یکیدن وقف سکونت ایده‌بیلمك ایچون خیلی زحمتلر چکدم. شدتله آرزو ایتدیکمز شیلره موفقیت نه قدر مشکلدر.

صبر... صبر... تحمل!... ایشته حیات انسانی بوندن عبارتدر. بیچاره قلبمی

تحريك ايدن حسيانك نه يولده اولديغنی سن نفسكجه حس ايليورميسك ؟

بو كبی الفاظ و شكايته احتياجی نه‌دن ايلری كلديكنی آكلايورميسك ؟ بر شاعر «آرزوسی شديد اولانك اضطرابی ده شديد اولور» ديمش.

مع مافيه بن ينه اميدمی غائب ايتميورم ؛ زيرا، عزيزه‌م، سنی وقلباً نهايت درجه‌ده تعزيز ايتديكم اقرباك ايله سوكيلی چوجقلرکی صارمق سعادتی بلكه نصيبك برلطفنه وابسته‌در.. انسان اميدسز ياشارمی ؟

كنج مادام بنی اوقدر متأثر و متعجب بر حالده بولدی كه مسافرمك نامنی بيله صورمغی اونوتمش اولديغمی آنجق عزيمتندن صكره درخاطر ايده‌بيلدم ؛ اميد ايدرم كه بو سببدن طولانی بنی معامله بيلمه‌مزلكله اتهام ايتميه‌رك عفو ايدر .

مروّتكار محبه‌م، پك محتمل دكل ايسه‌ده، جناب حق مساعده ايتسه‌ده نزدكه

کله بیلسه‌م ؛ آه ، نه اولور ؟ بو آرزو قرین حقیقت اولسه !.... بو کون سوکیلی پدرکك یوم تولدیدر ، شفقله برابر اویانوب کندیسنه حسیات محبتکارانه‌می بومسافهٔ بعیده‌دن ارسال و کمال مخالصتله دوام عمر و عافیتنه دعالر ایتدم ، جناب حق درکاه عزتنده قبول ایلسون .

دهناً نه قدر فوق‌العاده بر محبت وحرمتله سکا و سوکیلی عائله‌که متقارب اولدیغمزی تخمین ایده‌مزسك ؛ آه ، نه ایچون یکدیکریمزدن بو قدر اوزاق بولنیورز ، عزیزم ؟ . . بنی بو صوك اثر شفقتکه نه قدر مسعود و بختیار ایتدیککه دائر ، مساعده ایتده ، تکراراً تشکرارت فوق‌العاده‌می تقدیم ایده‌یم . آنجق ، شو بر یوزنده هر شیده اولدیغی کبی ، بو مسرت ده بر حزن ایله توأمدی .

عزیزم ، سوکیلی محبه‌م ، بر کوچك تصوری محتوی بولنان الصوك مکتوبمی آلوب آلمادیغکی سوآل ایتمك استرم ؛ چونکه بونی

سلامکی کتیرندن صورمغه جسارت ایده‌مه‌مش ایدم . بو کونلرده بر قاچ سطرلق عنـایتنامه امید ایده‌بیلیرمی‌یم ؟ دریغ لطف ایتمه .

عافیتده اول ؛ سنی صمدانیت الهیه‌یه تودیع ایلر و محبت جدیده‌می عرض ایدرم ؛ سوکیلی اقرباکك دست مکارم‌پیوستنی تلثیم ایله سنك کبی یاورولریکی‌ده اوپه‌رك و داع ایلرم .

ژه‌نی قایزه‌ر

«مانون له‌سقو» دن

«مانون له‌سقو» حکایه‌سنده شوالیه ده‌غریبویه قارشی محبه‌سی مانون خیانت ایتـدکدن صکره تکراراً وقوعبولان بر ملاقاتده بینلرنده کچن مباحثه‌نك ترجمه‌سیدر : [*]

آه ، یلان یره یمینلر ایدن بی وفا مانون !

---

[*] پك ایی تخطر ایده‌میور ایسه‌م ده « مانون‌له‌سقو » حکایه‌سنك لسانمزه ترجمه اولندیغنی ایشیتدم ، ظن ایلیورم ؛ اویله ایسه دخی بیلمیه‌رك شو مکتوبی ترجمهٔ نقل ایتمش بولندیغم جهتله ، سنه‌لردن بری آتیلمش بولندیغی کوشهٔ نسیانده بسبتون متروك قالمه‌سنی آرزو ایتدیکم ایچون نشرنده بر بأس کورمدم.

شكايته هانكی جهتدن باشلیه یم؟ سزی رنككز اوچوق وغایت رعشه‌دار برحالده کوریبورم؛ والك اوفاق بر تأثیركزله الآن اوقدر متحسس اولیورم كه ستملرمله یك زیاده دلکیر اتمکدن قورقیورم. لکن مانون سزه سویلیورم؛ بکا اتدیككز خیانتك آجیسیله یورکم دلیك دلیکدر. اونلر، اویله ضربه‌لردركه مماتنه قرار قطعی ویرلمه‌مش بر عاشقه اورولماز.

ایشته اوچنجی دفعه‌در، مانون!... انی صایدیغمدن امینم؛ زیرا بونلرك اونودلمسی ممکن دکلدر؛ شو ساعتده شقیندن هانکیسنی اختیار ایده‌جككز حقنده مطالعه سزکدر. چونکه بنم مکدر یورکم بو درجه ظلم آور بر حالك دوامنه بوندن صکره طاقت کتیره‌مز؛ حس ایدییورم كه مغلوب الم واضطراب اولان قلبم پاره‌لنمکه یاقلاشمش برحالده‌در. آرتق طاقتم قالمادی (بر صندالیه اوزرینه اوطوره‌رق) آیاقده طورمغه و تکلم اتمکه کوج حال ایله مقتدر اولیورم.»

دیدم.

بونلره هیچ بر جواب ویرمدی. لکن او-

طوردیغملک عقیبنده دیز اوستنه چوکه‌رك وباشنی

بنم دیزلرمك اوزرینه طیایه‌رق چهره‌سنی

اللرمله قاپادی. بر قاچ ثانیه ظرفنده اللریمی

کوز یاشلریله ایصلاتمقده اولدیغنی حس ایتدم.

آمان یاربی، بنی رعشه‌دار ایدن او نصل

بر قوت ایدی. آه ایلیه‌رك دیدمکه:

«مانون، مانون! ممانعه سبب اولدقدن

صکره حقمده ایثار سرشك ایتمکز بك کچدر.

کوستردیککز کدری جداً حس ایتمیورسکز.

شبهه‌سزدرکه اضطرابکزك اغلبی قارشیکزده

بولنمشدر. چونکه دائما اذواقکزی سکته‌دار

ایلمش ایدی.

کوزلریکزی آچیکز، کیم اولدیغمی کوریکز:

کندیسنه خیانت ایدیلن، بر صورت ظالمانه‌ده

یرك اولنان بر بدبخت ایچون بوقدراشك شفقت

دوکلمز.»

وضعیتنی دکشدیرمیه‌رك اللریمی اوپمکده

ایدی.

ینه دیدم‌که : « ثباتسز مانون ، کافر نعمت وجدانسز قیز! مواعید وپیمانکز نره‌ده‌قالدی؟ بیك کره ثباتسز وظالم محبه! دها بوکون صحتنه تأمینات وبردیککك عشقی نه یاپدك ؟

ای عـدالت حق ، وجودی وارلغکی بر صورت مقدسه‌ده اثبات ایدن بر بی وفا سنکله بویله‌می استهزا ایدیور؟ دیمك که تأمینات کاذبه مکافات کوربیور ؛ ثبـات وصداقتـه مقابل نومیدی وفلاکت کوریلیور . »

بو سـوزلر اویله بر تفکر الیم ایله تعقیب اولندیلرکه بلا اختیار کوزلرمدن بر قاچ دامله یاش آقدی . مانون صـدامك اهتزازندن آکلایه‌رق نهایت سکوتی کندیسی اخلال ایلدی ودیدی‌که :

« سزی بوقدر دلکیر و مضطرب ایتمك ایچون پك مجرم اولمقلغم کرکدر . فقط قباحت ایدیورم ، ظن ایتمش و ایتمك فکرنده بولنمش ایسه‌م جناب حق بنی قهر ایتسون ! »

بو سوز بکا اوقدر معناسز وجملی کورندی‌که

برحرکت حدت کوسترمکدن کندیمی منع ایده‌میوب شوسوزلری سویلدم :

« نه مدهش مدارا! خائن ونابکار اولدیغکی هر زمانکندن دها ای کوریورم . لکن بوکونکه آرتق دنائت اخلاقکی آکلادم ، (سوزمده دوام ایله قیام ایده‌رك) الوداع ، آلچق مخلوق! بعد ازین سنك ایله اوفاق برمناسبتده بولنمقدن ایسه بیك کره‌لر اولمکی ترجیح ایدم . اکر سنی نیم نکاحم ایله تطییب ایدر ایسه‌م جناب یزدان بکا مجازات ایلسون . شمدیکی سودیکك ایله اقامت ایت ! اونی سو ، بندن نفرت ایله ! ناموسدن وحسیات حسنه‌دن فارغ اول! بن‌ده کولرم : عندمده هپسی مساویدر . »

بوشدت افاده‌مدن اوقدر قورقمش ایدی‌که ترك ایتدیکم صندالیه‌نك یاننده دیز چوکمش اولدیغی حالده تنفسه جسارت ایده‌میه‌رك تترك برحالده بکا باقیوردی . باشمی چویروب ، کوزلریمی کندیسنه عطف ایده‌رك قپویه طوغری برقاچ خطوه دها ایلریلدم . فقط

اونده‌کی کوزللکه مقابل بوندن زیاده مقاومت ایده‌بیلمك آنجق حسیات انسانیه‌یی بتون بتون غائب ایتمکله حاصل اوله‌بیلیردی؛ اویله برقوت وحشیه‌یه مالکیتدن ایسه اوقدر بعید ایدم که وهلةً تبدیل وضعیتله یوزیمی چویردم، دها طوغروسی بلا ملاحظه نزدینه شتاب ایده‌رك کندیسنی قوللرمك آره‌سنه آلدم. واقع اولان حدتمدن طولانی استرحام عفو ایتدم؛ خشونت ایتدیکمی، وکندیسی کبی بردختر ملاحتکستر طرفندن سوولمك سعادتنه لایق اولمدیغمی اعتراف ایلدم.

اونی اوطورتوب بو دفعه کندم زانو بزمین اوله‌رق بنی بوحالده استماع ایلمسنی استرحام ایتدم. مطیع وعشقی صوك درجه‌ده اولان برعاشقك تصور ایده بیله‌جکی الك احترامکارانه والك مشفقانه خاطره‌لری اعتذارم صره‌سنده برقاچ کلمه ایله افشا ایلدم. حقمده برکرم وعنایت اولمق اوزره بنی عفوایتدیکنی سویلتمك ایسته‌دم.

قوللرینی بوینمه طولایوب بکا کوسترمش

اولدیغی آلام و اکداری اونوتدیرمق ایچون اصل کندیسـنك بنم لطفمه احتیاجی اولدیغی و قباحتسزلکنی اثبات ایتمك اوزره تفوه ایدەجکی سوزلری فهم ایتمش اولدیغمدن بالطبع قورقمغه باشلادیغنی سویلدی .

او دقیقەدە دیدم کە: «نەمی؟ آه، قطعا! سزدن معصومیتکزی اثباتە دلیل اولەجق سوزلر بکلەمم ؛ حرکاتکزك کافەسـنی تسلیم ایدرم . افعالکزدن طولایی سزی مسؤل طوتمق صلاحیتنە مالك دکلم . پك مسعود، پك بختیارم ، اکر عزیزەم مانون حقمدەکی شفقت قلبیەسنی ادامە ایلرسە — آنی و نصیبی ملاحظە ایتمەرك شـو یولدە دوام ایتدم: — « لکن، هرشیئە مقتدر مانون ، سز کە بنم سـعادت وفلاکتمە آرزوکز وجهلە باعث اولمقدەسکز ، سزی بو نشـانۀ ندامت و تملقملە منبسـط ایتدکدن صکرە محن ومشـاقمدن دخی بحث ایتمك مأذونیتنی حائز اولەجقمی یم ؟ بوکون نە اولمقلغم لازم کلدیکنی

سزدن او کره نه بیلیرمی یم؟ بوقسه بوکیجه یی رقیبمله
کچیره رك مؤبداً مماتمه می حکم ایده جکسکز؟ »

آبه پره وو

پرنسس راتاجی نك مکتوبلرندن برقسمنك ترجمه سیدر :

طونه بونجه اوزانان قورسو نام محل
پشته نك اك معتبر بر سیرانکاهیدر. موسم صیفده
آقشام اوزری کوندوزك شدتلی حرارتی کسب
اعتدال ایدوبده ، سما شرق جهتندن کول
رنکنه میال بر لون پیدا ایتمکه، آفتاب
مغرب کزین ، جوانب دهشت نمونی ،
عظمت وسکونیله موقعك محافظه سنه مأمورکبی
کورینن بودا طاغلری آرقه سنده تدریج ایله
اختفا ایده رك شعاعات واپسینی پنبه بولوطلر
آره سنده امحا ایلمکه باشلادیغی زمان برازدحام

فوق العاده ، تنفس ایچون، اومحل روح افزایه شتاب ایدر .

حقلی اولەرق دینلمشـدر که : قورسو نا متناهی تبدلات ارائه ایدن ، غایت واسـع بر دیوانخانه‌یه مشابهدر. بالجمله نوع رجال یکدیگرینی طـانیور ظن اولنـور . اللر بر حس اخوتله صیقیلیر؛ مصاحباته قویولورلر؛ نازکانه سلاملر تعاطی ایدیلیر؛ ال اشارتلری، تبسملر، مشاهده اولنور . اوراده یالکز کزینن اشـخاص نادراً کوریلیر؛ ایشیدیلن چوجق جیویلتیلری، سودننه ودادی سـسلری، مصاحبات متمادیه‌دن متحصل شماتت، طونه کمیجیلرینك ترنم ایتدیکی نشئه‌لی شرقی صدالری آره‌سنده ممالك جنوبیه کورو- لتیلرینه التحاق ایدن مجارقزلرینك تازه، مدید، مهتز خنده‌لری قلبه بر نشئهٔ اخری بخش ایلر...

یازموسمنك لطیف آقشـاملرنده انسـان او شـفاف صولر بوینجه اوزانوب کیدن بیوك نهرك کنارنده قورسو ده کزینـدیکی زمان

یاشـادیغندن طولایی قلبنده بر مسرت جدیه حس ایدر .

قسم دیکر

بو کون مجارسـتان عالم ادبیاتنده شعله پاش اولان بر اسم واردرکه اوده «یوقای»ك نام شهرت انسامیدر .

اکثر کندی کندیمه «یوقای» ك بو شهرت فوق العاده‌سی که، همان امثالی نامسبوق بردرجه‌ده مجارستان کبی ممالك سائره‌ده دخی شایعدر ، نه‌کبی برسره مستنددر؟ اهالی هرزمان بردهانك تقدیر ماهیتنه مقتدر اوله‌مدیغندن آثارینـك قیمت جدیه‌سی بیله بوسری ایضاح ایده‌مز.» دیه صورار ایدم . حقیقت بودرکه «یوقای» مجـار روحی نه دیمك ایسـه ، آثارنده اونی بالجمـله معانیسیله اظهار ایدییور ؛ زیرا شمدی‌یه قدر هیـچ کمسـنه‌نك موفق اوله‌مدیغی درجه‌ده بر مسرت جدیه وبراسـقامت قلبیه ایله اهالیسنك حیاتنی تصویر ایتمشدر. چونکه خلقت حسنه‌ـ

سنك ماهيت علويه سنى تقدير ايدن ملتك هر درلو آمالى و باجمله افكارى كنديسنده تجمع ايلمشدر .

« شعر قومپر » نام اثرى جداً مكملدر . نشئه لى ، ساده و عميق اولان بو حكايه نويسك آثارى شمدى يه هنوز ايكى سلسله يى حيران ايتمشدر. ايشته بو سببه مبنيدركه ايكى سنه مقدم ١٨٩٤ كانون ثانيسنده ، عالم تحريره دخولنك اللنجى سنه دوريه سى مناسبتيله نامنه اجرا اولنان شنلكلرده عموماً ملت حرمت ومحبتنى ابرازه شتاب ايله نامى دنيانك هر طرفنده دور ايتمش بولنان محرر محترمنك شرفنه احداث اولنان سور وسرور اثناسنده بتون مملكت خلقى متحداً اظهار شادمانى ايلمشدى؛ ودينه بيليركه هيچ بر وقت، هيچ بر شهرده، بر شاعره قارشى بو درجه آثار مودت وپرستش ابراز اولنمامشدر.

كبار وصغار هر صنف اهاليدن تقديم اولنان هدايا جدى بر ثروت تشكيل ايلمشدر.

آلتون قابلی جسیم کتابلر اهدا اولنمشدرکه درونلرنده بولنان کندی رسمیله حکایه‌لرنده‌کی اشخاصك تصاویری و آثارینك باشلیجه لوحه‌لرینی مصور اولان ظریف «مینیاتور»لرك اطرافلری مجوهرات ایله مزیندر. بو قیمتدار کتابلرك جلدلری زمرد، یاقوت، انجی و «سافیر» کبی احجار ذی‌قیم ایله تزیین ایدلمشدر. مجموعی جدی بر «غولقوند» خزینه‌سی تشکیل ایدر.

نهایت بو هدایای اکال و بو مسرت فوق‌العاده‌نك شان وشرفنی مجارستان تاریخنده مؤبد قیلمق ایچون بر عطیهٔ ملیه اولمق اوزره مذهب بر تپسی اوزرنده یوز بیك «فلورن»لك بر مبلغ کتیرلمشدر. مبلغ مزبور آثار داهیانه‌سنك مزین بر صورتده طبعی ایچون ترتیب اولنان اعانه دفترینك ثمره‌سی ایدی. بو آثار میاننده اك صکره کیلردن اولان «صاری کل» نام اثری هنوز یکرمی لسانه ترجمه اولنمشدر.

بو مناسبتله اجرا اولنان عمومی شنلکلر ایسه خیال وخاطره صیغمار شیلر دکل ایدی.

مع مافيه بو قدر تجبل اولنان آثاره خطا سزدر، دينه‌مز؛ اونده طبيعت انسانيه فوق العاده كوزل اوله‌رق تصوير اولنمشدر؛ «موريس بوقاى» ندرتی حسبيله مقارن حقيقت عد ايدبله‌مين، بالجمله فضائل علويه و محسنات جديه‌نك كرچكدن طبع بشرده مركوز اولسه اونلری يارى الوهيت درجه‌سنه ترفيع ايتمسی لازم كله‌جكنی حساب ايتميه‌رك آثارنده‌كی اشخاص وقايعی كندی خيالنده ايجاد ايتمشدر.

غير قابل تقليد اولان شاعر و منقد شهير «پول‌جی‌اولد» بر كون «بوقاى»دن بحث ايدركن «مكمل رومانلر يازمادى؛ جمله‌سنده بعض نقصان بولنور. آنجق قلمه آلديغی آثارك هر بابی بر لطافت مطلقه تشكيل ايدر.» ديمشدر.

«بوقاى»ی برنجی دفعه اوله‌رق كورديكم زمان قلبم اوزرنده غير قابل فراموش بر تأثير حاصل ايتمشدی، مؤخراً كنديسنی دها ايی طانيدقجه او تأثير كسب اشتداد ايلدی.

قامت لوندانه‌سی، ملاحت فوق العاده‌سی، غایت طبیعی اولان ساده اوضاعی و فقط بر صورت عجیبه‌ده، مدقق، مؤثر، متفکر کورینن کوزلری که تأثیرینه مقاومت کوچدر، اطوار جوانمردانه‌سی و آهنکدار صداسیله «یوقای» کوزمه بر مخلوق خارق العاده اوله‌رق معنویتلری استقامت وجدیه‌دن عبارت اولان او ازمنهٔ سالفه فیلوسوفلری کبی کوروندی.

موفقیات ادبیه‌سنك اللنجی سنهٔ دوریه‌سی مراسمی ایکی سنه مقدم مجارستانده اجرا اولدیغی حالده کندیسی هنوز اللی یاشنی اکمال ایتمه‌مش کبی کورینیور. شوصوك کونلرده تکرار ملاقات ایتدیکمز زمان: «نصل اولابیلیر؟» سؤال صافدلانه‌سنی ایراددن کندمی آلامه‌دم.

بو ملاحظاتده بولندیغم اثناده ایدی‌که، صوك بهاره مخصوص اولان صولغون بر شعاع شمس ایکی قاتلی پنجره آره‌لرندن نفوذ ایده‌رك طونوق، چیزکیسز، دائما کنج و آتشین اوله‌رق احتوا ایتدیکی تفکرات شعله‌پاشنك تأثیریله

ضیادار اولان ناصیه‌سنده تتره‌مسیله او جبههٔ پرتونثار رجاله مخصوص اولان بر صباحت غیورانه ایله تنور ایلدی.

بکا مملکتندن بحث ایلیوردی. متانتك تحدید ایتدیکی برتأثرله صداسی اهتزاز ایدییور ایدی. اونی محاط اولان بالجمله اشیا بر شعر وعلویت بی‌نهایه شکلنی آلیوردی.

بو طرفلرده هر زمانکی عادتمه تطبیقاً، جسیم ساقسونیادن معمول اولان «شومینه» ده زیاده‌جه آتش یاقدیرمش ایدم، یالکز سالونمك طونه‌یه ناظر اولان اوچ پنجره‌سی موسم نیسان ایمش کبی آفتاب ایله منور اولدیغی جهتله دائره‌نك معتدل بولنان حرارتنه نسیم روح افزانك التحاق ایتمه‌سنه مساعده ایلمشدم.

صباحلین نامه کوندرلمش اولان چیچك دمتلری اورته‌لغی بر رایحهٔ لطیفه ایله تعطیر ایلیور، سماده تراکم ایتمش بولنان یوزلرجه مارطی سورولری کاه پنجره‌لره چارپه‌رق، کاه ایسه ضیای شمسی قطع ایلیه‌رك نوهوسانه

بر صورتله طیران ایدییوردی .

«یوقای» ایسه شعر وطراوتدن مرکب اولان بو موقعده، پیش نظرمزده‌کی اومنظرهٔ علویه‌یه مقابل — مینی مینی، سسسز طالغه‌جقلریله پارلایان طونه نهرینك، او موقع وسیعك نورانیتله شعشعه‌بار اولدیغی بر زمانده، قارشی جهتده ده «بودا»نك، هر آقشام، ماوراسنده بر عظمت کلکون ایله غروب ایدن کونشی اخفا ایلین، او مخوف وخوابیده طوران عظمتلی طاغلری پیشکاهنده — الوهیته متقارب بر صورتده تعالی ایتمش ظن اولنیور ایدی.

آنجق کندیسنی خانه‌مه قبول ایتمکله قناعت حاصل ایده‌مدم؛ بنم شدتله آرزو ایتدیکم شی ادیی اودرجه تماسنی ایشتدیکم کندی اقامتکاهنده کورمك ایدی. بو آرزویی یرینه کتیرمکه چالشمقده نه‌قدر اصابت ایتمشم.

او ادیب معظمی زیارتم بنم کبی یکنم «قاپیته‌ن لوسیه‌ن»ایچون‌ده خاطرات لطیفهٔ سیا-

حكمزك اك باشليجه‌لرندن عد اوله‌جق درجه‌ده موجب محظوظيت فوق‌العاده اولدی.

«بوقای» ك اقامت ايتديكی محل جسيم بر خانه درونده واسع بر دائره‌دركه درت عدد بيوك سالونلری ويا تعبير آخرله كتبخانه‌لری فوق‌العاده بر منظره عرض ايتمه‌مكله برابر دائره‌نك مفروشاتی ميانده كليشی كوزل وضع ايدلمش بولنان بر چوق هدايای مليه وطنيه‌سيله جدی بر هندستان پرنسی ثروتی حفظ ايلمكده‌در.

«بوقای» دنيانك هر طرفندن مثلی كوروله‌دك هديه‌لر آلمشدر، فقط اويله هدايا كه آنجق ايتاليا عبادتخانه‌لرنده حضرت مريمه وقف اولنور. بو عطايای تشكيل ايدن كتابلره قيمت تقدير ايتمك ممكن دكلدر: كيمينك جلدی صوم آلتون، بعضيلرينككی ايسه ذی قيمت مجوهرات ايله تزيين اولنمشدر.

ظريف جاملی دولابلری آلتون وكموشدن مصنوع هر جسامتده وهر شكلده بر چوق

معمولات نفیسه‌یی محتویدر ؛ یوزلرجه تفه داللرندن اعمال اولنمش تاجلر نظر دقتی جلب ایدر . شاعرك هر دورهٔ حیاتنده‌کی تصاویریله نام حرمت انسانی طاشیه‌ق شرفنه مظهر اولمش اولان او کوزل «روزا لابوردالدی»نك رسمی مشاهده اولنور . جسیم بر چکمه درونده دخی بری برینك اوزرینه ییغلمش اولدیغی حالده «بوقای» ویاخود آثار برکزیده‌سنك مقتدر صنعتکاران حاضره‌یه احساس ایتدیکی تأثیراله ترسیم اولنمش لوحه‌لر موضوعدر .

«بوقای»ك حیاتی نه‌لطیف، نه مسعود ونه شانلی برحیاتدر . اودرجه صاحبهٔ حسن اخلاق بر رفیقه‌یه مالکیتدن طولانی بو ادیب ایکی جهتله مغبوط ایدی . هر دقیقه، بشریت عالمنك فوقنده بر طاقم حسیات ایله متحرك بولندقلری حالده یکدیکری ایچون یاشایان بو ایکی داهی، بو ایکی قلب علوینك ماهیتلری تصور اولنسون ، محبتلری «ستاندال»ك تعبیری وجهله رصانتلریله

ابدیت ایله تبلر ایدن نوعدن ایدی. «یوقای»ك محبتی «آلفی‌ه‌ری»نککنه مشابهدرکه: صاحبنه بر طاقم الفاظ مؤثره وجانسپارانه الهام ایدن بوحس مزاره قدر کندیسنی تعقیب ایلمشدر.

کرچه «روزالابوروفالدی» شاعرك اقامتکاهنی ترك ایله برعالم‌دیکره رحلت ایتدیسه‌ده کندیسنه بسبتون ترك حیات ایتمشدر، دینه‌مز؛ زیرا او ادیب رفیقهٔ فانیه‌سنی «زوجه‌مك مدفنی جوارنده» نام اثر اخیرنده برالهام دبندارانه وشاعرانه ایله یکیدن عالم حیاته اعاده ایلمشدر.

یازیخانه‌مك زینتی اولان بو مکمل اثرکه برشفقت جدیده‌نمونه‌سیدر، فوق العاده سوداویلکی حسبیله «به‌ترارق»ك شوفریادنامه‌سنی مخطردر؛

«هیچ بروقت سزی سومکدن اوصانمدم، حیاتم مدتجه محبتکزده ثبات ایده‌جکم؛ مع مافیه عزرائیل بنی بوردردن خلاصه دعوت ایتدکجه انین وانکساردن کندمی آلامدیغم ایچون نفسمه نفرین خوان اولمقده‌یم....

شو قابلیت شاعرانه‌مك شرف وشان ایله

تعقیب اولندیغنی ایضاح ایچون نامکز ناممله اتحاد ایده‌جك اولسه ایدی غبطه بخش اولمغه لایق اولان بو جسم نزارمی بر سنك سفیدآلتنده اخفا ایتمك البته قولای اولوردی.

هرحالده اعتقاد عاشقانه‌سی نزدکزده معلوم اولان شو قلب برکون مظهر التفاتکز اولورسه نه بیوك بر مسعودیتله فرمانکزه انقیاد ایده‌جکدر .

فقط شدت ظالمانه‌کز زائل اولمیوب‌ده بیکانه‌لککز ممانمی بیله ایجاب ایتسه ینه روح وعشقم دوچار زوال اولمیه‌جقدر.»

المده برلغات کتابی اولدیغی حالده «یوقای»ك نشائدنی اوقویوب آکلامغه، دها طوغروسی معناسنی استخراجه چالیشیورم؛ تمامیله تفرس ایده‌مدیکم زمانلرده ایسه معندانه توقفله سطر آره‌لرینی تتبع ایده‌رك اثرده‌کی تصاویر لطیفه‌نك معاونتیله ادیبك بالجمله افکار تابناکنی آکلامه‌دقجه لچوب کیتمیورم. بو مطالعه لسانك صعوبتی مناسبتیله بنم ایچون پك زحمتلی اولمقله برابر

بو آنه قدر کوکلجه اوقدر حظوظات فوق‌العاده‌یی موجب اولمشدرکه هیچ بر کونمی برقاج صحیفه اولسون تتبع ایتمه‌دن امرار ایلیه‌مم. زیرا شاعرك آلهة العشره قارشی اولان سوداسی آنجق شو سوزلر ایله تعریف اولنه‌بیلیر: «دائمی بر وجد روحانی‌که مرور زماندن بی خبردر». «پول بورژه»نك بر یرده ذکر ایتدیکی «قالابرا»نك صافدلانه وشاعرانه اولان شو آتیده‌کی ترنمنه مماثل بر محبت:

«جهنم قپوسی اوکنده کوردیکم بر پیر سالخورده معشوقه‌فانیه‌سی ایچون الآن آغلامقده ایدی کندیسنه دیدم‌که: «زوللی. متین اول، زیرا کدر دینیلن شی تدریجاً زائل اولور.» — آه، معشوقه‌سنی غائب ایدن بر بیچاره ایچون جهنم عذابلری رؤیا کبی اهمیتسزدر؛ اونی میتاً غائب ایتمك‌ده اوقدر مؤثر دکلدر؛ زیرا، اوت، کدر تدریجاً زائل اولور؛ لکن، آه، بر حیات اوله‌رق غائب ایدن هر کون شدتنی آرتدیرمقده اولان بر عذاب نیران ایچنده یانار....»

مجارستانده بو حکایه‌نویس وادیب معظمك شرفنه اعلان شادمانی ایدلدیکی زمان « رووو-دوریان » غزته‌سی شو سوزلری حقلی اوله‌رق یازمشدی:

« موریس یوقای » کائناتك هر طرفنده مشهور بر مجاردر ؛ دنیانك بالجمله ممالکنده معروفدر. هر کس کندیسنه حیران اولور وشو کرهٔ ارض اوزرنده تسخیر ایتدیکی میلیونلرجه قارئی واردر. ملهمی اولان مجار دهاسنك ذهنلرده استقرارینی تأمین ایتمش وملتك مدافع مقتدری اولمشدر. الوان کوناکون عرض ایدن اقتدارینه قارشی هر کس وقف استغراق ونشئه‌سیله ذوقیاب اولور ، مقالات نافعه‌سنك اهمیتی پك زیاده‌در ؛ تصویر ایتدیکی بهادرلرك قدرت علویه وطبیعت فوق‌العاده‌سنه مفتون اولنور ؛ اهالی کندیسنه بر محرر مقتدر بین‌الملل وبر شاعر حسیات عمومیه وخیالات ابدیهٔ انسانیه اولمق اوزره تعظیم ایدر . الحاصل تقدیر وتبجیل ایدلمش وشان وشرفی بر دوس

غزته‌سنك تعبیری وجهله ، بشریتك فوقنده اوله‌رق تصور اولنمشدرکه بو درجه‌سی مدت حیاتنده هیچ بر شاعره نصیب اولمامشدر ، مثلا «قور غنوف» حقنده، قضیه بر عکسدر . پترسبورغ مجلس بلدیسی اعضاسندن بعضیلرینك بو شاعرك نامنی بیله ایشیتمه‌مش بولندقلری حین وفاتنده جنازه آلاینده بولنوب بولنمیه‌جقلری کندیلرندن سؤال اولنمسیله تبین ایتمشدر.

هر نه قدر کرك آثاری وکرك مسلك سیاسیسی حقنده باشلیجه براثر قلمه آلمق نیتنده ایسه‌مده بو عالی مجاره قارشی عرض تعظیماتده تأخر ایتمك ایسته‌مدیکم ایچون مسارعةً شو سوزلری تسطیر ایلدم .

ماری له تیجیادو روت

سر قبرنده

اوت، انسان دوشونورسه‌كه چكوب چكوب،
آه! كيم بيلير؟ بلكه اللى آلتمش سنه مدتجه
اضطرابات متواليه‌ايله زده‌لنوب خراب اولدقدن
صوكره بر هيچستان فنايه كيده‌جك، وارلغندن
نشان اوله‌رق اجزاى خاكندن باشقه هيچ برشى
براقيه‌جق؛ برمدت كنديسنى سونلرك اطرا-
فنده‌كى بوشلغى بالكز آلام تحسريله املا ايده‌جك؛
او وجود غائب ايسه او فريادلره، اوشكايتلره
بيكانه، دائما بيكانه قاله‌جق، او قدركه اسعاف
اولنميان استدعالر كبى اوجانخراش استمدادلر،
انين مضطربانه‌لر ياواش يواش سيركلنمكله،
قوتنى غائب ايتمكه باشلايه‌جق، كيزلى بركدردن،
قلبى بر يأسدن عبارت قاله‌جق!..

آه، او خيال ساكت!... بو ايلك بايرامده،
اونسز كچيرديكم بو ايلك بايرامده شان معصو-
مانه‌سى، حلاوت ملكانه‌سيله كوزلرم اوكنده

نه حزین بر صورتده تجلی ایدییور! بو صباح اونکله تهنیته بدل سر قبرنده اساله دموع تحسره محکومیت!.. آمان یاربی، نه تحملسوز عجز...

بورادن عودتده بوندن مزعج، بوندن زیاده طاقت برانداز برحاله تحمل قیدنده بولنمقده بردرد دیگر. اوت، سر قبرنده جریان اشکمه مانع یوق؛ ایشته دویه دویه، او خیال حزین وکریزاننه باقه باقه آغلیورم. فقط بنی بوراده براقانلر، آه ای خیال حزین مادرم! سکا دها زیاده یاقلاشمق ایچون کلدیکم بو خاك مقدسدن آییرارق ینه اوجمیتك آره‌سنه اعاده ایده‌جکلر. اوراده ایسه، بنم انین مأیوسانه‌می آرتق کیمسه دیکله‌مك ایسته‌مز. آرتق کیمسه‌نك کوز یاشلرمی کورمکه تحملی قالمامشدر؛ هر کس ایجابات بشریه‌یه تبعیت ایتمك ایستر، کدردن چکینیر، نشوه‌یه انجذاب ایدر؛ بونلری کندمدن قاچیرمامق، بتون بتون یالکز قالمامق ایچون سنك کبی سندن قالان کدری‌ده قلبمك اك درین نقطه‌سنه دفن ایتمکه مجبور

بولنیورم . . نه مزعج مجبوریت ! اوت، بنم اجزای متفرقه‌مدن اولان اوچ وجود معزز بو حالمدن شکایت ایتمز ، بلکه بندن قاچماز؛ فقط اونلری‌ده بو حزنه تشریك ایتمه‌مکه بنی وظیفه‌م، محبتم، جدیتم اجبار ایدییور . . . نه مدهش تضاد !

یاربی نه‌در بو تضاد دائمی ؟ وجه حزینمده کورولن بر آن ابتسامك اونلر ایچون بادیٔ انشراح اولدیغنی کوردیکم حالده اوهنوز مظالم متوالیه، توارد اضطراباتایله قارارمامش بولنان دیدار معصومیته او کدر نشانلرینك الك اول بندن سرایتنه نصل رضا کوستره‌بیلیرم؟ کندیمی بر آجیقلی مضحکه‌یه مجبور عد ایدیشم طبیعی دکلمیدر؟.. آجیقلی مضحکه!.. ایشته هر حالمز بوجمله کبی مشبوع تضاد شو مغز عاجزك حل ایده‌جکی بر معما دکل، فقط او قدر صیق مصادفم ، هدف نظرم اولیورکه دوشونمکده مضطر قالیورم؛ اونی نفرت ایدیلن بر دشمن،

استعاذه اولنان بر خائن، بر حیله‌کار کبی دوشونیوردم..

تخالف حسیات! ایشته بر تضاد دها.. فقط سویملی، مونس، نوشین، تماس روحه تعلق ایدن بو تضاد جداً محبوب، قیمتلی؛ فقط اولکندن آز حیله‌کار دکل؛ بوکا حیله‌کاردن زیاده خوداندیش، قیصقانج تعبیرلری دها موافق؛ زیرا کندیسندن باشقه برحس مستقلك حکمران اولمه‌سنه قائل دکل. او، انحصار؛ استغراق مطلق طرفداری؛ فقط تسلیتکار... آه! ذاتاً اوده اولماسه ادامهٔ حیات ممکن اولورمی؟

— واپورده، ۱۲ شباط ۱۳۱۳ —

والده‌مك كتابۀ قبری

شوراده مدفون اولان عثمان پاشانك حرمی، نگارك والده‌سیدر. حقنده رحمت آلهیه‌یی نیاز ایله زائردن روحی ایچون فاتحه تمنی ایدرم.

زائر، شو سنك قبره نگاه ایتدیكك زمان،
پیشگده بر كتاب المدر اولان عیان:

تام یكرمی ییل اسیر ایدی مدهش برعلته،
زیرنده خوابه طالمش اولان جسم بی‌روان؛

مدفون اونده زوجه‌لرك اك وفالیسی،
برمادر شفیقه وهمراز ومهربان؛

قیمتلیسیدی دخترو زوجك او والده؛
اونسز رفیقی زار، كریمه‌یسه كریه خوان!

مائله شمدی هپ سر قبرنده بكلیور،
موقوف كریه شو ایكی قاب المم نشان؛

طورمقده منکسر سرو پاینده دائما،
اولمشلر، آه! مرقدینه صانکه پاسبان .

حیفا که آه وناله‌مزه ویرمیور جواب ،
ایتدی او شمدی رحمت رحمنه اقتران !
— روم ایلی حصاری، ٢٨ آغستوس ١٣١٣ —

والده‌م

بوکون وجود نه‌دندر، یارین نه‌دن یوقلق؟
حیاته باعث اولان بونفس نه‌در عجبا ؟
بونی دوشونمه‌ده جائز دکل دینیر چوقلق ،
قباحت اولماسه‌ده آکلاشلماز امر خدا .

عمر، معین اولان بو زمان اشکنجه ،
دوام ایتدیکی مدتجه آرتیور آلام،
مخوف خاطره‌در ایشته بو فکر بنجه؛
تعلقاتدن الک اول ایتمکه اتمام،

اولان بو مدتی کیمدر عجب - دیرم - محکوم؟
بو فکر دهشت ایله لرزه‌دار حزن وهراس،

دیکر دوچشمی بر سنك قبره بن مغموم ،
اك اول ایسترم اکال ایتمکی انفاس .

❀

نه‌در بوکون شو بنم چکدیکم عذاب فراق ؟
مزاره شمدی تحسرله کریه ناکم بن
مزار! پیش نظاره‌مده او سیه طوپراق ؛
خیال وفکرمی اشغال ایدن بتون مدفن ؛

❀

مزار، موقع مادر، نه فکر دهشتناك!
مزار، ساکن وساکت، حقیقت دهاش
شو بر آووج کبیکه سنده فکر استهلاك؛
نه‌دندر، آه! ای خاك زار سینه خراش؟

❀

مزار، جانمی آتشلره ایدن القا
مزار، اولدی بنم شمدی مطمح نظرم ؛
مزار، والده‌می ایلین بوکون اخفا ،
نیچون بنی سکا ایصال ایتمیور قدرم ؟

❀

حیات دوشدی نظردن بتون هیهات!
نه سود اولور بودوام عذاب مبرمدن؟
سرور وذوق ایله قیمتلنیر دوام حیات ،
بو درد هجر ایله برفرقی یوق جهنمدن .

❀

مقامکی کیم ایدر والده‌م سنك اشغال؟
سنك کبی بنی بوقدر جهانده برسوه‌جك

بونی تخطر ایدنجه تحمل امر محال ؛
ضیاعکه، بنی کیملر حمایت ایلیه‌جك ؟

*

اوت، نظام طبیعت ایدر بونی ایجاب ،
که سن کیدوبده بن آرقه‌کدن اشکبار اوله‌یم؛
فقط نه چاره بنی موتك ایلیور بی تاب،
بو دردە، آنه‌جکم، نرده تسلیت بوله‌یم ؟

*

حیات مدتی اینجه‌مدم سنی صانیرم ،
حیات مدتی اینجه‌مدك بنی اصلا ؛
نصل بو حالی دوشوندکجه حاله قاتلانیرم ؟
قوپار کوکلده بویاد ایله شمدی واویلا .

*

کوجنمه، آنه‌جکم، کریه‌م ایتمسون تعذیب،
کیدن برادرمه سنده بویله آغلاردك ؛
اونك فراق دکلمی سنی ایدن تخریب ؟
کورن شاشاردی سکا، آه! اویله آغلاردك .

*

دیمك‌که ابتدی نوارث بوکون بکا شیون ،
دم اخیره قدر آه وواه ایدر کیدرم ؛
سنکیچون آغلایه‌رق بنده شمدی قبردن
سلام روحك ایچون فاتحه نیاز ایدرم .

— روم‌ایلی حصاری، ۱۹ آغستوس ۱۳۱۳ —

پدرم

عدم سنكده‌می ایتدی مقامكی اشغال ؟
عدم دیارینه كیتدكمی، سودیكم پدرم ؟
پیكده بنده بو دفعه شتاب ایدر كیدرم
صانیردم؛ آه، سن ایتدكده عمركی اكمال
ینه بن آغلایه‌رق قالدم ایشته حیرتده ،
بو خاك زار اوزرنده ، بودار محنتده .

⁂

دوچشم رحمكه معطوف ایدی بو دیده‌لرم
وفات مادری تعقیب ایدن شو كونلرده ،
حضور وراحتكه منحصردی هر اثرم،
امل یكانه ایدی بو دل مكدرده
سنك دوام حیاتك ، حصول مسعدتك،
سنك حظوظك ایله ابتسام وعافیتك .

⁂

دریغ! هپ هدراولدی بتون دوشونجه‌لرم؛
هوایه كیتدی بنم دائمی مداواتم ،
بو كون خرابیٔ قلبمله قالدی درد سرم ؛
سنكله سونیوردی بتون خیالاتم .
دلمده شمدی بنم بر تسلیٔ مبهم
اون آیده عمرمی وقف ایتدیكم سكاهردم.

بيلير ايدم كه يقيندن شفيق مادرمی
تأثركله ايدرسك عجالةً تعقيب ؛
بو فكر اخافه ايله قلب كريه مصدرمی
ايدردی دمبدم انديشناك جور نصيب ؛
قاووشدك ايشته او جسم عزيزه سن اما
بنم نصيبمده كريه قالدی ، وا حيفا !

...

براهل سيف وقلم، صاحب مزيت ايدك؛
رحيم ايدك، متواضع، خلوق ودانشور ،
بديهه جوی طبيعت، پر استقامت ايدك ،
دلير ، اهل وقوف وشجيع بر عسكر •
براهل سيفه نه لازمسه سنده واردی بتون،
ايدك او سلك جليله غرام ايله دوشكون.

علوم ، خلقت عاويه كه ضميمه ايدی ،
غزا مهابت جبهه كده لمعه پاش ضيا ؛
جهانده راهبرك شيمۀ كريمه ايدی ؛
اوفكر حكمت وعرفان، اوطبع مستثنا ،
ايدردی ذاتكی دائم عوامدن تفريق ؛
بتون سنی طانيانلر ايدر بونی تصديق•

صحيح ، بوقسه ده بر بشقه قيمت وهنرم ،
كريمه ك اولمق ايله بن فلكده مفتخرم ،

سنك كبي ياشامق، اولمك، آه، پك د يلرم:
ره حقيقته چونكه حريص ومنحصرم،
اوشانلى نامكه لايق پك استرم اولمق،
او حسن حال ايله بنده اوموقعى بولمق.

معلمم، پدرم، حامئ وفاكارم،
سنك ضياعكه صبر ايتمك آه، پك مشكل!
متانتك بكامى منتقل؟ دل زارم
تحسركله بيتركن بو ماتم هائل
بيتيرميور بنى، حيفا معمرم حالا:
مزارك ايلمك اوزره دموع ايله اسقا!

— بيوك آطه، ١٤ حزيران سنه ١٣١٤ —

پدرمك كتابهٔ قبری

مكتب حربیهٔ شاهانه معلمیننده مرحوم عثمان پاشانی بورایه دفن ایتدیلر. كریمه‌سی نكار روح پدر ایچون زائردن فاتحه نیاز ایدر .

تاریخ وفاتی: ١٧ مایس ، ١٣١٤
ناموس مجسمدی شومدفنده یاتان ذات،
عسكردی، معلم ایدی، مفتون كمالات.
باشدن باشه برراه فضیلت ایدی عمری ؛
ماهیتی حكمتله، صداقتله مبالات.
میال عدالت ایدی، مجلوب نفایس؛
افعال ایله بوخصلتنی ایلدی اثبات.
مائمزده بردختری بیچاره براقدی
بو عمره وداع ایتدیكی كون یأس ایله هیهات !
كیمدن كیمه قلبمده اولور طاقت شكوا؟
قانون طبیعت اولیور موجب آفات.
یادك، پدرم، دلده سنك یارهٔ مدهش،
تا مونه قدر یوق بوكا امكان مداوات.
باقدقجه شو دریایه ایثر اشك حزینم ،
پیشمده دونر، آه، او دهشتلی خیالات .
— ٢ مایس ١٣١٥ —

والدیم

یازمق احتیاجی . . . اوت، بونی حس ایلیورم.. اوده امدادمه کلمزسه بیلمم بو کیجه نه یاپارم؟ بتون کون او آرامکاه ابدیکزده، آیاقلریکز اوجنده دوکدیکم سرشك الم تخفیف اضطرابه کفایت ایده‌مدیکنی حالا شو دقیقه‌ده تقطر ایتمکله اعلان ایدییور.

کیدوب کیدوبده سر قبریکزه تکرار رجعت ایتمك صورتیله روحم ارواح مقدسه‌کزه تعلق ایدوب قالدیغی او اوان ماتمده عجبا کریمهٔ فلاکت دیده‌کزك نصل بر یأس خرد سوز ایله متأثر، درد فراقکزله نه‌درجه دلخون اولدیغنی حس ایتدیکزمی؟

عذاب حسرتی والده‌مکزکندن دها یکی اولان باباجغم! کچن سنه بوزمان سنکله برلکده اونك، او ایکیمزکده قیمتلیسی آننه جکمك سر قبرینه کیتدیکمز زمان اوکا دها چابوق

قاووشمق ایچون بندن آیریلمغی تمنی ایلمشدك؛
بن ایسه اوکریهٔ مأیوسانه آره‌سنده، بکا
آجیمه‌دن بویله بر آرزونك یانه قلبکك نصل
راضی اولدیغنی، ایکیکزك حسرتی بنی نه حاله
کتیره‌جکنی نیچون دوشونمه‌دیککی
سؤال ایتمشدم. نور وجه اصیلك جوهر
سرشك ایله برابه‌دار اولدیغی حانده سنی‌ده او
سودیکم، سودیکم ایچون اوراده دفین خاك اولمق
ایستدیکم نقطه‌ده، رفیقهٔ فانیه‌کك تا یاننده خاکه
تودیع ایتمه‌مزی توصیه‌دن صکره بنه اوکا
توجهله «للهه امانت اول!» دییوب یورو-
مشدك. آه! باباجغم، بونلر خاطرکده‌می؟ عجبا
تجننمی ایدییورم........؟

ایشته‌شمدی سن قرب مادرده یاتیورسك،
بن‌ده نقلت جسمه تاب آور اوله‌میان زانوی
رعشه‌دارم اوزرنده ارواحکزه فاتحه خوان
اوله‌رق آغلیورم... آغلیورم... هر طرف
ساکن، مزاریکز قدر ساکت.. نه بر قایق کچیور،
نه بر واپور شهاته‌سی ایشیدیلیور، صانکه بوغازده

آمد شد ایدن وسائط نقلیه، بر مدت ایچون، بنده‌کی یأس عمیقه حرمة تعطیل اشتغال ایتمش؛ طبیعت خنچقیریقلرمی دیکلیور...

❀

ایشته شمدی سزی، اوسودیکم ساحلده‌کی آرامگاه ابدیکزی ترك ایله وحدتکه حزینه قاپاندم؛ بتون خاطراتم سزکله مشحون.. اوشام غریبانه، اوغروب، بومناظرك جمله‌سی تأثراتمی تشدید ایدییور.

اوف! بو قارشیدن کلن موسیقی سسی. بو کمان یورکمی پیرتیور، کویا قلبم بتون تارلمدن متشکل ایمش کبی هر برینی آیری آیری قوپاریور؛ دکلمی، آننه‌جکم؟ سن کمانی آلات موسیقیه‌نك هپسنه ترجیح ایدردك؟

خاطرکده‌می، باباجغم؟ سن بکا ایکی پیانو تعلیم ایتدیردیکك زمان کندی کندیمه مشق ایتدیکم صره‌ده بر هفوس نوطه یاپسه‌م برایکی مردیون اینمك زحمتنی اختیار ایده‌رك تا یانمه کلیرده اونی اخطار ایدردك. هر شیدن زیاده موسیقی‌یی

سوردك ؛ خستە اولدیغك کونلردە بکا کاملاً «نورما» اوپراسنی چالدیردك ؛ زمان عافیتکدە ایسە کندی آثار عرفانك اولان پارچەلری چالدیغم کیجەلر بکا «کینار» ایلە رفاقت ایلردك......

بتون بوالواح بوکیجە ینە کوزلرم اوکندە جانلاندی. سن نردەسك؟ والدەم نردە؟ بن نردە قالدم؟ نیچون قالدم؟ هیهات تکثیر تقصیرات ایچون........

بر کون بنم دە چوجقلرم سرقبرمە کلەجك، اونلردە بنم ایچون آغلایەجق بن الله ذوالجلالدن شونی تمنی ایدرمکە بتون حیاتدە بن سزك ایچون نە دوشوندم، نە حس ایتدمسە اونلرکدە قلبندە بکا دائر اویلە حسیات بولنسون؛ رحمت الهیەدن صکرە بو بنم ایچون کافیدر.

— نشان طاشی، ١٩ تشرین ثانی ٣١٤ —

تأسف عظيم

بو كون قلبمى لبريز الم، كوزلرمى خون آلود غم وشو سطرلرى سياهرنك ماتم ايدن ضياع ابدى قلب حساسم ايچون پك مدهشدر. حياتنك هنوز دورۀ بهارنده بولنان، سرور پاشا مرحومك كوچك كريمه‌سى عزيز خانم نجى حيران فضائلى ايتمش بر نادرۀ عصمت ايدى. شان اصالتيله متناسب بر صورتده نفسنده بر طاقم خصائص عاليه جمع ايلمشدى كه بو حاللرينه كسب وقوف ايله كنديسنه منجذب اولمامق هيچ برقلب صاحبى ايچون ممكن اوله‌ماز ايدى. ملتفت، متواضع، رقيق القلب، كريم الطبع ايدى؛ بو مزيات معنويه‌سنه منضم اولان حسن وجمالى، دورۀ شبابى بتون كنديسنى طانييانلرجه غير قابل نسيان بر ضياع مؤبد اولديغنى اخطاره بشقه برر سبب مؤسفدر. عزيز خانم مرحومه بوقدر تمييز ايدلمه‌سه، بودرجه

سویلمه‌سه، بوقدر تجبل اولنمسه ایدی، احتمالکه بو صورتله ارتحالی کوکللری بو درجه داغدار الم، بزی بو مرتبه واله حزن و ماتم ایتمزدی. اوت، واله حزن و ماتم، دیرم؛ زیرا مرحومهٔ محترمه‌نك تاریخ وفاتندن بری اون کونی متجاوز بر زمان کچمش ایکن ضیاءنك قلبمده آچدیغی جریحهٔ مدهشه، یادینه حصر ایلدیکم الم تأثراتمی ترجمان حسیاتم اولان شو عاجز سرشك قلمه تودیع ایتمکلکمه امکان براقمادی. هیهات! ترجمان حسیات دیدیکم بو خامهٔ بی‌قدرت بوتهاجم حسیاتی تصویره قدرتیاب اوله‌بیلیرمی؟

عزیز خانم جسم نزاکت کستری، قلب رقت پروری، طبع علویت آوریله اونازك، نرمین، ظریف بهار چیچکلرینه بکزرایدی‌که ابرنیسان ایله نشو ونما بولور. فقط تأثیر نسیم شام غریبان ایله زده‌لنیر، صولار. خراب اولور؛ ایشته او جسم نازنین موسم بهارده یتیشوبده شدت کرمایه تاب‌آور اوله‌میه‌رق پژمرده وپریشان اولان شکوفهٔ نرمین کبی دوچار

زوال اولدی . محترم عائلهٔ المدیدهسنه وظیفهٔ
تعزیتی ادا ایتمك اوزره ماتمخانهلرینه کیتدیکم
کون اورادن چیقارکن کوکلم طیشاری کیتمش
ظن ایتدیکم اوملکه سلام براقمق ایستیوردی.
آه، حیاتمك بالجمله وقایع مدهشهسنده اولدیغی
کبی بو خبر ماتم اثری آلدیغم زمان ده قلبم
ولهندن بر درلو صحتنه قائل اولمق ایستهمدی،
عزیز ایله مقبر آرهسنی پك اوزاق بولیور
ایدی. او مهتز، لطیف و مؤثر اولان صدای
روح افزاسنك یادی سامعهمه طنین انداز
اولدقجه اوصوت حزینك شمدی ایشیدیلمز
اولدیغنه، ممکن دکل، ایناتمق ایستهمیور، او بکا
« اکر یالکز نامله خطاب ایتمز ایسهك جواب
ویرمیهجکم .» دیین لسان شفقت بیانك آرتق
ساکت ومنجمد بر حالده بولندیغنه اعتقاد
ایدهمیوردی...! آه، مدهش حقیقت! او وجود
نازنینی نهیاپدك؟ اونی سونلری نهحاله کتیردك؟

اوت، عزیز او اوضاع ملکانهسی، اوطور
دیندارانهسیله بو خاکدان سفلی‌یه دکل، بر عالم

دیکر علوی‌یه لایق کبی کورونیوردی، فقط بو دورهٔ بهارنده راهرو عدم اولمسی خاطرلره کله‌بیلیرمیدی؟ حیاتك کندیسنه چهرهٔ متبسم کوستره‌جکی بر زمانده، موت اوجسم لطیفه یاقشدیریلیرمیدی؟

قدر، نصل او وجودی قییوب خراب ایتدك؟
اجل، نه‌تیز او پری‌یی آلوب‌ده سن کیتدك؛
فراش نرمه بدل، آه! او جسم پرشفقت
سیاه خاکه سریلدی؛ نه‌غملی برهجرت!
بو انقلابه هزار آه ایله ایدوب حیرت
آثار عزیزی تحسرله بن بکا ایدرم،
حیاتدن‌ده، قدردن‌ده اشتکا ایدرم.

حیاتدن نه‌قدر آز ایمش نصیبی مکر؛
نیچون، نه‌دن بو شبابتده، آه، اولدی هدر؟
معمر اولمسی الزمدی برهضیاه [*]سی ایچون،
زواللی والده‌سی، خواهرك صفاسی ایچون،
شباب‌خنده‌وری، نیر ذکاسی ایچون؛
او زهره‌یه یاقیشان عمر مسرتدی،
او کل دهانه سزاخندهٔ شطارتدی.

دریغ! سوندیمی شمدی اونیر عرفان؟
سیاه خاکه‌می قلب اولدی اول ندیمهٔ جان؟

[*] نام مخدوم.

[illegible]
[illegible]
مفکرەم آلاماز بویله حکمتی، حاشا!
[illegible]
[illegible]

اینانماسەمدە، اینانسەمدە، آه ! [illegible]
لسانم ایتەدە آه تحسری تهزیز ...
آلشدیرر [illegible] کذاوش ایلر
[illegible]
[illegible]
اونوتمام، آه، محبەم سنی آنار کیدرم؛
[illegible]

— ١١ [illegible] ١٣٢٢ —

کتابهٔ سنك مزار

تخطرکله کوکلمز غریب ونالاندر .
بتون سنی طانیانلر بوکون پریشاندر .
[illegible]
بو حال وحکمته شمدی شباب کریاندر .
[illegible]
عمیق یأس ایله الآن خراب ونالاندر .

سنك اوزلك اى نور، آليشمق امر محال؛
كوكل بو حالتى ياد ايتمه‌دن هراساندر.
عزيزا! موقتك اولدى حزان؛ لكن، بن ده
بزم ده موقتمز حسرتكله نيراندر.

— ١٥ شباط ١٣١٤ —

مقبوله لمعان

تخميناً بوندن اون بش، اون آلتى سنه مقدم ايدى، بر كون «والده‌دن ابدى مفارقت» سرنامه‌سى و «مقبوله لمعان» امضاسيله بر مقاله كوردم. بو مقاله نشر اولنديغى بيلمم. اثر منظورم اولان خط دست ايدى؛ ايشته مقبوله لمعان نام مبجله قارشى كوكلمده‌كى حس تعظيم او كون طوغمشدر؛ بونى او نادرهٔ عصمته ده سويلمشدم.

بتون بهار ثمره‌دارنى سر بالين اضطراب اوله‌رق اصرار ايدن او خارقهٔ خلقتك نام

جليلنى اوكوندكمدن — ديه بيلرم — پك چوق زمان كچمدى ايدى كه صحت قيمتدارينك منحرف بولنديغنى ده صميمى، اما جداً صميمى بر حس كدرله ايشيتدم؛ حقيقت حيات بونده ده نمايان اولدى : بر حس مسرته بدل بر تأسف شديد احضار ايدى .

سنه‌لر بو صورتله كچدى. آره صره بر اثر معنيدار حيون انتهاجمى تنويرايدر، قلبمى غيرت جنسيت، افتخار نسويتله موقوف اختلاج ايلر، مقبوله لمعانه غياباً عرض تعظيم ايتديرر ايدى.

وقتا كه خانملره مخصوص غزته ساحهٔ انتشاره چيقدى ، اونام ناميده اكثريتله كورولدكه ، استفادهٔ نسوانه خدمت ايتمكه باشلادى ؛ ديه بيليرم كه بو جريدهٔ اسبوعيه‌نك اك بيوك موفقيتى او آثار قيمتدارى احتوا ايلديكيدر .

شائبهٔ تقليددن مبرا بولنان او نزاهت اسلوب ، فكر حكمت ، حس ديندارانه ، نشانهٔ عصمت ، بر قادين قلمنه خاص اولان

بتون او ظرافتلر ، لطافتلر او فکر سلیمك ، او قلب نجیبك شعائر فطریه‌سندن ایدی .

محبانم میاننده بو شاعرهٔ ذی قدرت ایله همبزم الفت اولانلر بنی طانیمق ایچون شدید بر آرزوسی اولدیغنی هر زمان سویلرلر ایدی . بر کون « شو منحوس یتاغی ترك ایتمك ممکن اولسه زیارتنه کیده‌جکم . » دیدیکنی تبلیغ ایتدیلر . بو سوز، بو جمله بنی پریشان ایتدی؛ درحال استفسار خاطر ادیبانه‌سنه شتاب ایتدم.

شمدی بر لرزهٔ تأثر اولدیغم حالده پیش چشمانمده طوران اولوحه الی الابد خاطره‌مده پایدار اوله‌جقدر.

او ادیبهٔ کمالپرورك خوابکاه عصمتنه کیردیکم زمان ــ آه ! او سنه‌لردنبری کندیسی ایچون خوابکاه دکل ، بلکه بر جای اضطراب اولمشدی ــ او نازنینی فراش المنده، بنی قبول ایچون حرکته مهیا ، بر وضع بهترین ایچنده کوردم . ملکلرك کوزللکندن نشان ویرر بر ابتسام روحپرور ایله منور بولنان دیدار

عصمتی شو دقیقه‌ده کوزلرم اوکنده بولنه‌رق
نی آغلاتیور....

سنه‌لردنبری زیربار ثقلنده خراب اولدیغی اوداء ملعنتك آثار شدیدیله کسب شفافیت ایتمش اولان دوست زرپواصفرینی بکاطوغرو اوزاندیغی زمان، بو نقش سواد دلپذیریله چوقدنبری حیران فضائلی ایدن قلمك مدیر ذی قدرتی اولان ایدیٔ شفقتی آشنائیٔ روح کبی برحس حار وقدیم ایله صیقدم.

نگاه متعددیله روحمی اوقشایان اوبیوك، حزین، سیاه کوزلرك اعماق روحنده هنوز تأثیر دلنوازینی حس ایلیورم..

معنا بر خارقهٔ خلقت اولان مقبوله لمان خانم افندی، ماده‌ده بر حسن باکمال ایدی. اکثر کندی کندیمه صورارذم: خسته‌لقك خراب ایتمك ایسته‌دیکی او نادرهٔ فطرت عجبا حیات اسایشنده قالسه نه اولمق لازم کله‌جك ایدی! بن سویلك بو قدر مؤثر برجمال رقیقی دها کورمدم دیه‌بیلیرم.

مادیتم بر ذکای خارق العاده ایله لمعان ایدن
او چشملر [illegible] تکلمات مشحون [illegible]
اولدیجه معنویتم بسبتون او مجموعهٔ لطافته
انجذاب ایدییور ؛ لسان نزاکتندن دور کوان
[illegible] افاده قلبی [illegible] ایلیوردی ، [illegible]
[illegible] شعریه [illegible] اولدم [illegible]
[illegible]
[illegible]

او حجرهٔ ذی وقارده کچیردیکم مسعود
وصمیمی دقیقه‌لر حیاتمک [illegible] خاطرات
ماضیه‌سندندر . آه ! او حسن ایله او فراش ،
او وجه ملیح [illegible] آلود ایله او ابتسام [illegible] ،
او [illegible] شفقت
وصمیمیته رغماً حکمران اولان عجز بشر
نه حزین بر تضاد تشکیل ایلیوردی .

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

سزی مسعود ایتسون!» دییوردی . بیلمم
نه‌دن؟ بو سوزلرده حالا صماخ جانمده طنین
آور..

مقبوله لمعان عصمت و نسویتك بر تمثال
ذی وقاری، ادبیات نسوانیهٔ عثمانیه‌نك بر رکن
عظیمی ایدی. اکر تخمینم ومسموعم طوغرو
ایسه بوکون اون درت سنه‌لك بالین اضطرابی
خاك خشینه قلب ایتمش بولنان او وجود
نازنینك ضیاعی قلب جریحه‌دارم ایچون بر پارهٔ
دیکر اولدی. شو سطرلره ترديف ایتدیکم
کریه‌مانم قلب رنجیده‌ملك اوروح اصیله بر تقدمهٔ
ناچیزیدر.. مرحومه‌یه بر همم مسلك کبی دکل
طالعك بنی محروم ایتدیکی بر همشیرهٔ جان کبی
آغلیورم...

بیچاره‌نك چکدیکنه‌می، شباب درد ناکنه-
می، موت نابهنکامنه‌می، یوقسه خاکه قلب اولان
اوقدرت ادبیه‌سنه‌می آغلاملی؟ هانکیسی سزاوار
کریه دکل، هانکی خاطره‌سی سالب آرام اولمیور.
شاعریت کلمه‌سنك ترجمهٔ ذی مألی اولان

مقبوله لمعانك قدرت ادبیه‌سندن بحثه نه حاجت؛
«معکس خیال» میدانده. آه! مؤثر کیتدی ....
بو کون تسلیتیاب اولامدیغم ضیاع ابدیسنه ضمیمه
اوله‌رق تسلی بولادیغم بر شی دها وار ایسه
اوده آلبوممده خط دستی بولنمدیغیدر؛ سنه‌لر-
دنبری او مجموعهٔ اسامیٔ مشاهیری حضور
ادیبانه‌سنه تقدیم ایله برسطر یازیسنی تمنی ایتمکی
همان هر کون تخطر ایدردم؛ فقط ذاتاً منحرف
بولنان او جسم رقیقی رنجیده ایتمك خاطره‌سی
مانع تشبث اولوردی. او یولده بر مظهریتم
خود پرست اولمامق فکرینك فدائیسیدر.

بو کون بنم شایان تعزیت کوردیکم مرحو-
مه‌نك یالکز عائلهٔ محترمهٔ الم‌دیده‌سی دکل،
بالجمله منتسبین ادبدر؛ باخصوص مفتون کمالاتی
اولان قلبم محتاج تسلیتدر...

— نشان‌طاشی، ٢٦ تشرین اول ١٣١٤ —

ضربات موت

هنوز اون دردنجی سال حیاتمه کیرمشدم. ایلك ضربهٔ دهشت مدار موتی ایشته او یاشده دویدم.. اوده، طیشاریده، تحصیل وتنفس زمانلرمده شریك غیر مفارقم اولان بردانه جك برادرم طقوز اون یاشلرنده اولدیغی حالده شهیدآ ملکلر شهپرینه قونه رق علیینه طوغرو پرواز ایلدی.

درت یاشنده ایکن درت لسانله تکلم ایدن وصکره لری تحصیلنده او نسبتده ترقی ایلین، موسیقی یه اولان استعدادی بر نغمه یی بر دفعه ایشیده رك ضبط ایتمکله کوسترن او چوجق قاردشم، ایسم اولدیغندن بشقه بنی برده ذکاسیله آیریجه کندینه مفتون ایلمشدی. بو عائله ماتمنك ایلك کونلرنده بالطبع پك چوق آغلادم؛ فقط صکره لری چوق وقت والده مك دوکدیکی مرثیه ماتمله دردناك اولدم؛ زیرا کندیسنی هیچ برشی متسلی ایده مزدی.

کدر لحجر براقیر یادکار اثرلرینی..

اه، آننه‌جکم! سنی هیچ بر وقت اونوتمیه‌جکم: او صفرت حزین، او ضعف مدهش، او نحافت فوق‌العاده، اوانین متمادی، او نفس و اپسین، آه، او صوك کونده متصل لسان شفقتکده دوران ایدن دنکارم، یاوروم!.. کلمات رقت آوری کوزلرمده، آذان تحسرمده دائما باقی قاله‌جق.. بن سنی بو حالکده، متقارب ممات اولدیغك بر زمانده کوردم؛ اونك ایچون سنك ضیاعك بکا هر اضطرابدن دها مدهش، هر کدردن دها مؤلم کلدی؛ او زماندن بو کونه قدر دها هیچ بر کیجه سنی قلباً ذکر ایتمه‌دن اویومادم؛ هر سحر کوزلرمی آچدیغم زمان ایسه الك اول لسانمی ترطیب ایدن کلمه نام مقدسکدر.

ای مهربان قدیم، سنك کدرکه آلیشه‌جق قدر زمان کچدیمی؟ مربئ خاص، مزکئ وجدان، رهبر استقامت اولان ولئ مبجلم سنی بقیندن تعقیب ایتدی. نصیب بنی بر سنه ظرفنده هم اوکسوز، هم یتیم براقدی.. آغلامق.. هیهات! بو اضطرابات آرام براندازی تسکینه مدار اولابیلیرمی؟

❦

قاردشم وباعث وجودم والدینمك آجیلرندن صكره بنی دنیاده اك زیاده پریشان ایدن كدر «عزیز»ك ضیاع ابدیسی ایدی. عزیز اودیدار متبسمی، اوكیسوی زرتاریله هر زمان پیش نگاهمده تجلی ایدر. سنه‌لر كچیور بن حالا، هیچ بر دفعه، عشاق پیشروینی كندیسنی تخطرله كوكس كچیرمه‌دن چالامدم؛ چونكه او، كمان ایله اوپیشروی چالاردی. نهاونددن:

«بن میل وفا بكلر ایكن سوی چمندن
آلدم بویمك اولچوسین اول سروسمندن.»

شرقیسنی هیچ بركره ترنم ایتمدم‌كه قلبم او تمثال نزاكتك، او زهرهٔ شبابك یاد حزینیله پارچه پارچه اولماسون.

تعلقاتمدن بر نوباوهٔ املاك حین وفاتنده سعدالله پاشا مرحوم یازدیغی تعزیتنامه‌ده: «كیدنلری تعزیت ایله اوغراشانلر عجبا كندیلری كیتمیه‌جكلر می؟» دیمشدی. ایشته بو بر بیوك سوزدركه بو نوع فلاكتلر ظهورنده تخطر ایله تعدیل تأثر ایتمك ایسترم؛ فقط نه‌ممكن.

❦

عزیزدن صوکره مقبوله لمعان

مقبوله لمعـان اونودولماز؛ ایشـته بونك ایچـون شمدی او اسم کزین بر فکر مستقر حالنده دماغمی اشغال ایدییور. «منعکس خیال»ی دست توقیره آلیورم:

« اذان اوقونوب بیتدیکی حالده معنـای مسرت آوری شفقك لوننـدن، بهارك زینتندن، نسیمك نزاکتندن، چیچکلرك بوینـدن، سمانك روینـدن، آفتابك ضیاسـندن، ماهتابك حسنندن مصنوع بر کوبه کبی قولاغمده قالمشدی. »

ایشـته بو سوزلری اوقورکن عثمانلیلقده قادینلق نامنی اعلا ایدن مقبوله لمعـانی بتون قلبم، بتون روحمله تقدیس ایدییورم.

فقط علی الصباح مطالعه ایتدیکم بو « صبح سعادت » بیتریتمز تقلیب صحائف ممکن اولمیور؛ چونکه چویردیکم یاپراقده

« صحت، آ کوزل انیسی جانك !
مقبوله‌یه حصر ایدن فراق!» الخ.

الفاظ مؤلمانه‌سنه کلنجه شدت تأثردن پرده‌دار سرشك اولان کوزلرمده قدرت مطالعه قالمیور..

اورته‌لق ظلامه بورونوبده انزواكاه قديمه قاپانديغم ساعتلرده لمعانك «تسليتگاه معصومانه» سنه‌جان آتيورم.

«آتارم مادرك آغوشنه جان.»

مصراعنى بنى ملاحظات مختلفه ايله دلخون وپريشان ايديور.. ايواه!.. لمعان، سن:

«قادينلق، روح معناى فضيلت.»

ديديككك زمان عجبا خيالكدن كچيردكمى ايدى‌كه بو مصراع سنك برهيكل ابدى الدوامك اولاجقدر؟

سنك ايچون آغلايانلرى كندى سوزكله تسليتياب ايتمك ايچونمى

«نه چاره حكم قدردر كناه بو رتبه بكا.
دوشون شو حكمتى كافى‌كه سنده وارمى بقا؟»

سوزلرنى برحس قبل‌الوقوع ايله سنه‌لردن اول يازدك؟

«بوی ازهار نرکی آسمانه صاعد اولان
او فکر ورؤحات» زمینه عکس ایدن بوکریه
مفتورانه‌یی حس ایلیورمی؟

بر فکر سفیمی سن «تصحیح» ایتدك؛
بر صنف لایفلحونه قیمت «حسن معامله»‌نی،
شوق «ندم»‌ی سن اوکره‌تدك؛ شمدی المزده
یالکز بو قیمتلی اثرلرك قالدی؛ سن، ای فرشته
سما نشین! مقامکه چکیلدك..

— نشان طاشی، ٢٤ تشرین ثانی ١٣١٤ —

ضعف بشر

قلبکزده تصویرینه قدرت اوله‌مامقله برابر
وجودینی حس ایتدیککز نامتناهی امللر بولنور:
دورهٔ صباوتده بونلری یمك، کیینمك، کزمك،
اوت بر دائرهٔ محدوده ایچنده طولاشمق آرزوسی
تشکیل ایدر.

سناً ترقی ایتدکجه بونلره دها بشقه‌لری

انضمام ایدر : چالیشمق ، مکتسبات ذاتیه ایله ممتاز اولمق، تحصیل کمال امرنده امثاله تفوق ایتمك.

چالیشیرسکز ، غیر قابل تسکین بر عطش، تعدیلی محال بر حرص ایله چالیشیرسکز، چالیشدقجه نه قدر کریده اولدیغکزی کوره‌رك تزیید سعی ایدرسکز . بو ثبات متمادی ایله استکناه ایتمك ایستدیککز حقائق جزؤی ، اما جزء لایتجزا قبیلندن، آکلار کبی اولورسکز. تزیید هوسله ینه چالیشمق ایسترسکز، هیهات! ایشته بر ضربهٔ قضا! . . .

آکلادم ظن ایتدکلریکزی بیله اونوتدیکز، شاشیردیکز. بر مدت اواره و پریشان کزمکدن بشقه هیچ بر شیئه قدرتیاب اولامازسکز. اوغرادیغکز صدمه‌نك اضطراباتی روح استیعاب ایده‌بیله‌جکی قدر ایتدکدن صکره بی حس قالمشه دونر . . . .

اوزمانده بر بوشلق ایچنده یووارلانیرسکز، اوزون، سورکلی، یابس بر بوشلق. بو حال او قدر اوزون مدت دوام ایدر، سزی بار ثقیل

مؤهومی آلتنده اوقدر ازر، هر کسدن ده کنده‌
یکزدن ده او قدر بزار ایدر که بو چکه‌مدیککز
شخصکزی آرتق نه یاپاجغکزی بیلمز اولورسکز...

ایشته اوزاقدن ینه بر هیولای امید پارلامغه
باشلیور، قوای منجمده کزی یاوش یاواش
تسخین ایدییور، غریب دکلمی؟ طوکمش ظن
اولنان قلب، اوعضو رقیق وحساس ینه چارپمغه
باشلیور، تدریج ایله باشلایان بوحال بتون موجو-
دیتکزده بر هیجان حاصل ایدری، محتاج اولدیغکز
بتون بوشیلر تدریجاً ینه سزه عودت ایدییورلر.
نه سعادت!

آرتق بوسفر احتیاطکارانه حرکت ایده-
جکسکز، متیقظ بولنه‌جقسکز، بوفرارى ساعت-
لردن استفاده‌یه چالیشه‌جقسکز؛ و سعادت
جدیده‌یه ایکی اللریکزله اوقدر صیقی صاریله-
جقسکزکه مدهش بر ضربه دها کلوب ده اونی سزدن
استرداده موفق اوله‌میه‌جق؛ اولسکی غفلتکزه
بدل سزده بر انتباه فوق العاده بوله‌جق...

اوت، بر انتباه فوق العاده، هرشی حقنده

مطالعات عمیقه، هر خصوصده تأنی. هر مسئله‌ده بر حركت دور اندیشانه، هر زمان ملاحظاتك اجرا آنه تقدیمی . . .

بر موجود! ایشته یینه بر سانحهٔ قضا! طوری دكیشدك، رنكی اشقه، شكلی متغیر. بتون او كوزل ملاحظاتكز، درین تفكرلریكز، حركات دور اندیشانه‌كزك فائده: هپسی هوایه كیتدی.. بوسفر یالكز امیدلریكز ده، آمالكز، امكانلریكزده پامال قضا اولدی.

اوت، بو اولكنه بكزه‌میور، بتون بتون اشقه، اوت ظاهرینی دیكر كون، فقط تعمیق تفكره لزوم قالمدی؛ كوریلیوركه منبعی بر . . بوده، بوده اورادن كلیور، هم نوعمزدن.

بو نه؟ نفسمزده بیوك بر آغیر، بینمزده حیوانی آیدینلیق بر شی. قلبمزده مدهش بر حرارت روحمزده بر ضجرت الیم، تفكر و ملاحظه نامنه ملكه اوله‌رق ملاحظات هپسی نابود. زمان زمان بینمزی یالكز بر خاطره، قلبمزی آنجق بر آرزو اوقشایور، نابود، اوت نفسمزده نابود

اولق! فقط رخصت انتحار يوق. اوف، بو عجز ملعون!..

بو يازكيجه‌سى وصيتنامه‌كزى يازوب ده ختم ايتديكدن صكره، او سوديككز دكزك كيجه‌لره مخصوص اولان سكون سحرفامى آره‌سنه بو وجود رنجيده‌يى دفن ايتمك اوزره بالقونه چيقديغكز زمان، او ليل مكوكب، او سماى مقمر، او سطح نورانى‌يى زمين‌ايدن عكس سايه‌ مساكن، او نامتناهيلكه طوغرو بر سير متمادى ايله شتابان اولان امواج خفيفهٔ دريا، بتون بو محاسن، بتون بو بدايع اعصابكزه ارث و خرانه قراريكزى تأخير ايتديرمكده ايكن برده اوته‌دن، تا اوزاقلردن شوكرك‌رضى وزرنده‌كى اصوات مختلفه‌يه تفوق آشكار بولنان بر انسان سسى، بر چفت خفيف كورك صداسى آره‌سنده، بر نغمهٔ حزين و مؤثر ترنم ايده‌رك، روزكاره توديع ايتديكى اوازين غمى كوش جانكزه ايصال ايليه‌رك قرارمز لغكزى اتمام ايدر....

او قدركه، انسانلرك بعد ازين هيچ بر حانه

مجلوب اولمامق قرارينده زير وزبر ايلر.

«فيض بخش جان ايكن عالمه شيرين سوز-لرك» كلامنه ترجمان اولان، آه، او نغمهٔ شوق انگيز نصل برتأثير روحانيه مالكدركه سنه‌لرله يادينى پايدار ايتدى؟

او مسكر فكر سياه، او منوم آلام، ايشته سزى بو كيجه وبونى تعقيب ايده‌جك برچوقلرى ايچون اراده كردن محروم برافدى، بر نغمه برحيات بخش ايلدى.

آه بو ضعف بشتر! هم نوعندن متنفر، هم نوعنه مجلوب بوضعف نمادى... سوروكلر، سوروكلر، بزى دائما مغلوب تحكمى ايدر، سومك ايستدكلرمزدن تبريد؛ سومه‌مكه محكوم اولدقلريمزه مسخر ايدن بوضعف ذى‌قدرتدر؛ بكا اويله كليوركه بتون وارلغمز بوندن عبارت!

— نشانطاشى، ٢٤ مارت ١٣١٤ —

مرثیه [*]

ای خانه‌لر خراب ایدیجی موت غم نثار!
یاقدك بنه رقیق والمدیده بر دلی،
ویردك اوكا بو دردِ جگرسوز ومشكلی؛
بر نازنینه جایی ایدوب حفرهٔ مزار
الك صكره‌كی امیددن ایتدك اونی جدا!
بیكارجه قلبی آتش فرقتله دائما
تخریب ایدر، یاقار، ییقار، ایلرسك اشكبار؛
بیقید، ایدرسك اویله المخانه‌دن گذار
الك‌سوكیلی وجودی آلوب‌ده بالااعتنا؛
محتاج گریه اولسه گرك اصلك ای اجل!
بر نور سیده خانه سنكدر سعادتی؛
خواهر او نور دیده ایله ایلر افتخار،
آقشام اولنجه عودتنه ایلر انتظار؛
آنجق اونكله قائم او قلبك شطارتی؛
ای مرگ هائل، ایتمه روامی اونی تراب؟
ذاتاً یتیم اولمش او بی چاره نوجوان؛
هر دور عمری قهر ومرارتله ممتزج،
غمدیده‌لكله درد وملالتله ممتزج،
آخرده اوكسوز ایلیه‌رك دورهٔ زمان
بربویله ظلمی گورمش ایكن‌ده سزا اوكا!

---

[*] فاطمه راسخه خانمك طلبی اوزرینه یازلمشدر.

لك صكره آلدى مقصد عمر وحياتى
ايتمك ايچون او تازه‌لى محزون الى الابد؛
ايلر ادامه ظلمنى بعضاً بو بخت بد.
آلو سترهك اوزره صالنكز دوام ثباتنى؛
بو ظلمه قارشى بزده ايسه عجز و مسكنت!

— استانبول، ٢٥ نيسان ١٣١٢ —

« هيچ اونوتمام » منظومه‌سنده :

« كون اولديغی دم حزين حزين شام »

دينيله‌جك يرده هر نصلسه :

« كون دوغديغی دم [illegible] »

دينلمشدر .

بوندن باشقه بعض ترتيب خطالری ده واردر كه منظومه‌لرده وزن سايه‌سنده طوغريسنك نه اوله‌جغی آكلاشيله‌بيلير .

فہرست

فهرست

نظم

	صحیفه
طفل خیالمه	٥
ایکی نامزد	١١
ایلك تأثر	١٤
امید	١٥
تصویر ونامه	١٧
سنکاه برلکده	١٩
عطر یار	٢١
آچدیغك قلم	٢٣

صحیفه

خاطر کده می؟	۲۴
یادکار	۲۶
موسکیاتیس	۲۷
آنارم	۲۹
تأوه	۳۱
تسهر	۳۳
کوجنه	۳۴
استدعای عفو	۳۵
قطعه	۳۷
دیکر	۳۷
قلبم	۳۹
مؤثر	۴۳
تا کی؟	۴۴
تقویم	۴۷
تمامی روح	۴۸
انفراد	۴۹
بجیکمش آقاسیا	۵۰
کلال	۵۱
یاد غمکین	۵۲
ترانهٔ خزان	۵۴
عرونده	۵۵
ایلول صباحی ـ ۳ ـ	۵۶
تقابل حسیات	۵۷

صحیفه

كوزلرك	٥٨
بردها سویله	٦٠
ازدواج غریب	٦٣
سفاد	٦٦
قارلر یاغارکن	٦٩
قوتیبون یادکاری	٧٢
انفعال	٧٥
غائب	٧٦
زوال امید	٧٨
اضطراب	٧٩
تأثر نهانی	٨٣
معنوتمی عجبا؟	٧٥
«نه وار، نه یوق؟»	٧٦
درت شرق	٨٨
الحاصل	٩١
قارشیکی ساحل	٩٣
هیچ اونوتمام	٩٥
نظیره	٩٧
تخمیس	٩٩
بیلمم نرده سك ؟	١٠١
بر متفکره‌یی مصور لوحه ایچون	١٠٢
اسکی بر غزل	١٠٢
نظیره	١٠٣

	صحیفه
بویله‌در	١٠٤
فطرته	١٠٥
قطعه	١٠٥
بر اسپانیول بسته‌سنه کفته	١٠٦
برقاج شرقی دها	١٠٧
نثر	
نیران	١١٣
تشکر	١٢٣
مصاحبه ١: سعی و عمل	١٢٧
مصاحبه ٢: خاطره	١٣٤
اوغلم منیر	١٤٣
فریدون	١٥٢
سمیه خانم افندینك مکتوبی	١٥٥
جوابم	١٦٠
مصاحبه ٣: بهار	١٦٥
مصاحبه ٤: بیوك آطه	١٦٩
مصاحبه ٥: دریا	١٧٨
مصاحبه ٦: مهتاب	١٨٣
مصاحبه ٧: بوغاز ایچی وموسیقی	١٩١
ایلول صباحی ـ ٢ ـ	٢٠٠
صباحلین	٢٠٥
درت صفر	٢٠٩
قلبم تقلص ایدر	٢١٣

	صحیفه
قار فیرطنه‌سی	٢١٦
غنچه	١٢٠
اسلامیت ، حمیت	٢٢٤
وجدانه مراجعت	٢٣٥
جریحه‌دار	٢٣٨
بختیار	٢٤١
عصبیت	٢٤٧
مادام ایله دوقتور بیننده	٢٤٩
مکتوب	٢٥٩
«مانون لەسقو» دن	٢٦٣
پرنسس راتاجینك مکتوبلرندن بر قسمنك ترجمه‌سی	٢٧٠
قسم دیکر	٢٧٢
سر قبرنده	٢٨٦
والده‌مك کتابهٔ قبری	٢٩٠
والده‌م	٢٩١
پدرم	٢٩٤
پدرمك کتابهٔ قبری	٢٩٧
والدینم	٢٩٨
تأسف عظیم	٣٠٢
کتابهٔ سنك مزار	٣٠٦
مقبوله لمان	٣٠٧
ضربات موت	٣١٤
ضعف بشر	٣١٩
مرثیه	٣٢٥

3 1761 04462 7925